

Mateo Jesúsnua Yoikī Keneni

*Jesucristo ãfe xinifãfe anefo
(Lc. 3.23-38)*

¹ Ë mato yoinõ a taeyoi ipaonifo Jesucristo ãfe xinifo. Jesucristo ãfe xini David. Nã David ãfe xini Abraham. Nãfo Jesucristo ãfe xinifo taeyoi iyopaonifo.

² Nã Abraham ãfe fake Isaaca ini. Isaaca ãfe fake Jacobo ini. Jacobo fake Judá ini. Æfe extofori ini.

³ Judapa fake Fares fe Zara ini. Æto afá Tamar ini. Fares ãfe fake Esrom ini. Esrom ãfe fake Aram ini.

⁴ Aram ãfe fake Aminadab ini. Aminadab ãfe fake Naasón ini. Naasón ãfe fake Salmón ini.

⁵ Salmón fake Booz ini. Booz ãfe afá Rahab ini. Booz ãfe fake Obed ini. Obed ãfe afá Rut ini. Obed ãfe fake Isaí ini.

⁶ Isaí ãfe fake xanïfo David ini. Xanïfo David ãfe fake Salomón ini. Salomón ãfe ãfa fene fetsaya iyopaoni, Urías.

⁷ Salomón ãfe fake Roboam ini. Roboam ãfe fake Abías ini. Abías ãfe fake Asa ini.

⁸ Asa ãfe fake Josafat ini. Josafat ãfe fake Joram ini. Joram ãfe fake Ozías ini.

⁹ Ozías ãfe fake Jotam ini. Jotam ãfe fake Acaz ini. Acaz ãfe fake Ezequías ini.

¹⁰ Ezequías ãfe fake Manasés ini. Manasés ãfe fake Amón ini. Amón ãfe fake Josías ini.

¹¹ Josías ãfe fake Jeconías ini; ãfe extofori ini. Mä Jeconías rama xanïfo ikaino, Babilonia anoxõ xanïfãfe ãfe sorarofo nñchini israelifo ato ifitanõfo

anã ato yonomaxikakĩ. Mã sorarofãfe ato ifitanai-fono israelifo Babilonia ano fonifo. Jeconíasri iy-onifo. Jeconías ãfe extofori kainifo.

¹² Nãskata Babilonia anoax fake fetsafori kainifo. Jeconías ãfe fake Salatiel ini. Salatiel ãfe fake Zorobabel ini.

¹³ Zorobabel ãfe fake Abiud ini. Abiud ãfe fake Eliaquim ini. Eliaquim ãfe fake Azor ini.

¹⁴ Azor ãfe fake Sadoc ini. Sadoc ãfe fake Aquim ini. Aquim ãfe fake Eliud ini.

¹⁵ Eliud ãfe fake Eleazar ini. Eleazar ãfe fake Matán ini. Matán ãfe fake Jacobo ini.

¹⁶ Jacobo ãfe fake José ini. Nã José ãfe ãfi ini, María. Nã María fake ini, Jesús. Jesús ãfe ane fetsa Cristo ini.

¹⁷ Abraham ãfe fenafo ichapa ini, nã David kainitã catorce inifo Abraham ãfe fenafo. Askatari nã David ãfe fenafo ichapa ini. Nãskano David ãfe kaifo yora fetsafãfe Babilonia ano ato iyonifo ato yonomaxikakĩ. Babilonia ano ikanax David ãfe fenafo catorce inifo. Askatari David ãfe fenafo Babilonia anoax anã fenifo ãto mai ano. Mã fenixakakĩ David ãfe fena fetsafori kainifo catorce inifo. Askatari Cristo kaini.

*Maria Jesucristo kãini
(Lc. 2.1-7)*

¹⁸ Ë mato yoinõ ea nikakapo afeskax Jesucristo kãinimakĩ. José fe María yoinãyonifo fianãxikakĩ. Fianãyofafomano Niospa Yôshi Sharapa María fake nanemani.

¹⁹ José Nios Ifofasharakõiax sharakõi ini. Nãskaxõ José María yôapainima yorafãfe ferotaifi. Fomãxopaoni. Nãskaxõ tsoa yoixoma José María enepaini.

20 Nāskano José ãfe namapa õini Niospa ãfe ãjirinĩ yoiaito. Yoikĩ iskafani: “José, rateyamafe María fe fianãxiki. Na fake nanea Niospa Yōshi Sharaõxõ akaki.

21 Marí fake feronãfake fii kiki. Mĩ anekĩ Jesús faxikai. Nāato ato ifipakenakaki. Nāskaxõ afe yorafõ ãto chaka soaxoxii kiki ato nimapakexakĩ,” ixõ ãjirinĩ José yoini.

22-23 Chanĩmakõi nāskakõi nā Nios yoimisto yoini keskarakõi. Iskafakĩ kirika keneyoni Niospa shinãmanaino:

Kero xotofake feronãfake fe imisma fake onixii. Fake feronãfake fixõ anekĩ Emanuel faxii, ixõ yoini. (Akka nõko mekapa Emanuel fakĩ, “Nios nofe ika,” ixõ nõ yoimis.)

24 Mā ãjirinĩ yoiano José moinãkafani. Nā ãjirinĩ yoia keskafakĩ, José María fini. Mā fixõ ãfe pexe ano iyoni.

25 Mā afe fianãx afe chotanãnima ãfe fake kāyonõ. Mā fake kāiano anekĩ Jesús fani.

2

Feronãfakefo fishi tāpikõimisfo a xini oaikirinoax mai fetsa anoax Jesús õipai fenifo

1 Herodes xanõfo ikano Jesús kāini Belén pexe rasi anoax, Judea mai anoax. Nāskano a xini oaikirinoax mai fetsa anoax feronãfakefo fishi tāpikõimisfo fenifo Jerusalén ano.

2 Nokotoshikaxõ yōkanifo: “¿Fanĩmẽ a rama kāia judeofafe ãto xanõfo ikai? Mā nõ õia ãfe fishi oaito. Nāskakẽ nõ oa Jerusalén ano xanõfo õiyoi. Nõ akiki

inimai nō oa, ‘Mī nōko xanīfokōi,’ ixō yoipaikī,” fanifo.

³ Askafafono fetsafāfe yoiaito nikakī Herodes shināchakakōini xanīfo iki kiki ixō. Askatari keyokōi Jerusalén anoafāferi shināchakakōinifo.

⁴⁻⁵ Akka Herodes judeo inima. Nāskaxō ato kenamani a ato Nios kīfixomis āfe xanīfofenōfo ato yōkaxiki. Askatari a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo ato kenamani ato yōkaxiki. “¿Fanīax Cristo kāixiimē?” ato faito kemanifo iskafakakī: “Belén anoax iki, Judea mai anoax,” fanifo. “Niospa meka yoimisto nānori kirika keneyoni a inōpokoi yoikī Niospa shināmanaino. Iskafakī keneni:

⁶ Belén, Judá mai anoax pishtakōi. Akka pexe rasi fetsafo efapakōifo. Askafiax Belén shara-finakōia ixii māmāi israelifo āto xanīfo finakōia kāixiaino Belén anoax. Nāskakē āfe inakōifo israelifo āto xanīfokōi ixii, ixō kirikaki keneni Niospa meka yoimisto Niospa shināmanaino,” fanifo.

⁷ Nāskakē Herodes a fishi tāpimisfo ato yōkani onexō tsōa nikayamanō: “¿Afetīa fishi mā ñitamē?” ato fani.

⁸ Nāskaxō ato nīchini Belén ano. Herodes tāpipaikī, “Belén ano fotakāfe a fake tāpixikakī. Mā fichixō ea yoifexikakī ēri akiki inimaikanō,” ato fani ãa ato pārakī.

⁹ Ato askafaino fonifo. Fokakī fishi rekē kaino chīfafainifo. Nāskax fishi nēteni nā fake yome ano.

¹⁰ Nā fishi anā ñikanax inimakōinifo.

¹¹ Nāskakanax pexe mēra ikifaikaxō fake yome fi-chinifo afá María yafi. Mā fichikaxō ratokonō mai chachipakefotānifo, a fakeki inimakakī. Nāskakaxō

āto kafo fēpekaxō afama mīshti sharakōifo Jesús inānifo. Oro minikāta, pirofomāri mininifo a nō koofatiro pirofomā nakas sharakōi. Askatari pirofomā fetsari āfe ane mīra inānifo.

¹² Nāskakē namakē Niospa ato yoiano anā Herodes ano fonifoma. Fai fētsa fonifo āto mai ari.

Mariá feta José Jesús ichokinifo Egipto mai ari

¹³ Askata a fishi tāpimisfo mā foaifono, José namakē, Niospa āfe ājirinī yoini: “Moinākafafe. Mī āfi feta mī fake yome ichokitāfe Egipto mai ari. Nāri ikiyoxiki nā ē mato yoiaino mā anā onō. Herodes na fake yome fenai kiki retepaikī,” Niospa ājirinī José fani namakē.

¹⁴ Nāskata moinākafata, nā fakishi fonifo María fe José āto fake Jesús iyoi fokani Egipto ano.

¹⁵ Egipto ano José fe María ipaonifo mā Herodes naano fexixakakī. Nāskakē Egipto ano iyopaonifo. Niospa meka yoimisto nānorikōi kirika keneyoni Niospa shināmanaino iskafakī: “Ēfe fake ē kena Egipto anoa,” ixō Niospa meka yoimisto kirika keneni.

Fakefo retenōfo Herodes ato manamani

¹⁶ Fishi tāpimisfo Herodes fomākani. Fai fētsa foafono nikai, Herodes ūtitishkikōini. Fishi tāpimisfāfe taeyoi Herodes yoiyonifo ato yōkaito iskafakakī: “Afetīama nō nā fishi ūikī taefati, mā xini rafe aka,” fanifo. Nāskakē Herodes sorarofo ato manamani fake feronāfake xini rafe akafo, yome mīshtifoya ato retenōfo, Belén anoafō retekāta, a Belén pastai ikafori ato retenōfo.

17-18 Nāskara taeyoi Jeremías Niospa shināmanaino kirika keneyoní a inōpokoai yoikī. Iskafakī keneni:

Ramā anoxō nikanifo fāsikōi oiaifono. Raquel oiaito nikanifo āfe fake manoi, mā āfe fake nano. Oiyayamafe fafiaifono nishpanima, ixō Jeremías keneni.

Nā Jeremías yoini keskara mā askakōia.

19 Mā Herodes naano Niospa ājirinī afianā José yoini namakē iskafakī:

20 “Moinākafafe. Mī āfi feta mī fake iyotaxiki Israel mai ano. A fake yomefo retepaimisfo mā naafoki,” fani.

21 Nāskafaino moinākafani José. Āfe āfiri mōini āfe fake yafi. Nāskakanax Israel ano anā fonifo.

22 Mā fōkakī nikanifo ato yoiaifono Herodes fake Arquelao mā xanīfokē Judea anoax. Nikai José rateni Judea ano kapai. Nāskaito anā ājirinī José yoini namakē iskafakī: “Galilea mai ano katāfe,” fani. Nāskafaino fonifo Galilea ano āfe āfi fe Jesús iyokani.

23 Nāskax nokonifo Nazarete pexe rasi ano. Nāno inifo. Nānori taeyoikōi Niospa meka yoimisfāfe yoionifo, “Cristo Nazarete ano imis,” fakakī, a inōpokoai yoikakī. Nāskakōini.

3

*Juan Maotista tsōa istomaxō ato yoini
(Mr. 1.1-8; Lc. 3.1-9, 15-17; Jn. 1.19-28)*

1 Jesús Nazarete ano ikano Juan ato maotisafapani tsōa istoma ixō Judea mai anoxō. Nānoxō Niospa meka ato yoipaoni.

2 Nānoxō ato yoipaoni iskafakī: “Yorafāfe, anā Nios shinākāfe. Māto chaka xatekōikāfe, a mā chakafamis shināmakikāfe. Niospa meka nikakōikāfe. Mā chaima nōko Ifo Nios oi kiki nōko xanīfo finakōia ixii kiki,” ixō Juan ato yoipaoni fāsikōi.

3 Isaías kirika kenekī yoiyoni a inōpokoaí yoikī Niospa shināmanaino. Iskafakī yoini:

Tsōa istoma anoxō yorafo yoixii akiki feafono. Iskafaki ato yoixii: “Mā nōko Ifo oi kiki. Nāskakē itipinīsharakāfe. Āfe fai sharafaxokāfe. Māto chaka xatekāfe,” ixō ato yoiaito nikaxikani, ixō Isaías kirika keneyoni Juanoa yoikī.

4 Akka Juan āfe rapati kamīcho fichi kishi faxō safepaoni. Āfe sītorari fichi koiro safepaoni. Nāskaxō tseo pipaoni, fonari apaoni.

5 Nāskano Jerusalén anoafó yafi Judea anoafó fenifo Juan nikai fekani. A faka Jordán chaima ikafori fenifo.

6 Mā fēkaxō Juan yoinifo a afara chakafamisfo. Nāskaxō āto chaka xatepaiyaifono Juan ato maotisafapani faka Jordán anoxō.

7 Nāskaifono fariseofo xanīfo metsamafo feaifono, saduceofo xanīfo metsamafori fenifo Juan ano. Ichapakōi fenifo, “Nokori Juan nashimanōra,” ikanax. Juan ato ōikī ato iskafani: “¿Afeskai mā ea ano oimē? ¿Ē mato maotisafapanō mā oimē? ¿Tsōa mato yoiamē? Mā shināiraka nō chiifā mēra katirora ixō nāskax mā maotisapaimē, nō chiifā mēra kayamanōra ikax. Maa, mākai afaa tāpiama, askax mā maotisatiroma. Mā Nios Ifofaima. Mā oa shano keskara māto ōiti chakakōi. Nāskaxō mā Satanás ifofaa. Nāskakē kaxpa ē mato

maotisafatiroma māmāi Satanás fisti shināito. Āa fētsa mato pāratiro nō maotisanō nō chiifā mēra kaimakai Nios nikayamafiax ixō mato pārano mā chiifā mēra katiro fetsa afaa tāpiamato mato pārano. Askara Niospa mato ifitiroma mākairoko shināito, ēroko mato maotisafaano.

⁸ Māto chaka xatekāfe, Nios shinākāfe. Mā Nios shināito ē mato maotisafapakai.

⁹ Ē mato anā yoinō nikakapo. Mā shinātiro: ‘Nā Abraham nōko xini ipaoni, ōiti sharayaxō Nios shināpaoni.’ Akka mā shinākī: ‘Nōmāi Abraham fenaxō nō shara shināi,’ ixō mā shinākī mā shināsharaima. Askara shināyamakāfe. Akka māto ūtitinī mā chaka shināfi mā chanī. Nikasharakōikāfe, ē mato yoinō. Na tokiri Niospa onifaxō nīchikē mā ūtiro Abraham āfe fena inō. Nāskakanax Abraham fakefo itirofo na tokiri ūkī Nios shinākanax. Akka mākai anori shināima mā mā chanī: ‘Abraham shināpaoni keskara nō shināira,’ ikax. Askara shināyamafi Satanás fisti ifofafiai.

¹⁰ Akka fana fimiymaito ifāfe reratiro. Āfe tapori tsekaxō koofatiro anā niyamanō. Nāskarifakī mā Nios nikakaspaito a omiskōipakenakafo mēra Niospa mato potaxii mā chaka xateaxma mā isharayamaito.

¹¹ Nāskakē ē mato maotisafai māto chaka mā xatepaiyaito Nios Ifofapaikī. Akka nā ea keskarama mā chaima oi kiki, nā sharafinakōia. Aato afama mīshti fatiro, ē atiroma keskara. Akka ē afaama. Mā Nios chanīmara faino aato āfe Yōshi Shara mato mēra naneyoi. Akka tsōa Nios chanīmara fayamaito, Niospa mato omiskōimaxii.

¹² Akka yōra āfe tarepa aros fanaxō mā pachi-

ano topitiro. Nāskaxō katotiro a sharafo fixō a chakafo potaxō koofatiro. Nāskarifakī a chipo oaito a chanīmara faafo yafi a nikakaspamisfo ato paxkanāfaiyoi. Nāskaxō a chanīmara faifo a ika ano ato iyoxii afe isharapakexanōfo. Akka nā nikakaspamisfo chiifā mēra ato potano anoax omiskōipakenakafo. Chiifā mēranoax omiskōi xatenakafoma,” ixō Juan ato yoini.

*Juan Jesús maotisafani faka Jordán anoxō
(Mr. 1.9-11; Lc. 3.21-22)*

¹³ Askata Galilea anoax Jesús kani faka Jordán ari Juan maotisafanō.

¹⁴ Akiki nokoaino Juan Jesús iskafani: “Jesús, ¿afeskakī ē mia maotisafatiromē? Akka mīroko ea atironō,” fani.

¹⁵ Askafaino Jesús kemaní iskafakī: “Epa Niospa noko yoia keskara keyokōi nō nikakōitiro. Nāskakē ea mīa maotisafatiro,” fani.

Jesús askafaino, Juan Jesús maotisafani.

¹⁶ Nāskata Jesús faka mēranoax fininākafānaino nai fepekemetani. Ariax Niospa Yōshi Shara akiki fotoni, oa rifi keskara Jesús õiaino.

¹⁷ Askaino nai mēraxō Āpa yoiaito nikani iskafaito: “Mī ēfe Fakekōi ē mia noikōi. Ē mikiki inimasharakōi,” ikaito nikanifo.

4

*Satanás chakata Jesús afara chakafamapaini
(Mr. 1.12-13; Lc. 4.1-13)*

¹ Nāskaino Niospa Yōshi Sharapa Jesús iyoni tsōa istoma anoxō Satanás afara chakafamapainō.

² Mā cuarenta nia oxax Jesús fonāikōini afaa pishta piyamax.

³ Nāno Satanás akiki nokoni. Mā akiki nokoxō ifofamapaini. Askatari chakafamapaini. Iskafakī yoini: “Mī Niospa Fakemākī na tokirifo pāa fapo,” fani.

⁴ Askafaito Jesús kemaní: “Maa, na mī ea yoiai keskara ē akima. A nō piai fisti nō shināima ni-paikī. Akka Epa Niospa āfe meka fisti shara nō shinātiro. Nāskara Niospa meka yoimisto keneni,” Jesús fani.

⁵ Jesús askafaino Satanás iyoni Jerusalén ano a Nios kīfiti pexefā māmākīa.

⁶ Nānoxō yoini iskafakī: “Mī Niospa Fakekōiaxroko mī niriax ichopakekafanikai. Mī ichopakekafanax mī afeskaimakai. Nā Niospa meka kirikaki keneaki iskai: ‘Niospa āfe ājirifo yoixii mia kexenōfo.’ Askatari kirika keneano iskaki: ‘Mī āto mifiki pakeaito mia achixikani kiki mī tokiriki pakenōma,’ kirika kenea iskaki,” Satanás Jesús fani.

⁷ Askafaito anā Jesús kemaní: “Akka na kirika keneano yoinifo iskafakī Niospa meka: ‘Nōa nō meka fetsafaxō nō yoitiroma: “Ē afara afeskarafto, ea Niospa kexei,” ixō nō shinātiroma. Akka, “Niospa ea amapaiyai keskara nā fisti ē atiroki Niospa ea kexenō,” ixō shinākāfe,’ ikaki na kirika keneano,” Jesús fani.

⁸ Askata Satanás Jesús iyoni māchifā mānānē. Arixō ūimani nā maifo tii sharafinakōia.

⁹ “Ōipo. Mī ea ratokonō mai chachixō, ‘Mī ēfe ifoki,’ mī ea faito na maitio keyokōi ē mia inātiro mī ēfe ifo inō,” fani.

10 Askafaito Jesús kemaní: “Satanás. Emakinoax katāfe. Ë mia ifofaimakai. Na kirika kenea ano Niospa meka yoimisto iskafani: ‘Nã nôko Ifo Nios fisti nõ ratokonõ mai chachixõ nõ yoitirokõ, nã fistimäi nôko Ifokë,’ ” fani.

11 Askafaino Satanás Jesús makinoax kaino Niospa ãfe ãjirifo akiki fotonifo pimaxikakõ.

Galilea anoxõ Jesús ato yoikõ tae fani

(*Mr. 1.14-15; Lc. 4.14-15*)

12 Akka mä Juan sorarofâfe karaxa mëra iki-mana nikata Jesús Galilea mai ano anã oni.

13 Nazarete anoax Capernaúm ano nokoni ano ixiki. Nã Galilea ïa kesemë Capernaúm ini. Nänori yora fetsafori osia ini. Zabulonõfo fe Neftalifo ano ikafo ini.

14-16 Isaías kirika kenekõ yoini keskakõi Jesús nânno ipaoni. Isaías kirika kenekõ iskafani:

Zabulonõfo fe Neftalifo ãto mai ano ikafo ïa Galilea ano. Faka Jordán okiri chai poketa nânno judeeofoma fakish mëra ika keskara, Niospa meka nikakatsaxakakima. Fakish mëra ika keskara ifiakaxõ, oa koshi penai keskara õixikani. Fakish mëra ipafikeranaxakakõ atoki penarisatani,

ixõ Isaías a inõpokoai yoikõ Jesúsnoa keneni. Nâskarifiai omiskõipakenakafo mëra ikeranafo. Askafikeranafono atoki Jesús nokoaitïa nã Ifofaafo tii ato nimapakenaka.

17 Anoxõ Jesús ato yoikõ tae fakõ iskafani: “Mä chaíma nôko Ifo Nios xanõfo finakõia oi kiki. Nâskakë shinâmitsayanã mäto chaka xatekâfe. Afaa chakafatamaroko Niospa meka nikakõikâfe,” ixõ Jesús ato yoini.

*Jesús cuatro feronāfake kenani tarafanāfānē foe
fimisfona ūfe inakōi inōfo
(Mr. 1.16-20; Lc. 5.1-11)*

¹⁸ Ato yoita Jesús Galilea īa kesemē kani. Kakī fitchini Simón yafi onefetsa Andrés. Simón ūfe ane fetsa Pedro ipaoni. Nā rafeta tarafanāfānē fimisfo inifo, āto tarafanāfā faka naki poteaifāfe.

¹⁹ “Efe fokāfe, Māfi tarafanāfānē fimiskī. Mā foe ichapa rasi tarafanāfānē fiai keskari fakī iskaratīari mā ekeki yora ichapa efexii ē āto Ifo inō,” ixō Jesús ato yoini.

²⁰ Ato askafaino tarafanāfā fafaikani afe fonifo.

²¹ Askata ori chaimashta kaxō Zebedeo fake raferi fitchini, Santiago yafi Juan. Nā rafeta āto apa feta kanōa nakixō tarafanāfā itipinī fanifo, kishifikākī. Nā raferi, “Efe fokāfe,” Jesús ato fani.

²² Ato askafaino āto apa kanōa ano nīchifainifo Jesús fe fokakī.

*Jesús yora ichapafo tāpimani
(Lc. 6.17-19)*

²³ Mā askafaxō afe foafono nā Galilea anoafō kafāsakī Niospa meka ato yoini. Judeofāfe ichanāti pexe mēraxyō Jesús ato Niospa meka shara yoisharakī iskafani: “Itipinīsharakāfe. Nios nonoax māto xanīfō ipai kikī,” ixō ato yoifofāsafani. Askatari a isinī ikaifo fetsa fetsatapafo ato sharafāpani.

²⁴ Askafaano nikakaxō Siria mai anoafō isinī ikaifo akiki efenifo ato sharafapanō. Isinī ikaifo fetsa fetsatapafo akiki efenifo. A yōshi chaka āto mēra naneafori ato sharafani. A nīsoaifori efeta, a finimismafori efeta, a chatofori efenifo. Ato keyokōi sharafapani.

25 Askafaito yorafā rasichi chīfafainifo. Atiri Galilea anoax fonifo, atiri Decápolis anoax fonifo, atiri Jerusalén anoax fonifo, atiri Judea anoax fonifo, atiri faka Jordán okirinoax fekāta Jesús chīfafainifo.

5

Machi mānānēxō Jesús ato yoini (Lc. 6.20-23)

1-2 Yorafā rasi akiki feaifono ñi Jesús ato paxafāini kaax, machi pochinī tsaoni. Tsaoano ãfe meka tāpipaimisfo akiki fenifo. Ñfe meka nikai fekani. Akiki feafono ato yoikī iskafani:

3 “Fëtsa ãto shinā mēraxon̄ shinākī iskafax: ‘Eakai ē isharatiroma. Ë Nios yopakōi,’ ikaito Niospa inimamaxii māmāi Nios Ifo sharafaino ãfe fakekōi inō.

4 “Fetsa shināmitsakōifiaino chipo Niospa noikī inimamaxii.

5 “Fetsa kakapaimisma imisno Niospa inimamasharaxii. ‘Keyokōi maitio atonā ixii,’ ixō Niospa yoionyi keskara atonāri ixii.

6 “Fëtsa Niospa meka noikōikī Niospa ato imapaipayai keskara shara ipaikōikani, nā keskarafo Niospa ato inimamaxii.

7 “Fëtsa fetsafori noikī ato sharafaito Niospa tāpia. Nāskakē ari Niospa noikī axosharapakenaka inimamakī.

8 “Fëtsa Nios shināsharakī, ãfe ñiti mēra afaa chaka shinātama Nios fisti shinākī chipo Nios ñixii. Nāskax inimakōixii.

9 “Akka noikaspa faatanāifono fētsafāfe ato raenā faano, nāfo Niospa ato yoikī iskafaxii: ‘Mā ēfe fakefo,’ ixō ato yoiaino inimakōixikani.

10 “Fētsa Nios Ifofasharapaiyaino, fetsafāfe ato omiskōimafiaifono, Epa Niospa kexesharakōiano nāskakē inimakōixii.

11-12 “Mā ea Ifofakē fetsafāfe mato īchakani, mato omiskōimayanā askatari matoōnoa meka chaka yoikani meka fetsa fetsatapafo. Nā mato chakafaifo keskafakīri māto xinifāfe nā Niospa meka ato yoixomisfori ato chakafapaonifo. Nāskakē inimasharakāfe eōxō matori chakafakani kiki. Mā askaito Niospa afara sharafo mato mekexona nai mēranoa mātonā inō,” ixō Jesús afe imisfo ato yoini.

*“Mā tashi keskarata askatari mā pena keskara,”
ixō a Ifofaafo Jesús ato yoini
(Mr. 9:50; Lc. 14:34-35)*

13 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Māfi nono mai anoax tashi keskaraki. Nāskakē shinākāfe. Tashi sharakē nō meetiro. Akka tashi sharaya-makekai nō shara meetiroma. Nāskarakai tsoa pishta fichipaima. Mā paispakē anā nō pitiroma. Nāskakē nō potatiro. Nāskarifiai mā tashi keskara. Mā nono mai ano isharaino yorafāfe mato ūikani inimatirofo. Askafixō mā Nios anā Ifofasharaya-maito matoōxō tsōakai tāpitirofoma Niospa meka shara. Mā tashi paispa keskarakē mato potatirofo. Iskafakī yoitirofo: ‘Mā chakafoki nonoax fotakāfe. Mākai afamaa,’ ixō yoitirofo.

14 “Nāskatari mā oa luz peeikai keskarakī. Akka pexe rasi māchi keya mānānēnoax onetiroma. Chai

ixō penakōi nō õitiro. Nāskarifiai matoõxō yorafāfe xafakīa eõnoa nikatirofo.

¹⁵ Nāskafakīri tsōkai fakishaino ōipafikī luz fe-potiroma. Tapo kamaki luz õtaxō kēsho fe-potiroma. Askatamaroko tapo kamaki fomākīa nō õtaxō tsāotiro a pexe mēra ikafāfe ōisharanōfo.

¹⁶ Nāskarifiai isharakāfe. Mā askaito mato ōikakī tāpitirofo mā eõnoax xafakīa isharakē. Askata māto Epa Nios nai mēra ikano aõnoa yoikī iskafaxikani: ‘¡Aicho! Na yorafo Niosnoax isharakōimisfo. Āto Nios sharakōi,’ ixō yoixikani,” Jesús ato fani yoikī.

Jesús ato yoini a Niospa shināmanaino Moisés kennēõnoa nikasharakōinōfo

¹⁷ Anā Jesús ato yoini: “Mā shināiraka iskafakī: ‘A Moisés Niospa shināmanaino keneni, askatari a Niospa meka yoimis fetsafāferi kirika kenenifo afo Jesús noko nikamakaspai,’ ixō mā shināiraka. Anori shināyamakāfe. Ēkai Moisés feta a Niospa meka yoimis fetsafāfe kenenifo keskara ē potayoi onima. Askatamaroko nā kenenifo keskara ē ato tāpimaxii ē fotoni nai mēranoax.

¹⁸ Akka ē mato xafakīa yoi. Ea nikasharakāfe. Nai fe mai keyoyoamano a Moisés yoini keskara tsōa fetsafatiroma. Askatari afaa nō potatiroma. Akka mā keyokōi mitokomeano, mai fe nai keyoxii. Mā afama mīshtifo keyoano nō anā Moisésmekari nō yopaxima.

¹⁹ Akka fētsa Moisés meka nikasharayamaxō fetsafori ato meka chaka tāpimanaino nikakaspamisfo a Moisés keneni keskara. Nā feronāfake Epa Nios ika ariax anā afaa itiroma. Nāskafekē fētsa Niospa meka nikasharataifakī fetsafori Niospa

meka xafakīa yoiax Epa Nios ika anoax afe xanīfo itiroki.

²⁰ Askano nā fariseofo fe a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo, ‘Nōfi sharakōi,’ ifiamisxakakī Niospa yoini keskara keyokōi nikafoma. Akka a Moisés yoikī keneni keskara nikakōikanaxma tsoa Epa Nios ika ari nokotirofoma,” ixō Jesús ato yoini.

*“Ótitishkiyamakāfe,” ixō Jesús ato yoini
(Lc. 12.57-59)*

²¹ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Mā mā nikamiskī a Moisés nōko xinifo ato yoipaoni keskara. Iskafakī ato yoini: ‘Tsoa reteyamakāfe. Mā fetsa retekē xanīfofo ano mato iyotirofo matori kopikiri retematirofo,’ ixō nōko xinifāfe yoinifo.

²² Mēstekōi anori yoifinikē ē mato meka fetsari mēstekōi yoinō. Ea nikasharakāfe. Fētsa fetsa īchaito mī xanīfofo ari iyotiro a omiskōimanō. Askatari fētsa fetsa chakafai iskafakī: ‘Mī afaa tāpiama. Mī tatimakōi,’ faito Niospa a omiskōipakenakafo mēra chiifā mēra potatiro anoax omiskōipakexanō.

²³⁻²⁴ “Nāskakē mā Nios kīfiti pexefā mēraxyō mā kīfipaikī mā iskafaki shināino: ‘Ooa, ē fetsa chakafaa ē raefama,’ ixō shinākī, anā Nios kīfixoma nā mā Nios ināpaifafāinai fetsa ano koshi fotakāfe. Akiki nokoxō yoisharafe anā mikiki raenō. Nāskaxō anā mā Epa Nios kīfitiro.

²⁵ “Mā fetsa nimiano matoki oxō mato iskafatiro: ‘Mī ea nimia. ¿Afetīa mī ea kopifaimē? Mī ea kopifayamaito ē mia xanīfo ano iyoikai,’ mato faito, xanīfo ano kayoxoma koshi raefakāfe. Akka mā askafayamaino xanīfo ano mato iyotiro.

Mā mato iyoano xanīfāfe policia yoitiro iskafakī: ‘Na feronāfāke fetsa nimiakī kopifaamaki, karaxa mēra ikimafe,’ fatiro.

26 Ë mato paraima. Fētsa mato karaxa mēra ikimanano mā fena tseketiroma. Akka nā mā nimia kopifatīa mā tseketiromā,” ixō Jesús ato yoini.

“Māto āfikōima chotapaiyamakāfe,” Jesús ato fani

27 Anā Jesús ato yoini: “Mā mā nikamis a nōko xini Moisés yoini keskara. Iskafakī ato yoini: ‘Māto āfima chotayamakāfe. Askatari kēromāri māto fenema chotamayamakāfe,’ ixō ato yoini.

28 Nāskara chanīma. Nāskakē ēri mato yoi, fētsa āfe āfima ūikī āfe shinā mēraxonā shināi: ‘Ë na kēro chotapai,’ ixō shinākī āfe shinā mēraxonā chotai.

29 “Akka māto fero ūikī mā chakafatiro. Nāskakē afara chaka ūiyamakāfe afara chakafaxikakima, nā nōko fero tsekaxō nō ūitiroma keskafakī. Mā māto chaka xateyamax omiskōipakenakafo mēra mā katiro. Akka mā māto chaka xateax mā Nios ika ari kaax mā afe ipaxatiro. Askara shara.

30 Nāskarifakī māto mēke kayakai aōxori mato afara chakafamakē, mextemekāfe. Mā askafax shara mā itiroki. Nāskarifakī māto chaka xatekāfe nā mā mextemea keskaraxō. Akka mā māto chaka xateyamax, nā omiskōipakenakafo mēra mā katiro. Akka mā māto chaka xateax, Nios ari mā kaax afe mā ipaxatiro. Askara shara,” ixō Jesús ato yoini.

*Feronāfāke āfe āfīfe enēnātirofoōnoa Jesús ato yoini
(Mt. 19.9; Mr. 10.11-12; Lc. 16.18)*

31 Anā Jesús ato yoini: “Nāskatari Moisés nōko xinifo yoini iskafakī: ‘Fētsa āfe āfi potaxikī a potayoxoma iskafatiro kirika kenexō: “Ē anā mia fipaima. Ē mia eneikai,” ixō kenexotiro,’ ixō Moisés ato yoini.

32 Akka anori Moisés yoifinikē anā meka fetsari ē mato yoinō. Tsōa āfe āfi chotayamafiano, feronāfake āfe āfi eneano nā kēro feronāfāke fetsa fe chotanāi chakanai. Askatari feronāfake fētsa nā kēro fīax chakanai āfe āfikōima chotai,” ixō Jesús ato yoini.

“A mā yoiyomis keskara akāfe,” ixō Jesús ato yoini

33 Askata anā Jesús ato yoini: “Mā mā nikamis a Moisés nōko xinifo yoini keskara. Ato iskafakī yoipaoni: ‘A mā Nios yoiyomis keskara axosharakāfe. A mā yoiyomis keskara Epa Niospa mā nikakī akka mā ayamano nā chakakōi itiro,’ ixō Moisés nōko xinifo yoini.

34 Akka nānori ato yoifinikē, ēri mato yoisharanō. Nikakapo. Mā fetsafo yoiyomis keskara axosharakāfe. Iskafakī yoiyamakāfe: ‘A ē mato yoiyoa keskara ē axii. Ē mato yoiyoa keskara ē ayamaino Epa Niospa ea omiskōimatiro,’ ixō yoiyamakāfe. Askatari, ‘A ē mato yoia keskara ē akēma keyokōi nai mēraxō ea omiskōimatiro,’ ixō yoiyamakāfe. Akka nai mēranoax Epa Nios xanīfo finakōia iki. Nāskakē anori nō yoitiroma.

35 Askatari, ‘A ē mato yoiyoa keskara ē ayamaino nono mai anoafāfe ea omiskōimatiro,’ ixō anori yoiyamakāfe. Keyokōi mai ano Epa Niosnā. Askatari, ‘A ē mato yoiyoa keskara ē ayamaino a

Jerusalén anoafāfe ea omiskōimatirofo,’ ixō anori yoiyamakāfe. Nā Jerusalén nōko xanīfo finakōi Niosnā.

³⁶ Askatari, ‘A ē mato yoiyoa keskara ē ayamaino ēfe māpo ea omiskōimatiro,’ ixō yoiyamakāfe. Akka nōa nōko māpo shināxō nōko foo nō fetsafatiroma oxo inō, askatari fiso inō. Epa Nios fistichi askafatiro.

³⁷ Akka fetsafo parayamakāfe. ‘Ē mia axōikai,’ ixō axokāfe. Askatari, ‘Ē mia axōima,’ ixō axoya makāfe. ‘A ē yoiyoa keskara ē ayamaino afaaranā ea omiskōimatiro,’ ixō anori yoiyamakāfe. Mā askara yoikī mā chakafai,” ato fani.

*“Tsoa kopiyamakāfe,” Jesús ato fani
(Lc. 6.29-30)*

³⁸ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Mā mā nikamiski a nōko xinifo Moisés yoini. Iskafakī ato yoini: ‘Fētsa mato fero tsēkaito, kopikiri mā fero tsēkatiro. Askatari mato pitī tēkeaito, pitiri mā tēketiro,’ ixō Moisés yoini.

³⁹ Akka nōko xinifo anori yoifinifono, ē mato meka fetsa yoinō. Ea nikakapo ē mato yoinō. Fētsa mato chakafayanā mato tapasaito, ‘Takai fetsari ea afe,’ fakāfe mato tāpinōfo mā ato kopiyamaito.

⁴⁰ Fētsa mia xanīfo ano iyoxō mia rapati fiapaiyaito, ināfe fotanō. Mī chōpari ināfe.

⁴¹ Xanīfo iyamakī soraronō, ‘Ea pisha chaima foxōikafe,’ mato fafiaito, mā chai foxotiro.

⁴² Akka fētsa mato afarafo yōkaito inākāfe. ‘Ea ināyope,’ mato faito ināfe fīshkoyamakāfe,” ixō Jesús ato fani.

*“Mato noikaspafiaifono māroko ato noikāfe,”
Jesús ato fani
(Lc. 6.27-28, 32-36)*

⁴³ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Askatari mā mā nikamis a nōko xinifo yoipaonifo keskara. Iskafakī ato yoipaonifo: ‘Māto kaifo noikāfe. Akka a mato noikaspaiifo ato kopikiri noikaspakāfe,’ ixō nōko xinifo yoipaonifo.

⁴⁴ Anori yoifinifono, akka ē mato yoi a mato noikaspaiifo ato kopikima ato noikāfe. Askatari ato axosharakāfe. Askatari a mato omiskōimamisfo Epa Nios ato kīfixokāfe.

⁴⁵ Mā askafai Niospa fake mā iki. Akka Niospa xini onifani yora chakafoya, yora sharafo ato chaxanō. Askatari oiri imani nā yora sharafoya a yora chakafori ato onifaxoni. Nāskakē māri a mato chakafaifoya a mato sharafaifo keyokōi ato noikāfe. Nāskax mā Niospa fake ikikai.

⁴⁶ Akka a mato noiaifos mā ato noia fetsafo noiyamata askarakai sharama. Akka yora chakafo a ato paraxō kori ichapa ato fīamisfori aska famis. Mā askaino Nios matoki inimaima.

⁴⁷ Mato fe yorafos mā noia askarakai afaama. Akka a Nios Ifofaafomari nāskarifiakani aa ranāri noinākani.

⁴⁸ Nāskakē Epa Nios nai mēraxyō yorafo noiai keskafakī māri yorafo keyokōi noikāfe. A Epa Niospa shināsharamis keskafakī māri askafakāfe,” ixō Jesús ato yoini.

6

*“Afaamaisfori ato noikī afara ato ināsharakāfe,”
Jesús ato fani*

¹ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Mā fetsafo sharafaino, ‘Nā feronāfake sharakōi ea fanōfora,’ ixō anori shināyamakāfe yorafāfe ferotaifi. Mā askaino yorafāfe, ‘Sharara,’ mato fafiaifono, akka Epa Nioskai matoki inimatiroma. Nāskaxō mato afaa inātiroma.

² Nā ãa keparanāmisfo keskara iyamakāfe. Afāfe nōko kaifāfe ichanāti pexe mēraxō afamaisfo afara ato ināmisfo, ‘Sharara noko fanōfora,’ ikaxō. Askatari fofāsakakī afamaisfo ato afara ināfōfāsafamisfo, ‘Noko yoisharanōfora,’ ikaxō. Akka askafiaifono Niospa ato afaa ināxima.

³ A afara yopaifo mā afara inākī tsoa yoiyamakāfe tsōa tāpiyamanō.

⁴ Akka tsōa ūiyamaino a afamaisfo mā ato ināino Epa Nios matoki inimani. Nāskaxō mato afara axosharatiro,” ixō Jesús ato yoini.

*“Epa Nios kīfikī iskafakāfe,” ixō Jesús ato fani
(Lc. 11.2-4)*

⁵ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Mā Epa Nios kīfiaitīa a chanūmisfāfe kīfimisfo keskara iyamakāfe. Akka afāfe nōko kaifāfe ichanāti pexe mēraxō yorafāfe ferotaifi Epa Nios kīfimisfo: ‘Noko ūinōfora,’ ikaxō. Epa Nios shinātamaroko ato ūimapaihani. Yorafāfe ato ūiaifono askamisfo. Akka Epa Nios atoki inimaima. Nāskakē ato afara shara ināxiima.

⁶ Akka māri ato keskara iyamakāfe. Mā Nios kīfikī tsōa mato ūiyamaino nānoxō Epa Nios kīfikāfe. Māto pexe kene mēra ikixō tsōa mato ūiyamaino nānoxō Epa Nios kīfikāfe. Akka yorafāfe mato ūiyamafiaiino Epa Nios fistichi mato nikatiro.

Nāskakē matoki inimai. Nāskaxō afara shara mato ināxii.

⁷ “Akka a Nios chanīmara faafāfema kīfimisfo keskayamakāfe. Nāfāfe mēxotaima nā meka fisti yoiri famisfo. ‘Nō na meka fisti yoirifaito noko Epa Niospa nikai,’ ixō shināmisfo. Askafiaifonokai Niospa a keskara meka nikapaima.

⁸ Akka māri ato keskara iyamakāfe. Mā Epa Niospa tāpiakī mā afara yopaito, mā yōkayoamanō.

⁹ Akka mā kīfikī iskafatiro:

Epa Niosi, mī fisti sharafinakōia. Mī nai mēra ika. Nō mia noikōi.

¹⁰ Nai mēra mefe ikafo mī ato yoiaito mia nikakōimisfo. Akka nono mai anoxori nā mī noko amapaiyai keskara nō atiro. Na nono mai ano ikafāfe keyokōichi mia Ifofanōfo.

¹¹ Nā pena tii a nō piai noko ināfafāife nō afaa yopayamanō.

¹² Nō afara chakafaito nōko chaka noko soaxōfe nā noko chakafaifāfe nō ato raefai keskafakī.

¹³ Nokoki Satanás chaka omayamafe, askaki-maroko nomakinoa pōtafe nō nikayamanō, ixō kīfikī iskafakāfe.

¹⁴ “Akka fetsafāfe mato chakafaifono mā ato raefai keskafakī Epa Nios nai mēranoato mā fetsafo raefai keskafakī matori chaka soaxotiro.

¹⁵ Akka mā fetsafo raefayamaito Epa Niospari mato chaka soaxotiroma,” ixō Jesús ato yoini.

Foni tenemisfoōnoa Jesús ato yoini

¹⁶ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē mato yoiyonō. Mā foni tenei oa shināmitsai keskara māto femānā iyamakāfe a ãa keparanāmisfo ikaifo keskai. Afāfe foni tenekani ãto femānā shināmitsai keskara

ikani yorafāfe ato ūikani. Askatari foaromekanima yorafāfe ato ūinōfo. Nāskakē Epa Niosnoa shinākanima. Askaifono Epa Nios atoki inimaima. Nāskakē ato afaa ināima. Akka māri foni tenei ato keskara iyamakāfe.

17-18 Akka mā foni tenei mā Nios shināyanā mā fechokometiro. Askatari fōxti mā foaromesharatiro. Nāskakē Epa Nios fistichi tāpitiro yorafāfe tāpiafomano. Mā askaito yorafāfe tāpitirofoma mā foni teneaito. Akka Epa Nios fistichi tāpitiro. Nāskakē Epa Nios matoki inimatiro. Askatari mato afara shara ināxii,” ixō Jesús ato yoini.

*“Epa Nios ika anoxō afara sharakōfo mato mekexona,” ixō Jesús ato yoini
(Lc. 12.33-34)*

19 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Nono mai anoxō afama mīshti ichapa mekeyamakāfe. Mato nakaxa pīaino mā fenotiroki. Askatari chakanai fetsetiro. Askatari yometsofo māto pexe mēra ikixō māto afama mīshtifo keyokōi mato fīano mā fenotiro.

20 Akka afama mīshti noitama Nios noikāfe. Nā mato yoini keskara akāfe. Mā akiki nokoaito nā mato afara sharakōi mekexona mato ināxii. Akka ono nai mēraxon afama mīshti mato mekexona, a nakaxa mato pīatiroma. Askatari chakanaima. Askatari anā māto pexe mēra ikiax tsoa yomet-sotiroma.

21 Akka māto afama mīshtifo noikī mā shināfafāini. Nā māto afama mīshtifo mā shināfafāinai keskafakī Niosri shināfafāikāfe, a noikī yonoxosharakāfe,” ixō Jesús ato yoini.

“Nōko ōiti sharakē nō shināsharakōitiro. Akka nōko ōiti chakakē nō shināsharatiroma,” ixō Jesús ato yoini (Lc. 11.34-36)

²² Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Anā ē mato meka fetsari yoinō mā tāpikōinō. Akka nōko fero rafeta nā rāparinī chai chaxai keskarakē, nōko yora shara itiro. Nāskarifiāi nōko fero sharano nō xafakīa ūisharatiro. Nāskatari nō isharakōitiro.

²³ Akka nōko fero chakakē nō ūisharatiroma. Fakishkōi itiro. Nāskarifiākī nōko ōiti mēraxō nō chaka shinākī nō afara chakafamis nō itiro. Akka ūisharakāfe. Mā Epa Nios shināi xafakīa ifiaxō āfe meka kachikiri faxō mā anā xafakīa shinātiroma. Fakish keskara mā itiro,” ixō Jesús ato yoini.

“Nōko afama mīshti noisharatama nō Nios noisharakōitiro,” Jesús ato fani (Lc. 16.13)

²⁴ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Tsōa āfe ifo rafe yonosharaxotiroma. Fetsa noikaspata, fetsa noisharatiro, nā yoiai keskarakōi axotiro, akka a fētsa amapaiyai keskara axotiroma noikaspatiro. Nāskarifiākī mā kori fisti shinākī mā Nios shinātiroma. Nāskatari Epa Nios fisti shinākī mā kori noitiroma,” ixō Jesús ato yoini.

“Epa Niospa āfe fakefo kexesharamis,” ixō Jesús ato yoini

(Lc. 12.22-31)

²⁵ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Anā ē mato yoisharanō. Ea nikasharakāfe. Shināchakayamakāfe. Nō afaa piyamata, afaa nō ayaima iyamakāfe. Askatari afaa nō safeima ixō shināchakayamakāfe. Akka a nō paitokai noko

imasharatiroma. Askatari a nō safeatori nōko yora noko imasharaxotiroma.

26 Akka shinākalo. Peyafāfe afaa fanamisfoma. Afaari topamisfoma. Askaxori afaa mekemisfoma. Nāskafekē Epa Niospa ato pimamis. Akka nā peyafo afaayamafoiakē Epa Nios nai mēra ikato ato pimamis. Akka Niospa mato noikī nā peyafo finōmainīfōfā mato kexesharakōimis.

27 Nāskakē, ¿afeskakī mā shināchakaimē? A nō shināchakaitokai pena fisti noko anā nimatiroma. Nāskakē afaa shināchakayamakāfe.

28 “Askatari iskakī shināyamakāfe: ‘Ooa. ¿Fanīa ē rapati fitiromē safexiki?’ ixō anori shināyamakāfe. Akka shinākalo afeskax charofo foaikamakī. Nā charofāfe yonokanima. Askatari xapo toro atirofoma rapati faxikakī.

29 Nāskafiax charofo sharamīshti foaikani. Nāskarari xanīfo Salomón rapati sharafinakōia safefixō nā charofo finōama.

30 Akka Niospa nafefo sharashtafo onifani. Sharafiano nō sepakī xateano natiro. Nāskaxō nō koofatiro. Akka Niospa nafefo finōmainīfōfā mato noikī mato rapati safematiro mato kexesharaxō. Akka mā shināchakakī mā Nios chanīmara fasharaima.

31 Nāskakē shināchakayamakāfe. Shinākī iskafayamakāfe: ‘Ooa. Ē fonāiki a ē piai keyoano, a ē ayairi keyoano koriyaxomari ē afaa safeima,’ ixō anori shināchakayamakāfe.

32 Akka nā Nios Ifofaifāfema iskara shināmisfo. A piai fisti shinākata, a safepaiyaifori shināmisfo. Akka Epa Niospa mā mato tāpia afarafo mā yopaito.

33 Nāskakē Nios māto xanīfoōnoa shinākāfe. A Niospa mato amapaiyai keskara nāskara fisti shinākōikāfe. Mā askafaito afara fetsa mā yopaito Epa Niospa mato ināxii.

34 Nāskakē shināchakayamakāfe. Yoi iskaya-makāfe: ‘Ooa. Ě tāpiama penama afara chaka afeskara afiaino. Ě nā keskara tenetiroma,’ ixō shināyamakāfe. Shinākī iskafakāfe: ‘Epa Niospa na penata ea kexesharamis keskafakī penamari ea kexesharai,’ ixō nānori shinākāfe,” ixō Jesús ato yoini.

7

“Fetsafo mekafakī chakafayamakāfe,” ixō Jesús ato yoini

(Lc. 6.37-38, 41-42)

1 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Mēxotaima fetsafo mekafayamakāfe iskafakī yoikī: ‘Naato afara chakafakī Niospa omiskōimapainō,’ fakī. Akka mā ato askafayamaino Niospari mato mekafatiroma iskafakī yoikī: ‘Na yorafo chakafo,’ mato fatiroma.

2 Akka māri nāato akai keskafakī afara mā chakafaito, matori Niospa omiskōimaxii. Akka mā fetsafo afara ināsharakēma Niospa matori afaa ichapa ināxima, mā ato afara ināsharakōikēma.

3 ¿Afeskakī ifi pasta pishta fetsa feronaki ikano mā ōimē, māroko ifi pasta efapa feostamefixō?

4 Akka, ¿mā shināimamē a mā ifi pasta efapa feostamea? Akka, ¿afeskakī mā fetsa iskafaimē?: ‘Yamā, ē mia fixonō a mī ifi pasta pishta fero naki ika,’ fakī, mākōi mā kakamepaimis. Mākai afaa tāpiama.

5 Nāskax mā chanīkōi mā ato parapaimis. Akka ē mato yoinō ea nikakapo. Akka māto fero mēranoa a ifi pastafā mā feostamea tsekayokāfe. Nāskaxō ōisharakī, a fetsafo ifi pasta pishta feronaki ika mā tsekaxotiro. Nāskarifakī māto chaka xateyamaxō mā fetsafo chaka xatematiroma. Akka māto chaka xatexō fetsafo mā chaka xatematiro.

6 “Ē meka fetsari mato yoinō mā tāpinō. Paxta pōfe nō nami shara ināpaifaino noko keyotiro mifiki. Askatari kochi nō afara shara ināino peama peamakī chakana fatiro. Nāskari fakī yorafāfe Niospa meka shara nikakaspakī chakafatirofo, Epa Nios chakafakīmekafakakī. Askaifono Epa Niospa meka shara anā ato yoipaiyamakāfe,” ixō Jesús ato yoini.

*“Nō Epa Nios afara yōkaito noko inātiro,” ixō Jesús ato yoini
(Lc. 6.31; 11.9-13)*

7-8 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Nāskakē ē mato yoi, afara fichipaikī Epa Nios yōkakāfe mato ināi kiki. Fena fena kakīma manakāfe nā Epa Niospa mato ināitīa. Nāskakē Epa Nios kīfifafāikāfe mā kīfiaito mato ināi kiki. Akka nā yōkai Epa Niospa afara shara ināxii. Nāskarifiakī fētsa afara shara fenaito Epa Niospa fichimatiro. Nāskarifiakī fētsa Epa Nios kīfiaito ināsharakōixii.

9 “Akka māto fake mato yoa yōkaito, ¿mā tokiri inātiromē? Maa. Mākai māto fake mā askafatiroma.

10 Askatari, ¿māto fāke mato foe yōkaito mā rono inātiromē? Maa. Mākai māto fake mā askafatiroma.

11 Akka mā chakafixō māto fakefo kexesharaxō afara sharafo mā ato inātiro. Nāskarifakī Epa Nios nai mēranoato mā afara yōkaito mato kexesharakatsaxakī afara sharafo mato ināsharaxii nā nai mēraxō mato mekexona.

12 “Nā mā fichipaiyai keskafakī fetsafāfe mato axosharaifono, nāskarifakī māri fetsafo axosharakāfe. Moisés feta a Niospa meka yoimisfāfe nānori yoinifo kirika kenekakī,” ixō Jesús ato yoini.

*Fepoti pishtaõnoa Jesús ato yoini
(Lc. 13.24)*

13 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Meka fetsa ē mato yoinō. Nikakapo. Fepoti rafe iskarakī: Fepoti fetsa pishtaki nā fepoti pishta ikikāfe. Akka nā fepoti fetsa efapa. Nā fepoti efapato fai efapa kaa. Nāskakē nā fai efapato yora ichapa fomisfo a omiskōipakenakafo mēra.

14 Akka fepoti pishta ano fai kaa, pishta fekax. Nā fai Nios ano nokoa nā fai atsō pishtakōi. Nāskakē ichapama aō fomisfo,” ixō Jesús ato yoini.

*Ifi ãfe fimioxō nō tāpitiro afe keskaramākī
(Lc. 6.43-44)*

15 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Óisharakāfe, a chanĩaifāfe mato paratirofokī: ‘Nō Niospa meka yoimis,’ ixō mato paratirofo. Afāfe Niospa meka yoimisfomaki. Akka afofi ovejafo keskarafo fikanax akka āto shinā mēra poomā pōfefo keskarakōifo. Nāskakē ato fishtayamakāfe.

16 Akka mā tāpitiro afaa afeskafakanimākai. Akka ifi ãfe fimioxō nō tāpitiro afe keskaramākī. Xopa foaikī moxaya foaitiroma. Askatari kachafi

moxaya foaitiroma. Nāskaxō nō tāpitiro moxayafo ōikī xopakairokokē. Nāskarifakī nō tāpitiro kachafimāi moxayakē.

¹⁷ Akka ifi shara fimi sharaya itiro. Akka ifi chaka fimi chakaya itiro.

¹⁸ Nāskakē Ifi shara fimi chakaya itiroma. Ifi chakari fimi sharaya itiroma.

¹⁹ Akka ififo fimi sharaya iyamaito ifāfe reraxō koofatiro.

²⁰ Nāskakē a ato tāpimamisfoōnoa mā ato tāpitiro sharafo iyamakani chakafo itirofo,” ixō Jesús ato yoini.

*“Akka keyokōifotirofoma Epa Nios ika ano. Fisti rasifotirofo,” ixō Jesús ato yoini
(Lc. 13.25-27)*

²¹ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka yora ichapato yoimis iskafakakī: ‘Jesús, mī ēfe Ifokōi,’ famisfo. Nāskafikaxō atirito ea Ifofamisfoma. Nāskakē ēfe Epa Nios ika ari nokotirofoma. Ēfe Epa nai mēra ikato nā ato amapaiyai keskara akatsaxakakī nāfō ēfe Epa ari nokotirofo afe ipaxakakī.

²² Akka mā mai keyoaino nā onifanifo tii keyokōi Niospa ichanāfaxii. Nā nikakaspamisfo tii omiskōipakenakafo mēra ato potaxii. Nāskakē yora ichapafāfe ea yoikani iskafakakī: ‘Ifo, shināpo. Nō mī aneōxō nō yorafo yoimis. Mī aneōxori nō a niafaka chakafo yorafo mēra nanea nō ato makinōa potamis. Mī aneōxori nō afama mīshti famis yorafāfe atiroma keskafakī. Noko shināfe, Ifo,’ ixō ea yoixikani.

²³ Askaifono ē ato xafakīa yoixii iskafakī: ‘Mākai efe yorama. Māfi ato pāramiski. Afara chaka fisti

mā famiski. Emakinoax fotakāfe,’ ē ato faxii,” ixō Jesús ato yoini.

*Pexe rafeñoa Jesús ato yoini
(Mr. 1.22; Lc. 6.47-49)*

²⁴ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka nā ea nikaito nā ē yoiai keskara aki, nā yōra pexe fakī tāpixō mai chai pōkixō mai teikī pexe kishi nīchitiro keskafakī.

²⁵ Akka oi ikaino, pexe nāmā faka faitiro. Askatari nēfefakī pexe afeskafatiroma. Nāskakē pexe paketiroma mā mai teikōikimāi pexe kishi niano.

²⁶ Akka nā ē yoiaito ea nikafikī a ē yoiai keskara nikaima, askara yora nā yora tatimato pexe fakī mashi ano pexe fatiro keskarakōi.

²⁷ Akka oi ikaino faka faitiro. Askatari nēfefakī pexe potatiro. Nāskax pexe chakanatiro. Nāskarifiakī fētsa ēfe meka nikafikī ea nikaima afofi fenoi fetsekani. Nāskakē omiskōipakenakafo,” ixō Jesús ato yoini.

²⁸⁻²⁹ Nāskata mā Jesús mekai xateano yorafāfe nikakaxō, “¡Kee! Nikakapo. Nato tāpikī finakōia, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo keskarama, meka sharakōi nato yoi,” fanifo.

8

*Jesús yora rashkishiai sharafani
(Mr. 1.40-45; Lc. 5.12-16)*

¹ Askata Jesús ato yoikī xateta māchi keya ariax tisirimepakeaito yorafāfe chīfafainifo afe fōkakī.

² Jesús kaino feronāfake isinī iki rashkishi fetseax Jesúski oni. Akiki oxō ratokonō

mai chachipakefofā yoini iskafakī: “Ifo, ea sharafapaikī mī ea sharafatiro,” fani.

³ Askafaino Jesús āfe mēkemā ramāyanā yoini iskafakī: “Ē mia sharafanō. Iskaratīa mī sharaikai,” faino, a rashkishi fetseai koshikōi sharatani.

⁴ Mā sharano Jesús nīchini iskafakī yoiyanā: “Mī tsoa yoiki. Akka nā ato Nios kīfixomis ispatāfe. Nāskaxō ovejanā fake foxō ināfe mia retexonō Moisés yoini keskafakī. Nāskaxō keyokōichi tāpinōfo a mī isinī imis mā mī sharano,” ixō Jesús yoini.

*Jesús sharafani romanō xanīfāfe āfe ina yonaito
(Lc. 7.1-10)*

⁵ Askafafāini Capernaúm ano kani. Nāno akiki soraro xanīfo nokoni a yonoxomis sharafamapai.

⁶ Nokoxō yoini: “Ifo, a ea yonoxomis isinī iki. Ēfe pexe ano rakax omiskōiferoikima,” fani.

⁷ Askafaino, “Ē kanōkī sharafaxikī,” fani.

⁸ “Ifo, ēkai afama. Akka mī tsoa keskarama. Mī finakōiakī ēfe pexe ano kayamafe. Mī mekapa a ea yonoxomis ea sharafaxōfe nonoxō.

⁹ Akka eari ēfe xanīfāfe yonomamis. Ēri sorarofo yonomatiro. ‘Katāfe,’ ē faino karisatiro. Askatari, ‘Ekeki ofe,’ ē faino ekeki orisatiro. Nāskakē a ea yonoxomis afara ea axōfe ē faino ea axotiro. Akka mī afama mīshти fatiroki. Mī mekapa a ea yonoxomis ea sharafaxōfe,” ixō yoini.

¹⁰ Askafaito nikakī a afe foafo Jesús ato yoini: “Kee, nikakapo. Na feronāfake israeliyamafixō ea chanīmara fakī finakōi fetsafo keskarama. Akka Israel anoafāfe ea iskafamisfoma chanīmara fakakī.

11 Ë mato xafakïa yoinõ. Na maitio ano ikafo Nios chanïmara fakanax nõko xinifo Abrahamnõ Isaacanõ Jacobonõ ichanäxikani Nios yorafo ixikakï.

12 Akka atiri nõko kaifo nã israelifo Niospa afe yorafo ato imapaifiaino chanïmara fakanima. Nãskakanax Nios ika ano nokotirofoma. Niospa ato fakishifä mëra potaxii. Anoax eaiyanã fasi omiskõixikani,” ixõ Jesús ato yoini.

13 Nãskata Jesús yoini soraro xanïfo: “Mĩ pexe ano katäfe. Mĩ ea chanïmara faino a mia yonoxomis mä sharaki,” fani.

*Jesús Pedro rayos sharafani
(Mr. 1.29-31; Lc. 4.38-39)*

14 Askata Jesús Pedro pexe ano kani. Nãno Pedro ãfe rayos yõxafo yonai oxati kamaki raka ini.

15 Jesús õikï ãfe mëkemä ramäni. Ramäino ãfe yona matsirisatani. Mä Jesús sharafaano anã yonanima. Mä sharaxõ fininäkafäta Jesús pimani.

*A isinï ikaifo Jesús ato sharafani
(Mr. 1.32-34; Lc. 4.40-41)*

16 Nãskano mä xini kaino a isinï ikaifo Jesúski efenifo ato Jesús sharafapanõ. Atiri a niafaka chakafo ato mëra nanea Jesús ãfe mekapa ato makinoa põtapakeni. Keyoköi Jesús ato sharafapani.

17 Nãnori Niospa meka yoimisto Isaías a inõpokoai yoikï kirika kenekï iskafani: “Nõ isinï imisno Cristo mä noko sharafaa. Askatari nã noko pääfaifo nomakinoa mä noko potaxona,” ixõ Isaías kirika keneni keskara Jesús ani.

*A afe fopaimisfoōnoa Jesús ato yoini
(Lc. 9.57-62)*

18 Askata Jesús ōni yorafā rasi akiki feaifāfe. Askaifono aōxō tāpimisfo yoini iskafakī: “Okiri nō īamāfā pokefainō fokāfe,” ato fani.

19 Akka Jesús kayoamano a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamis akiki oxō yoikī iskafani: “Maestro, ēri mefe kapai nā mī kai ari ēri mefe kafāsaxiki,” faito,

20 Jesús kemani: “Akka maxoteneroa kiniya, peyafori naayafo akka ēkai pexe yama,” fani.

21 Askatari a afe kafāsamis fētsa iskafakī yoini: “Maestro, ea nīchiyofe ēfe epa naito ē maifayotanō. Chipo mia Ifofaxiki,” faito, Jesús kemani:

22 “Iskaratīa ea Ifofafe. Akka nā ea Ifofaafāfema yora nakē maifatirofo,” ixō Jesús yoini.

Jesús nefi yafi īamāfā poo iki meseniaito nishpa fani

(Mr. 4.35-41; Lc. 8.22-25)

23 Nāskata Jesús kanōanāfānē naneinīkafāni aōxō tāpimisfori afe naneinīfōfānifo.

24 īamāfā pokefainaifono atoki nēfefā nokoni. Jesús kanōanāfā xaki mēra rakax oxano nefeyanā īamāfā poo ini. Kanōanāfā faka fospikōni.

25 Askaino aōxō tāpimisfāfe mōinifo iskafayanā: “¡Ifo, mā nō ãsaikai! ¡Nō ãsayamanō moife!” fanifo.

26 Askafaifono, Jesús ato yoini: “¿Afeskai mā rateimē? Mā ea chanīmara fasharama. Nāskakē mā ratei,” ato fani. Ato askafata, fininākafāta fāsikōi, “¡Nēfe, nishpafe!” fata, “¡īamā, nishpafe!” fani. Askafaino anā īamāfā feroinima.

27 Askafaito ōikani yoinānifo: “¡Kee! ¿Na feronāfake afe keskaramē na nefe feta īamāfānē ato yoiaito nikaifo?” ikanax yoinānifo.

*Feronāfake rafeta Gadara mai anoxō niafaka chakafo nanea-fono Jesús ato makinoa potani
(Mr. 5.1-20; Lc. 8.26-39)*

28 Askata Jesús okiri īamāfā aōxō tāpimisfo feta pokefainax Gadara mai ano nokonifo. Nāno feronāfake rafe niafaka yōshi chaka nanekanax Jesúski nokonifo kinīfā mēranoax. Nā rafe mesekōi ipaonifo. Nāskakē yorafāfe a ikafo ano tsōa ato finōtiroma ipaoni atoki mesekakī. Nā maiyafo ano nā rafe ipaonifo.

29 Nāskakē Jesús fichikanax fāsikōi fiisiyanā yoinifo: “Mīfi Niospa Fakeki. Akka, ¿mī noko afeskafaiyoamē? ¿Mī noko omiskōimaniyoamē?” Jesús fanifo.

30 Askafaifono chaimaxō kōchifā rasichi pinifo.

31 Nāskakē niafaka chakafāfe Jesús iskafanifo: “Mī nā feronāfake rafe makinoa mī noko potaimākai kochifo mēra noko nīchife,” faifono,

32 “Fotakāfe,” Jesús ato fani. Nāskax niafakafo feronāfake rafe makinoax tsekekanax kochifo mēra ikinifo. Nāskakē kochi rasi ichoax īamāfā mēra keyopakeni. Nāskax āsai fetseni.

33 Askaito ōikani a kochifo kexemisfo ichonifo. Mā pexefo tii ano nokokaxō ato yoinifo: “Nā feronāfake rafe nā niafaka naneafo rafe mā Jesús ato makinoa niafaka pōta. Askatari nōko kochifo mēra ikimanano keyokōi nāfoya nōko kochifo īamāfā mēra keyopakeax āsai fetsea,” ato fanifo.

34 Ato yoiaifono nikakanax keyokōi nā pexefo tii anoax Jesúski fenifo. Akiki nokokaxō yoinifo: “Na nōko mai anoax katafē,” fanifo.

9

*Jesús yora finimisma sharafani
(Mr. 2.1-12; Lc. 5.17-26)*

1 Askata Jesús kanōanāfā mēra nanekaini. Íamāfā okiri pokefaini kaax āfe mai ano nokoni.

2 Nāno ikano a feronāfake finimisma yorafāfe akiki efenifo āfe ratatinī ratakaxō Jesús sharafanō ikaxō. Jesús ūni shināifāfe iskakakī na finimisma Jesús sharafai kiki ikaxō. Nāskakē a finimisma Jesús iskafani: “Efe yorashta, inimafe. Iskaratīa mē mia chaka soaxonaki,” fani.

3 Askafaino a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe atirito nikakaxō āto shinā mēraxō shinānifo iskafakakī: “Natokai ato chaka soaxotiro. Nios fistichi ato chaka soaxotirokī. Akka nato noko feparapai, ‘È Niosra’ noko fapai,” ixō āto shinā mēraxō shinānifo.

4 Askaifono Jesús tāpixō a shināifo keskara ato yoini: “¿Afeskakī māto shinā mēraxō mā chaka shināimē?

5-6 Ëfi Cristokī ë yorafo ato chaka soaxotiro. Akka, ¿ë afaa fatiromē? Mē mia chaka soaxona ë fatiroraka. Askatari ë mia sharafaa ë fatiroraka,” ato fani. “Akka ë mato tāpimanō ë Niosxō mato chaka soaxotiro nono mai anoxō.” Nāskata Jesús a feronāfake finimisma yoini: “Fininākafata mī rakati fifaini mī pexe ano katāfe,” Jesús fani.

7 Jesús askafaino a finimisma fininākafāta āfe pexe ano kani.

8 Askaito ōikani yorafo ratei fetsenifo. “¡Kee, ōikapo! Nios tsoa keskarama. Fāsi sharakōi. Nō ūimisima keskara mā noko rama ūimana. Niospa Yōshi Sharaōxō na feronāfake finimisma Jesús āfemekapa mā sharafaa. Askatari āfe chakari mā soaxona,” ikanax yoinānifo.

*Jesús Mateo ifini aōxō tāpimis inō
(Mr. 2.13-17; Lc. 5.27-32)*

9 Jesús nānoax kakī feronāfake fisti fichini, āfe ane Mateo,* āfe xanīfo kori fixōi tsaokē. Nāskaito Jesús yoini: “Efe kofe ē mia tāpimanō,” faino Mateo fininākafā Jesús fe kani.

10 Nāskafaito Mateo Jesús iyoni āfe pexe anoxō pikikakī. Askatari a yora chakafori afe inifo a xanīfo kori fixomisfo. Nāfāfe ãa chanīxō kori finōmainīfotā fimisfo inifo. Askatari a yora fetsafo chakafamisfori fekanax akairi mīsa ano Jesús fe tsaonifo a feta pixikakī. Jesúsxō tāpimisfori nāno ato fe tsaonifo ato feta pixikakī.

11 Askaito ōikakī fariseofāfe Jesúsxō tāpimisfo yōkanifo: “¿Afeskakī māto maestro nā ato kori fixomisfo feta piimē, a yora fetsa chakafo fetari pii?” fanifo.

12-13 Askafaifāfe nikakī Jesús ato yoini: “A sharafāfe notoro fenakanima. Akka nā isinī ikaifāfe notoro fenakani. Nāskafakīri yorafāfe yoimisfo iskakakī: ‘Ēkai afaa chakafamisma. Nāskakē ē afaa yopaima ēfe chaka ea soaxonō,’ imisfo. Nāskakē ē ato chaka soaxotiroma. Akka fetsafāfe yoikī iskafaifono: ‘Ē afara chakafamis. Nāskakē a ē imis keskara ē anā ipaima,’ ikaifono

* **9:9** Mateo ane rafeya ipaoni. Āfe ane fetsa Leví.

ẽ ato chaka soaxotiro. Akka nã nõ sharakõi ikaifoõnoax ẽ onima. Akka ẽ oni a yora chakafo ãto chaka ato soaxoxiki. Akka ẽ mato yoipai mã tãpinõ a Niospa ato shinãmanaino iskafakĩ kenenifo: ‘Mã yoinãfo retexõ ea inãxiki mã koamis mäto chaka soapailkĩ, askara ẽ fichipaima. Akka ẽ fichipai fetsafo mã ato noikĩ mã ato sharafaxõaito,’ ixõ kenenifo.

“Akka ẽ onima a yora sharafoõnoax. Askata-maroko a yora chakafoõnoax ẽ oni ato chaka soaxoxiki,” ixõ Jesús ato yoini.

*Nã foni tenemisofäfe Jesús yõkanifo
(Mr. 2.18-22; Lc. 5.33-39)*

¹⁴ Juan ãfe inafo fëkaxõ Jesús yoinifo iskafakakĩ: “Fariseofäfe foni tenekĩ feyafamisfo Nios shinãkakĩ. Nõri askafamis foni tenekĩ Nios shinãkakĩ. Akka, ¿afeskakĩ mĩõxõ tãpimisfäfe foni tenekanimamẽ?” fanifo.

¹⁵ Askafaifäfe Jesús ato kemani: “Feronãfake ãfiyaino, yorafo ano fisti ichanãkaxõ afara fetsa fetsatapafo afeta pitirofo inimayanã, aicho fakakĩ akiki inimakakĩ. Nã kõromã ãfe fene ano ato fe ikano tsõa foni tenetirofoma inimakakĩ. Akka mã fene rëteafono afe yorafäfe shinãkakĩ foni tenetiro,” ixõ Jesús ato yoini.

¹⁶ “Tsõa sama fenaya sama xini kishi fatiroma. Nõ askafaino sama fena samama chakanatiro. Nãskatari sama fena fe sama xini isharatiroma. Nãskakéri nã ẽ mato yoiai keskara mã nikakõixõ a mã ipaoni keskara anã mã itiroma mämäi ea nikakõiax. A mã ipaoni keskara shinãmakita nãskax mäto yora fena keskara shara itiro.

17 Nāskarifakī tsōa māmā fata koiro pisha xini mēra nanetiroma nā māmānō faraxakaino toxamāiyānō. Nāskakē nā māmā fata fe koiro pisha chakanatirofo. Akka nā māto xinifāfe mato yoimisfo keskara fe nā ē mato yoiai keskara ūsinātiroma. Nā ē mato yoiai keskara Niospa meka sharakōi. Akka a māto xinifāfe mato yoimisfo anori shināx mā isharatiroma. Niospa mekaya meka chaka ūsinātiroma. Nāskakē mā nikapaifi mā shināsharatiroma. Nāskarifakī tsōa māmā fata koiro pisha xini mēra nanetiroma nā māmānō faraxakaino toxamāiyānō. Nāskakē nā māmā fata fe koiro pisha chakanatirofo. Akka nā māto xinifāfe mato yoimisfo keskara fe nā ē mato yoiai keskara ūsinātiroma. Nā ē mato yoiai keskara Niospa meka sharakōi. Akka a māto xinifāfe mato yoimisfo anori shināx mā isharatiroma. Niospa mekaya meka chaka ūsinātiroma. Nāskakē mā nikapaifi mā shināsharatiroma,” ixō Jesús ato yoini.

*Jairo fake xotofake mā nakē Jesús otofani.
Askatari kēromāri Jesús rapati mēeax sharani
(Mr. 5.21-43; Lc. 8.40-56)*

18 Nānori Jesús ato yoiaino judeofāfe xanīfo nokoni. Jesúski nokoxō xanīfāfe a nāmā ratokonō mai chachipakefofā yoini: “Ēfe fake xotofake rama naa. Akka mī kaxō mī mēkemā mī ramāino anā ototiro,” xanīfāfe Jesús fani.

19 Askafaino Jesús finināfata aōxō tāpimisfo fe kani xanīfo acho.

20 Askatari nānori kēro imi nesemisma ini, doce xinia amis imi neseshima. Nā kēromā Jesús kaito acho kaxō a kachikirixori āfe tarì kexa ramākani.

21 “Ē ãfe tari mēeax ē sharatirora,” ixō ãfe shinā mēraxon shināni.

22 Akka Jesús ifiakekafāta nā kēro fichini. Fichita yoini: “Yōxashta, rateyamafe. Mī ea chanīmara faax mā mī sharaki,” Jesús faino nā kēro imi neserisati.

23 Askata mā Jesús nokoax xanīfāfe pexe mēra ikikaini. Anoxō Jesús ōia yorafāfe ãto xāiti manenifo, yora fetsafo oiakani sheesaifono.

24 Askaifono Jesús ato iskafani: “Nonoax fōtakāfe. Na fakekai naamaki. Oxaki,” ato faito Jesús ūsanifo.

25 Ato kāimata xotofake mētsoinīfōfānaino koshikōi fininākafani.

26 Nāskata Jesús nā xotofake naa otoakē nikakanax pexefo tii chanifofāsanifo.

Fēxo rafe Jesús sharafani

27 Nāskata Jesús xanīfāfe pexe anoax kaino fēxo rafetari chīfafainifo iskafayanā fāsikōi: “Mī nōko xini David fenaki, noko noife,” fanifo.

28 Askafaifono Jesús pexe fetsa mēra ikikaini. Nāno afe ikiaifono Jesús ato yōkani: “¿Mā chanīmara famē a ē mato sharafatiro?” ato faito, “Ēje, Ifo, nō mia chanīmara fai,” fanifo.

29 Nāskata ato fero ramākayanā ato yoini: “Ea chanīmara faaxfi mā sharaikai,” ato fani.

30 Ato askafaino ūisharanifo. Nāskakē Jesús ato yoisharani: “Ea nikakapo. A ē mato sharafaa tsoa yoiyamakāfe,” ato fani.

31 Akka ato anori yoifekē nā Jesús sharafaa nā ano ikafo ato yoifofāsanifo nā rafeta.

Feronāfake mekamisma Jesús sharafani

32 Nā fēxo rafe imisfo pexe mēranoax tsekefainaifono fetsafāfe feronāfake mekamisma Jesúski efenifo Jesús sharafanō. Niafaka chaka a mēra naneano mekamisma ini.

33 Jesús mā feronāfake makinoa niafaka chaka potano nā feronāfake mekamisma mekani. Nāskakē nā ano ikafo rateyanā yoinānifo: “¡Kee, õikapo! Na nōko mai Israel anoxō Jesús akai keskara tsōa õimisma,” ikanax yoinānifo.

34 Askafaifono fariseofāfe yoinifo: “Nato nīafaka xanīfoõxō niafaka potai,” ikanax yoinānifo chakafakī mekafakani.

Jesús yorafo shinākōini

35 Nāskakē Jesús pexefo tii judeofo ikafo ano kafāsanī. Judeofāfe ichanāti pexe mēraxō Jesús Niospa meka shara ato yoisharani iskafakī: “Isharakāfe. Nios māto xanīfokōi ipai kiki,” ixō ato yoifofāsafani. Nāskaxō a isinī ikaifo fetsatapafo ato sharafani.

36 Yorafā rasi akiki feaifono õikī Jesús ato shinākōini fekaxteaifāfe õikī, nā ovejafo ifomaiskanax tsōa ato kexeyamano fofāsatirofo keskara ato õikī.

37 Nāskaxō a aõxō tāpimisfo ato yoini iskafakī: “Yora ichapafāfe ea nikayamafiaifono ichapatoma ea yonoxokani eõnoa ato yoikakī. Nāskakē mā Epa Nios kīfikāfe a yonoxomisfo katonō eõnoa ato yoinōfo.

38 Akka Epa Nios kīfikāfe yorafo nīchinō ēfe meka ato yoitanōfo ea Ifofanōfo,” ixō Jesús ato yoini.

10

*Jesús aõxõ tāpimisfo doce feronāfake ifini
(Mr. 3.13-19; Lc. 6.12-16)*

¹ Askata Jesús aõxõ tāpimisfo kenani: “Ekeki fekāfe,” ato faino, akiki foaifono ato yoini aõxõ yorafo sharafanõfo, a niafaka chakafo yorafo mēra nanea ato makinoa potanõfo, a isinī ikaifo fetsa fetsatapafo aõxõ sharafanõfo.

² Nā feronāfake docefāfe ãto anefo iskarakī: fetsa Simón. Nā Simón ãfe ane fetsa Pedro. Æfe exto Andrés. Fetsafori ãto ane Santiago, ãfe exto Juan, nā rafe Zebedeo fake ini.

³ Felipe, Bartolomé, Tomás, Mateo, nā Mateo Roma anoxõ xanõfo kori fixomis ini. Askatari Santiago fetsa, Alfeopa fake, Tadeori ini.

⁴ Simón fetsa nãato ãfe kaifo feta romanõfo potapaini anã israelifo yonomayamanõfo. Askatari Judas Iscarioteri ifini, nãato Jesús chakafakī ato achimani Jesús retenõfo. Nā tii Jesús ifini aõxõ tāpimiskõi inõfo.

Jesús aõxõ tāpimisfo nīchini Nios Xanõfoõnoa ato yoitanõfo

(Mr. 6.7-13; Lc. 9.1-6)

⁵ Nãskata Jesús aõxõ tāpimisfo nīchini ato iskafakī yoianã: “Nā nõko kaifomafāfe ãto mai ano foyamakani. Askatari nā samāritanõfo ikafo anoriri foyamakani.

⁶ Akka nã nõko kaifo israelifo ato mēra fotakāfe. Nāfo oveja fenoafó keskarafovī.

⁷ Fokaxõ ato yoikī iskafatakāfe: ‘Mā chaima nõko Ifo Nios oi kiki nõko xanõfo finakōia ixii,’ ixõ ato yoitakāfe.

8 A isinī ikaifo ēfe sharaōxō ato sharafatakāfe. Askatari naafono ato otofatakāfe. A rashkishii fetseaifori ato sharafatakāfe. A niafaka chakafori āto mēra naneafo ato makinoa pōtatakāfe. Akka ēfe shara kaxpa ē mato minia afaa ē mato yōkama. Nāskari fakī, ato kaxpa sharafatakāfe.

9-10 “Akka mā kakī afaa mā fokiki. Māto kori foyamata, māto rapati fetsa foyamata, māto sapato fetsa foyamata, māto forosa foyamata, māto mēsteti foyamata fakāki, eōxō ēfe meka mā ato tāpimani kaikai. Nāskakē mā afara yopaito mato inātirofo mā pinō a mato nikamisfāfe.

11 “Mā pexe rasi ano nokoxō nā feronāfāke Nios Ifofasharakōia fenakāfe. A keskara fichixō āfe pexe ano iyoxō Niospa meka ato yoisharaxikaki nā mā kaitīa.

12 Nā pexe mēra ikixō ato yoikī iskafakāfe: ‘Aicho. Nō mato ūyaoa,’ ato fakāfe.

13 Akka mato ifisharaino, mā tāpitiro nā pexe ifāfe afe yorafo ūkisharamis. Nā mā yoiai keskafakī Epa Niospa axosharai tanaima shara inō. Akka a mato ifisharayamaifo, afāfe afe yorafo ūkisharamisfoma. Nāskakē nā mā yoiai keskafakī Epa Niospa ato axosharaima.

14 Akka pexe fetsa mērāxō mato ifikaspaifono, a pexe mērānoax mā tseketiro. Askatari pexe rasi mērāxori mato askafafono, mā anoax katiro. Mā anoax tsekekaikī māto taekinoa mā mapo taa taa atiro ato ūimakī. Mā askafaino tāpitirofo Nios atoki inimayamaino.

15 Ē mato paraima yoi. Nā pexe rasi Sodoma anoafafa feta Gomorra anoafāfe afara chakakōi fapaonifo. Nāskakē Niospa nā ato omiskōimanaitīa

ato omiskōimaxii. Akka nā mato nikakaspaifo nāfo ato omiskōimaki finakōixii,” ixō Jesús ato yoini.

“Mato omiskōimakani kiki,” ixō Jesús ato yoini

16 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Óikapo. Ě mato nīchikai nā yora chakafo mēra. Akka nā yora chakafāfe nā poomānā ovejafo pipaitiro keskafakanī kiki mato. Mato askafaifono nā poomā onāyakōi keskara ikāfe eōxō tāpisharakāfe. Nā rīfi afaa chaka shināmisma keskafakī māri askara shinākāfe.

17 Óisharakaki. Nā yora chakafāfe mato achikaxō āto xanīfo ano mato iyotirofoki. Nāskakaxō āto ichanātī pexe mēraxyō mato koshatirofoki.

18 Nāskakaxō xanīfo ano mato iyotirofo eōxō. Akka anoxō na meka shara eōnoa mā ato yoixii. Askatari judeofomari māto kaifomafori na meka shara eōnoa mā ato yoixii.

19 Akka mato achikaxō xanīfo ano mato ināifono shināchakayamakāfe afeskaxō mā ato yoisharaimākai. Xanīfo ano mato iyofaifono Epa Niospa mato shināmanaino mā ato yoisharaxii.

20 Akka mā ato yoi mā mekaima Epa Niospa Yōshi Shara mekai mā ato yoiaino.

21 “Nāskatari yorafāfe āto extofo ato achimaxikani, yora fetsafāfe ato retenōfo. Askatari ato apafāferi āto fakefo ato achimakani fetsafāfe ato retenōfo. Fakefāferi āto apa yafi āto afaki ōitifishkikakī ato achimakani fetsafāfe ato retenōfo.

22 Mā ea chanīmara fakē nāskakē eōxō mato yorafāfe noikaspakani. Akka mato noikaspafiaifono mā eōnoax omiskōifikī mā ēfe

meka nikasharakōiaito ē mato kexesharakōixii
Epa Nios fe mā isharapakexanō.

²³ Akka pexe rasi anoxō mato omiskōimanaifono,
pexe rasi fetsa ano ichotakāfe. Akka ē mato
yoisharanō. Ea nikasharakāfe. Mā israelifāfe pexe
rasi anoxō keyokōi mā ato yoiyoamano, ē orisaxii.

²⁴ “Akka a aõxō tāpimisfāfe a ato tāpimamis
finōtirofoma. Askatari a yonoxomisfāfe āfe patoro
finōtirofoma.

²⁵ Akka a aõxō tāpimisfo a ato tāpimamis keskara
ikani. Askatari a yonoxomisfo āto patoro keskara
itirofo. Nāskax māri ea keskara ixii. Nāskakē
nā ea chakafamisfo keskafakī matori chakafakakī
finakōixikani. Nāfāfe ea noikaspakakī ea yoimisfo
iskafakakī: ‘Mī niafaka yōshi chakafāfe xanīfo.
Mī Beelzebú,’ ixō ea yoimisfo. ē māto Ifofekē
ea askafamisfo. Akka matori askafakakī fi-
nakōixikani,” ixō Jesús ato yoini.

*Akka Nios fistiki nō mesetiro
(Lc. 12.2-7)*

²⁶ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka mato
omiskōimafiaifono, atoki rateyamakāfe. Akka
nā afara one yoifimisfono Niospa ato xafakī
kāimaxoxii, afarari fomāpaimisfono, nāfori Niospa
ato xafakīa kāimaxoxii.

²⁷ Akka nā ē mato yoimis yorafāfe ato ferotaifi
xafakī ato yoisharakāfe.

²⁸ Akka mato retepaifiaifono rateyamakāfe.
Afāfe mato retefitirofono, akka māto fero mēsho
afeska fatirofoma. Atoki ratetamaroko, Nios
fistiki mesekāfe. Nāato noko retexō nōko fero
mēsho nā omiskōipakenakafo mēra potatiro.

29 “Nāskakē a yora chakafo retemitsamisfoki atoki rateyamakāfe. Epa Niospa mato kexesharai kiki. Shinākapo. Peya mīshti afayamafekē Epa Niospa afo shināki. Ato namapaiyamaino tsōakai nā peya mīshtifo retetiroma.

30 Akka ē mato yoi, Epa Niospa māto foo fisti rasi mato tāpikakōia.

31 Nāskakē rateyamakāfe. Nā peya mīshtifo kexesharamis keskafakī, matori Epa Niospa kexesharakī finakōiakī,” ixō Jesús ato yoini.

“Akka atiri yorafāfe, ‘Jesús ēfe Ifora’ ea famisfo yorafāfe ferotaifi. Akka atirifāferi, ‘Jesús ēfe Ifomara’ ea famisfo,” ixō Jesús ato yoini

(Lc. 12.8-9)

32 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Yora fetsafāfe ferotaifi, ‘Jesús ēfe Ifora’ ea faifāfe ēri ēfe Epa Nios nai mēra ika anoxō, ‘Nafo efe yoraki’ ē ato faxii.

33 Akka nā yora fetsafāfe ferotaifi, ‘Jesús ēfe Ifomara’ ea faifāfe ēri, ‘Nafo efe yorafomara’ ē ato faxii ēfe Epa Nios arioxō,” ixō Jesús ato yoini.

“Akka atirifāfe ea chanīmara faifono, atirifāferi ea chanīmara fakanima,” ixō Jesús ato yoini

(Lc. 12.51-53; 14.26-27)

34 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “¿Mā shināimē maitio anoax keyokōi yorafo eōnoax inimanōfo ē oni? Maa. Anorima. Akka nā ē mato yoiai keskara tsōa anoris shinākanima. Akka nā ea chanīmara faifāfe shara shināifono akka nā ea chanīmara faafāfema afara fetsa chakafo shinākani.

35 Akka āfe apa ea chanīmara faino āfe fāke ea chanīmara fakaspakī āfe apaki ūitifishkitiro. Askatari āfe āfari ea chanīmara faino āfe fake

xotofāke ea chanīmara fakaspakī ãfe afaki ōitifishkitiro. Askatari ãfe fāfafa yōxafāfe ea chanīmara faino, ãfe fāfafa naetāfa ea chanīmara fakaspakī, ãfe fāfafa yōxafoki ōitifishkitiro. Akka ē nai mēranoax matoki oyamanikē askakeranafoma.

³⁶ Eõxõ nānorifos shinākanima. Akka fetsafāfe ea chanīmara faifono eõxõ ato fe yorakōifo noikaspatirofo.

³⁷ “Fētsa ãfe apa yafi ãfe afa noikī finakōixõ akka ea noikī finayamax, ea Ifofamis itiroma. Askatari fētsari ãfe fake feronāfake yafi ãfe fake xotofake noikōixõ, akka ea noikī finayamax ea Ifofamis itiroma.

³⁸ Akka fētsa yoitiro iskafakī: ‘Ea omiskōimafiaifono ēfe Ifo ē potatiroma,’ ixõ yoitiro. Akka fētsari yoikī iskafatiro: ‘Ea omiskōimanaifono ē Jesús Ifofaima,’ ea askafax efe nīpaxatiroma.

³⁹ Akka fētsa iskafakī shināi: ‘Ē Jesús Ifofaito ea omiskōimakanira,’ ixõ shinākī, ēfe meka kachikiri faax, nā keskara yora naax omiskōipakenaka. Akka fetsa eõnoax omiskōifikī ea potaxma nā keskara yora naax efe isharapakenaka,” ixõ Jesús ato yoini.

*Akka fetsafāfe ato sharafaxōaino, Niospa afara shara ināxii
(Mr. 9.41)*

⁴⁰ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka fetsafāfe mato nikakōikakī eari nikakōikani. Askatari fetsafāfe ea nikakōikakī ēfe Epa Niosri nikakōikani nāatomāi ea nono mai ano ea nīchinino.

⁴¹ Akka fētsa shinākī iskafatiro: ‘Nāatofi Niospa meka yoimiski. Nāskakē ē ãfe meka nikasharai,’

ixō yoitiro. Akka nā Niospa meka yoimis afara shara ināi keskafakī ari Niospa ināsharaxii. Nāskakē fētsari shinākī iskafatiro: ‘Nā feronāfake sharaki Niospa meka nikasharamiski. Nāskakē āfe meka ē nikakōi,’ ixō shināino, nā Niospa meka yoimis afara shara ināi keskafakī ari afara shara ināsharaxii.

⁴² Fētsa ea chanīmara faxō ea Ifofakī, aato shināi iskatiro: ‘Ē Jesús Ifofamis. Nāskakē afara shara ē axōi,’ ixō shinākī afara shara axotiro. Nāskakē ē yoinō, ea nikakapo. Faka pishta mā fetsa ayamakē Niospa matori afara shara ināsharaxii,” ixō Jesús ato yoini.

11

*Juan aōxō tāpimisfo Jesúski nīchini
(Lc. 7.18-35)*

¹ Askata Jesús aōxō tāpimisfo doce ato tāpimaxō ato nīchini yorafo Niospa meka shara ato tāpimatanōfo. Jesús mā ato yoikī keyoax ari kani, fetsafo tāpimanikai a pexe rasi chaimashta ikafo ano.

²⁻³ Askatari Juan Maotista karaxa mēra ixō nikani Jesús Apa Niosxō yorafo sharafaito. Nāskakē tāpisharapaini. Nāskaxō karaxa mēraxō aōxō tāpimisfo nīchini Jesús ano. Mā ato nīchia fōkaxō yōkanifo: “¿Mīmē Cristo nā Epa Niospa nokoki nīchiai, askayamai fetsa nokoki oiraka nā nō manai?” ixō yōkatanōfo Juan ato nīchini.

⁴⁻⁵ Mā Jesús ano nokokaxō yōkanifo. Askafai-fono Jesús ato kemani: “Fokaxō Juan yoitakāfe a mā ūyanā a mā nikafori. Yoitakāfe, mā fēxofāfe

sharakaxõ õisharakani kiki, askatari nã chato-fori mã sharakanax niafoki, a rashkishiaifori mã sharafokõ, a pastofäferi mã nikasharakani kiki, a namisfori mã otoafoki, a afamaaisfäferi Niospa meka shara nikakani kiki afeskaxõ Epa Niospa noko ifitiromakõ.”

⁶ Nãskaxõ ato yoini: “Akka a ea chanõmara fasharakõia afara fetsa shinãtama ekeki inimakõitiro,” Jesùs ato fani, Juan ina rafe.

Jesús ato yoini Juanoa

⁷ Nã a Juan ato nñchia rafe mã foaifono Jesùs yorafo yoikõ taefani Juanoa. “¿Afeskakõ tsõa istoma anoa Juan õifokani fonifomẽ? Juankai nã nẽfe tafa pei takataka akai keskarama. Nãskarifiakõ mã mã tãpia Juankai õiti ranãyama.

⁸ Akka, ¿tsoa õikai mã kamismẽ? Õitsai, feronãfake rapati sharakõi safekõ õikai mã kamisraka. Akka mã mã tãpia a rapati sharakõi safemisfo xanõfofofäfe ãto pexe anoxõ rapati sharakõi safetirofo.

⁹ Akka, ¿tsoa õikai mã kamismẽ? Nã Niospa meka yoimis õikai mã kamisraka. Akka chanõma, nã Juan Niospa meka yoimis finakõia, fetsafo keskarama.

¹⁰ Akka nã Juanoa yoikõ Isaías kirika keneni iskafakõ:

Mĩ nai ariax mai ano oyoamano, nã ëfe meka yoimis ë nñchi taefakõ mñonoa ato yoiaino itipinõ sharakaxõ mia nikakõinõfo, ixõ keneni.

¹¹ Akka ë mato yoi ë mato paraima. Tsõakai Juan finõama. Juan yoimis keskara meka shara noko tsõa yoimisma. Juanki Nios inimakõimis. Akka fet-safäferi afayayamafikaxõ ea Ifofaifono Nios atoki

inimakōirikai. Nāskakē Juan Maotista finakōifiano fetsafāfe finōkōiafo Niospa ato ōimis.

12 “Nā Juan ato matotisa fapanitīa Niospa meka nikanixakakī, iskaratīari yorafo Nios ika ano ikipaikōikani. Iskakī shināmisfo; ‘Nios xanīfo ariax ēri āfe yora ipai afe nīpaxakī. Afaa pishtakai ea nētefatiroma ē āfe yora inō,’ ixō shināmisfo.

13 Akka Juan oniyamano taeyoi nā Niospa meka yoimisfo feta Moisésri keneni iskafakī: ‘Nā noko ifimis nōko Xanīfo finasharakōi oxii,’ ixō kenenifo. Akka nā Niospa meka yoimisfāfe kenenifo keskara nānorikōi Juan ato yoini.

14 Niospa meka yoimisto keneni iskafakī: ‘Ē matoki Elías nīchixii,’ ixō Niospa yoini. Akka mā āfe meka chanīmara fapaikī mā tāpitiro nā Juan Elías keskarari.

15 Mā ea nikatirokī ea nikakāfe. Ēfe meka māto shinā mēra nanekāfe,” ato fani.

16 Nāskaxō anā ato yoini: “Iskaratīa na niyoafō afe keskarafomāki ē mato yoinō mā tāpinō. Nā fakefo āto kaxeti anoax kaxekakī āto yamafo kenatirofo tai tai iyanā. Akka mā āto yamafo nokokanax a ato yamafāfe fichipaiyaifo keskai tsoa kaxesharayamaino ato yoitirofo iskafakakī:

17 ‘Nō nōko xāiti maneaino akka mā mairamisma. Askatari shināmitsayanā nō fanāikaino mā oiamisma,’ ixō ato yoitirofo. Akka māri nāskariai mā tsoaki inimamisma.

18-19 Nāskafakīri Juan yafi ea mā mekafai. Juankai pikī finapaimisma nā ōiai pishta pimis, askatari fimi ene pae pishta ayamisma. Nāskakē aōnoa mā yoia iskafakī: ‘Nā Juan niafaka yōshi chakaya,’ mā famis. Akka ē yorakōi ē Niospa

Fakekōi piyanā ē ayasharamis. Akka mā ea iskafakī yoimis: ‘Jesús ichapakōi piimis, askatari pae ayamis,’ mā ea famis. ‘Nāskax yora chakafo fe rafemis, a romanō xanīfo kori fixomisfo feri rafemis,’ mā ea famis. Akka ē shara imis ea Niospa ea shināmanaino. Juanri shara imis Niospa shināmanaino. Yorafāfe noko ōikī tāpitirofo,” ixō Jesús ato yoini.

*Pexe rasi anoxō Jesús nikakaspanifo
(Lc. 10.13-15)*

20-21 Askata anori ato yoita Jesús nā pexe rasi anoafō ato yōani iskafakī: “Ooa, Corazin anoafāfe Betsaida anoafō fe, mā omiskōi finakōixii. Akka Tiro anoxō Sidón anoxori nā ē mato ūimana keskara, ē ato ūimanano āto chaka xatekaxō Epa Nios Ifofakeranafo. ‘Ooa, nō afara chakafamiskī iskaratīa nō anā Nios Ifofai,’ iyanā rāfikaxō āto rapati chapo safekaxō chii māpo raish akeranafo fetsafāfe ato ūinōfo.

22 Akka Niospa Tiro anoafō yafi Sidón anoafori ato omiskōimafiakī ato omiskōimasharaima, akka matoroko omiskōimakī finakōixii.

23 Akka, ¿nō Capernaúm anoax nō nai mēra kai Epa Nios ari ixō mā shināimē? Maa. Nā omiskōipakenakafo mēra ē mato potaxii. Akka yōra atiroma keskara afara shara ē mato ispfafiano māto chaka mākai xateama. Akka nā ē mato ūimana keskara Sodoma anoafō ē ato ūimamiskē āto chaka xatekeranafo. Nāskakē keyokeranafoma. Askatari āto pexefā rasi keyokeranama.

24 Ē mato yoinō. Afetīara Epa Niospa nā chanīmara faafoma ato omiskōimani. Nā Sodoma

ano ipaonifo omiskōixikani. Akka māfi omiskōi finakōixii,” ixō Jesús ato yoini.

*“Ekeki fekāfe ē mato shināmasharanō,” ixō Jesús ato yoini
(Lc. 10.21-22)*

25 Ato askafata Jesús Apa kīfini iskafakī: “Epa, ē mia aicho fai. Keyokōi nai mēranoafoya nono mai anoafō mī āto Ifo. Mī sharafinakōi. Akka atirifāfe kirika kene tāpifikaxō mia Ifofakaxoma. Iskafakī shināmisfo: ‘Tsoa fetsakai noko keskarama. Nō tāpikōia,’ ixō shināmisfo. Akka nāfo mī meka mī ato tāpimanima. Akka nā kirika kene tāpikaxoma, mia Ifofafono nāfo mī meka shara mī ato tāpimani,

26 nā mī fichipaiyai keskafakī,” ixō Jesús yoini.

27 Askata anā Jesús ato yoini iskafakī: “Epa Niospa a tāpia keskara eari keyokōi tāpimani, ēmāi āfe Fakēkē. Akka tsōakai ea tāpiama, ēfe Epa fistichi ea tāpikōia. Nāskarifakī tsōa ēfe Epa tāpiama, akka eres fisti ē tāpikōia. Akka nā fetsafori ē ato tāpimanaino nāfāferi Epa Nios tāpitirofo.

28 Akka mā shināchakakōikī ea kīfikāfe. Nāskaxō mā ea chanīmara fasharayanā mā ea nikasharaito a mato fekaxtefaí ē mato potaxotiro anā mā shināchakayamanō.

29 Akka ea shinākōikī eōxō mā tāpisharakōitiro. ē mato noikī fenāmāshta ē mato yonomamis tene-masharayanā. Nāskaxō mā anā shināchakatiroma.

30 Akka a ē mato amapaiyai keskara anā fekaxma. Nāskakē anā māto ōiti fekaxtetiroma,” Jesús ato fani.

12

*Nā judeofāfe pena tenetitīa Jesúsxō tāpimisfāfe
aros keskara metesfenifo
(Mr. 2.23-28; Lc. 6.1-5)*

¹ Askata judeofāfe ãto pena tenetitīa Jesús aõxõ tāpimisfo fe tarepa kani. Aõxõ tāpimisfāfe fonāikakī aros keskara meteskaxõ pii fonifo.

² Fariseofāfe õikakī Jesús yoinifo: “Õipo, Jesús. Iskaratīa nõko pena teneti. Akka Moisés noko yoini na pena tenetitīa tsõa pishta yonotiroma. Akka mī inafāfe yonokani na aros keskara meteskakī,” ixõ yoinifo.

³ Ato askafaifono Jesús ato kemani: “Akka, ¿a nõko xini Davidõnoa kirika kenenifo keskara mā õimismē David afaa afeska fanimē ãfe inafo feta fonāikōikī?

⁴ Nāskaxõ Nios kīfiti pexefā mēra ikikaixõ a mēranoa pāa ato pikīni fonāikōikī ano afaayamano. Akka nā pāa nā judeofo ato Nios kīfixomisfonā ini. Nāskakē fetsafāfe nā pāa tsõa pitiroma ini. Nānori Niospa Moisés yoifinino akka fonāikōikī David pini a afe rafeafo feta.

⁵ Akka, ¿a Moisés keneni keskarari mā tāpiamamē? Iskafakī yoini: ‘Nios kīfiti pexefā mēra a ato Nios kīfixomisfāfe yonotirofo nā pena tenetitīa. Nāskakē afaa chakafakanima,’ ixõ Moisés keneni.

⁶ Nios kīfiti pexefā sharafiano akka ē na pexefā finõkōia.

⁷⁻⁸ Epa Niospa shināmanaino Niospa meka yoimisto Oseas kirika keneni iskafakī: ‘Mā yoināfo inafo retexõ ea ināxikī, mā koofamis ea shinākī nā shara. Askafiano fetsafo noikī,

mā ato sharafaxōaito ē ōimis nā sharafinakōia, ixō kirika keneni Niospa shināmanaino. Niospa noko yoimis keskara mā tāpisharaxō, mā ato yoikī chakafakeranama. Nāskakē ē mato yoi iskafakī, ēfe Epa Niospa ea nāmā nīchini xanīfotinakōi ē inō. Nāskakē ē yoitiro afaa nō atiromakī pena tenetitīa. ē mato yoi na ēfe inafāfe akaifo keskara shara,” ixō ato yoini.

*Feronāfake mēke yōshiya Jesús sharafani
(Mr. 3.1-6; Lc. 6.6-11)*

⁹ Nāskata Jesús nānoax kaax judeofāfe āto ichanāti pexe mēra ikitoshini.

¹⁰ Nāno feronāfake āfe mēke yōshia ini. Nāskakē fariseofāfe Jesús yōkanifo afara chakafaito yōaxikakī. Iskafakī yōkanifo: “Maestro, pena tenetitīa, ¿nō yora sharafatiromē?” ixō yōkanifo.

¹¹ Askafaifono Jesús ato kemani iskafakī: “Mā ovejayaxō māto oveja kini mēra pakeano, ¿mā pena tenetitīa mā ifirisafatiromamē?” ato fani.

¹² “Akka yorafo sharafinakōiafo, oveja keskarafoma. Nāskakē yorafo nō shinākī pena tenetitīa nō ato sharafatiro. Nāskaxō nō afaa chakafaima. Na pena tenetitīa yorafo nō sharafakī Epa Niospa ūia shara,” ixō Jesús ato yoini.

¹³ Nāskata a feronāfake mēke yōshiya Jesús yoini iskafakī: “Mēshafe,” faino, nā feronāfake mēke yōshiya mēshatanaino āfe mēke sharatani. Nā takai fetsa keskara shara ini.

¹⁴ Nāskata fariseofo mā tsekekanax yoinānifo: “¿Afeskaxō nō Jesús ato achimatiromē retenōfo?” ikanax yoinānifo.

Epa Niospa shināmanaino Isaías keneni Jesúsnoa a inōpokoai yoikī

¹⁵ Jesús nānoax kani mā tāpiax retepaiyaifono. Nāskakē anoax kaino yorafā rasichi chīfafainifo. Akka a isinī ikaifo Jesús ato sharafapani.

¹⁶ Akka ato sharafaxō ato yoini: “Ē Niospa Fakekī tsoa yoiyamakāfe,” ato fani.

¹⁷ Nāskarakōi Isaías kirika keneni Niospa shināmanaino Jesúsnoa.

¹⁸ Iskafakī keneni:

Ōikapo. Nakīa ea yonoxomis ē katoni. Ē aō noikōi. Ē akiki inimakōi. Ēfe Yōshi Shara ē afe rafemamis. Nā maifotio ano ikafāfe āfe meka nikasharaifono ē āto chaka soaxotiro efe yora inōfo.

¹⁹ Nakai yora fetsafo fe feratenāxima. Meka mitsisipato ato yoima.

²⁰ Akka tafa kerexma ē xatexima. Askatari chii ketesharayamaito ē nokafaxima. Askata-maroko ē ketefaxii. Nāskarifakī yorafāfe ēfe meka nikapaifikakī nikasharayamaifono ē ato potaima. Ato potatamaroko ē ato axosharai ea Ifo sharafanōfo.

²¹ Nāskakē keyokōi maitio ano ikafāfe yoixikani iskafakakī: “Nā fistichi noko ifitiro nō aōnoax Epa Nios fe nīpaxanō,” ixō yoixikani. Nāskara Isaías yoikī kirikaki keneni. Nāskarakōi nō ū Isaías keneni.

Yorafetsafāfe, “Jesús niafakaōxō ato sharafaira,” fanifo

(Mr. 3.20-30; Lc. 11.14-23; 12.10)

²² Askata Jesúski feronāfake fēxo efenifo. Askatari mekamisma ini. A mēra niafaka chaka

naneano Jesúsharafanō akiki efenifo. Nāskakē Jesúsharafanō akiki efenifo. Nāskakē Jesúsharafanō akiki efenifo.

²³ Askafaito ōikani yoinānifo: “¡Kee! Ōikapo. Jesúsharafanō akiki efenifo. Nāskakē Jesúsharafanō akiki efenifo. Akka, ¿namē David āfe fena nā Epa Niospa katoni, nāmē na nō manai?” ikax yoinānifo.

²⁴ Askafaifāfe nikakaxō fariseofāfe yoinifo: “Maa. Natokai Epa Niosxō niafaka chaka potatiroma. Akka nā niafaka chakafāfe āto xanīfo nā Beelzebúxō ato makinoa niafaka chaka potai,” ikax yoinānifo.

²⁵ Askafaifono Jesúsharafanō akiki efenifo. Nāskakē Jesúsharafanō akiki efenifo.

²⁶ Nāskarifiakī Satanás āfe niafaka chakafo potaxō anā afaa afeska fatiroma.

²⁷ Akka mā ea iskafai: ‘Nato niafaka xanīfoōxō niafaka chakafo ato makinoa potai,’ mā ea fai. Akka ea yoikapo, ¿tsōaōxō māto inafāfe niafaka chakafo potafomakī? Akka, ‘Niosxō nōko inafāfe niafaka chakafo potafo,’ ixō mā ea yoitiro. Nāskakē mā tāpitiro ēri Niosxō niafaka chakafo potaino.

²⁸ Akka ē niafaka chakafo Niospa Yōshi Sharaōxō ato makinoa potaino mā tāpitiro a Niospa matoki nīchiae mā nokoano. Nāskakē yorafāfe ea Ifo sharafaxii.

²⁹ “Ē anā mato yoinō, nikasharakāfe. Akka, ¿afeskaxō yorafāfe feronāfake mitsisipakōi āfe pexe kene mēranoa āfe rapatifo fīatirofomē? Akka rapati

fīakakī achixō metexkere akaxō ãfe rapati fīatirofo. Askafakaxō fīaifonokai ato afeska fatiroma.

³⁰“Akka fetsa efe rafepaikima ea nikakaspatrio. Akka fētsa ēfe meka nikakaspai ea noikaspai. Nāskakē fetsafāferi ea Ifofaifono fichikaspakani. Askakimaroko emakinoa ato paxkanāfapai Epa Nios Ifofayamanōfo.

³¹ “Nāskakē ē mato yoi. Fētsa afara fetsafo chakafakē Niospa ãfe chaka soaxotiro. Askatari fētsa afara chaka yoiaino Niospa ãfe chaka soaxotiro. Akka ēfe Yōshi Shara chakafakī mekafaito, Niospa ãfe chaka soaxonakama. Āto chaka neepakenaka.

³² Askatari fētsa Niospa Fake yorakōi chakafaino Epa Niospa ãfe chaka soaxotiro. Akka fētsa Epa Niospa Yōshi Shara mekafakī chakafaino, Epa Niospa ãfe chaka soaxonakama. Āto chaka neepakenaka. Nā naitūari ãfe chaka aō neepakenaka,” ixō Jesús ato yoini.

*Ifi ãfe fimioxō nō tāpitiro afe keskaramākī
(Lc. 6.43-45)*

³³ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka shinākopo. Ifi shara ãfe fimi sharakōi itiro. Akka ifi chaka ãfe fimiri chaka itiro. Ififo ãfe fimioxō nō tāpitiro afe keskaramākī.

³⁴ Akka māfi keyokōi chakakōi, nā rono pae keskarakōi mā. Nāskaxō meka shara mā yoitiroma māmāi chakakōixō. Nā māto shināmā mā shināi keskafakī chakai mā mekamis.

³⁵ Nāskarifakī yora sharapa meka shara yoitiro, ãfe ōiti mēraxomāi shara shinākī. Akka yora chakapari meka chaka yoitiro, ãfe ōiti mēraxomāi chaka

shinākī. Nāskaxō nā āfe ōiti mēraxyō shināi keskara yoitiro.

³⁶ Akka ē mato yoinō. Fatora penata keyokōi Niospa ato ichanāfai tāpikōixō ato yoixiki fatofāfe chanīmara faafomākī, akka fatofāferi nikakaspakanimakī. Nāskatari nā shinātama chaka yoimisfori Niospa ato shināmaxii kiki.

³⁷ Akka mā māto mekaoxō mā Nios ispatiro mā isharamākī, askayamai mā isharamamākī. Nāskax isharax mā afe nipanaka. Askatari mā meka chaka yoimisno nā omiskōipakenakafo mēra mato potaxii. Mātomekapa mato omiskōimaxii,” ixō Jesús ato yoini.

*Yora chakafāfe, “Tsōa atiroma keskara noko is-pafe nō mia chanīmara fanō,” ixō yōkanifo
(Mr. 8.12; Lc. 11.29-32)*

³⁸ Askata fariseofo feta a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe Jesús iskafanifo: “Maestro, nō ūipai tsōa atiroma keskara mī faito,” ixō yoinifo.

³⁹ Askafaifono Jesús ato kemani: “Māfi afara chaka shināyanā mā Nios kachikiri famis. Nāskakē, ‘A tsōa atiroma keskara noko ispafe,’ mā ea fai. Akka nā Jonás ini keskara nā fisti mā ūixii.

⁴⁰ Akka nā Jonás ini keskai ēri askai. Jonás fafīnōa xaki mēra tres nia ini. Nāskarifiai ēri mai mēra maiax tres nia ixii.

⁴¹ Akka fatora penata nā Niospa yorafō keyokōi ichanāfai tāpikōixō ato yoixii fatofāfe chanīmara faafomākī, akka fatofāferi nikakaspakanimākai. Nāskakē nā Nínive anoafāfe mato yoixikani iskafakakī: ‘Jonás pa noko Niospa meka yoiaito

nikaxō nōko chaka xatexō nō Niospa meka chanīmara fani. Akka mā Niospa Fake nikafikī māto chaka mā xatemisma,’ ixō mato yoixikani. Akka ē Jonás finōfekēkai mā ea nikapaimisma.

42 Askatari okirinoax nā nafa kēro āto xanīfo ipaoni nōko xanīfo Salomón ūipai chai inoaxkōi oni. Afara sharafo tāpikōia nikaferani oni. ‘Afara shara ea tāpimanō,’ īkax akiki oni. Akka ē nā Salomón ē finōfekē, mākai ea nikapaima. Akka keyokōi mā mai keyoano Niospa noko yoixii fatofomākī sharafo fatoforimākī nikayospafo. Askatari nā kēromā mato yoixii iskafakī: ‘Māfi chakakōifokī. ¿Afeskakī mā Niospa Fake nikakaspamismē? Māto xanīfo Salomón tāpikōia keskafakī nāato keyokōi tāpikōifiano. Akka ē Salomón nikaikai chaikōi ē kani. Akka mākai nā Jesús mato fe ifiakē mā nikakaspamis nāato tāpikōifekē,’ ixō mato yoixii,” ixō Jesús ato yoini.

*Anā niafaka chaka yoraki nanetiro
(Lc. 11.24-26)*

43-44 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē mato yoinō meka fetsafaxō. Niafaka chaka feronāfake makinoax tsekeax kafāsatiro tsōa istoma ano fenafofāfotātiro ano tsaoxō tenepaikī. Akka tsoa fichixoma niafaka chakata anā shinātiro: ‘A ē anoax tsekeita ano ē anā kapai,’ itiro. Mā nokoxō ūia nā feronāfake nā pexe xaka mātsomea keskara shara ini.

45 Nāskakē nā nñafaka afe niafaka siete efetiro nā chaka finakōiafo, nñāfo nā feronāfake mēra iki fetsenō. Nāskakē nā feronāfake chaka finakōi itiro a iypaoni keskarama,” ixō Jesús ato yoini.

*Jesús õifekani ãfe afanõ ãfe extonõ fenifo
(Mr. 3.31-35; Lc. 8.19-21)*

⁴⁶ Jesús yorafo yoiaino ãfe afanõ ãfe extonõ akiki fenifo afemekapaikani, pexe emäiti nikaxõ mananifo.

⁴⁷ Fëtsa yoini: “Mĩ efanõ mĩ extonõ emäiti niafo mefemekapaikani,” fani.

⁴⁸ Askafaino kemakĩ: “¿Fatomẽ ëfeefa keskarafo ëfeextokeskarafori?” ato fani.

⁴⁹ Nãskata a aõxõ tãpimisfo yoini mëtoxõ: “Nafo ëfeefafo keskarafo, ëfeextokeskarafori ëfeato õi.

⁵⁰ Akka nã ëfe Epa nai mëra ikato ato amapaiyai keskaraakaifo nãfofi ëfeextofo ëfechikofori ëfeefafori,” ixõ Jesús ato yoini.

13

*Jesús ato yoinimeka fetsafaxõ fimiexe saamisnoa
(Mr. 4.1-9; Lc. 8.4-8)*

¹ Askata na pena fisti Jesús pexe mëranoax tsekekainikaax, ïamãfãkesemẽ tsaoni.

² Nãntsaano yorafãrasi akiki fenifo, ãfemekanikafeikani. Akka Jesús kanõanãfã xaki mëratsuaoxõ ato yoiainonikanifo, ïamãfãkesemẽxõ.

³ Askata meka fetsafaxõ afama mïshti Jesús ato yoini iskafakĩ: “Feronãfake fistichi fimiexe saafoni ãfenõxati mërakêchoxõfokõ.

⁴ Fimiexe saafoikaino ranãri fai nãxpakãpakeaino a kachikirixori peyafãfepini.

⁵ Nãskata fimiexe ranãri makexfoki pakeifetsen Mai shara anomá. Nãskakẽ samamakõifimiexe foaipaini.

⁶ Akka mā foaipaiyaito xinī namani, yosipanā, ãfe tapokairoko mai mēra kasharakē. Foaikax, samama nani xinī tsasifaano.

⁷ Ranāri fimi exefo moxafo mēra pakei fetseni. Moxafo mēranoax moxafoya foaipaiyaito mox-afāfe namani.

⁸ Akka fimi exe ranāri mai shara ano pakeni. Nāskax foaisharax fimi ichapayakōi ini. Fetsa cien fimiya ini, fetsari sesenta fimiya ini, fetsari treinta fimiya ini.

⁹ Mā pachoyakī ea nikasharakōikāfe,” ato fani.

Meka fetsafaxō yorafo yoixō a aõxō tāpimisfo xafakīakōi ato yoini

(*Mr. 4.10-12; Lc. 8.9-10*)

¹⁰ Nāskata Jesúski a aõxō tāpimisfo fēkaxō yōkanifo: “¿Afeskakī meka fetsafaxō mī yorafo yoimē? Meka xafakīa mī ato yoimisma,” ixō yōkanifo.

¹¹ Askafaifāfe Jesús ato kemani: “Akka afeskaxō Epa Niospa afe yorafo ūkināmakī ē mato fisti tāpimanō.

¹² Akka nā Niospa meka nikasharakōiaifo ãfe Yōshi Shara ãto mēra naneano nāato ato tāpimasharakōixii kiki. Nāskaxō mā tāpikī finasharakōi. Akka nā nikasharayamaifāfe tāpisharakanamax nāfo fenokōixikani.

¹³ Nāskakē meka fetsafaxō ē ato yoi. Akka ōifikakī tāpikanima. Askatari nikafifikakī nikasharakanima.

¹⁴ Nānori a Niospa meka yoimisto Isaías kirika keneni a inōpokoai yoikī. Iskafakī yoini:

Nikataifafifikakī nikakanima. Ōifikakī tāpikanima.

¹⁵ Nā yorafo ãto mapo kerexkōifo. Askatari ãto pacho fēstokōifo. Askatari ãto fero fepoa

keskarafo. Nāskaxō ēfe meka chanīmara fakanima. Nāskakē ē āto chaka soaxotiro, ixō Niospa yoini keskara Isaías kirika keneni.

16 “Akka mākai ato keskarama. Ē mato yoia keskara mā nikasharamis. Ē mato tāpimanai keskara mā tāpisharakōia.

17 Shinākapo. Mā ūimis keskara a Niospa meka ato yoimisfo feta a Nios Ifofamis fetsafāferi ūipaifikakī ūipaonifoma. A ē mato yoimis keskara nikasharapaifikakī nikapaonifoma,” ixō Jesús ato yoini.

Jesús meka fetsafaxō fimi exe saamisnoa ato yoini ato tāpimasharakōixiki

(Mr. 4.13-20; Lc. 8.11-15)

18 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Nā ē mato meka fetsafaxō yoiai nā fimi exe saamisfoōnoa ē mato yoikai. Nikasharakāfe tāpixikakī.

19 Atiri fimi exe fai kesemē pakeaino peyafāfe pinifo. Nāskafakīri fētsa Nios Xanīfoōnoa nikafikī Niospa meka nikasharayamaito, nā Satanás chakata Niospa meka fīatiro.

20-21 Akka atiri fimi exe makex mēra pakeax, foaipaifiaito xinī namani, āfe tapo mai mēra ikikēma. Nāskafakīri fētsa taefakī Niospa meka nikai inimayotiro. Akka afara chaka nokoaino anā inimatiroma, anā Nios Ifofayamaino Niospa meka anā āfe shinā mēra nanetiroma.

22 Akka atiri fimi exe moxafo mēranoax foaikax yosinima. Nāskari fakī fētsa Niospa meka nikasharamax, nāskaxō afara fetsa shinākī, āfe shinā mēraxon shināchakakōitiro. Nāskaxō kori ichapakōi noikī, ‘Ē kori ichapayax ē inimatiro,’ ixō shinākī Niospa meka anā shināima. Nāskakē

Niospa meka nikafikī afara fetsafo shināino, afaa Niospa axotiroma.

²³ Akka atiri fimi exe mai shara anoax foaikax mā yosiax fimi ichapaya ini, ãfe fimi cien ini, fetsari ãfe fimi sesenta ini, fetsari ãfe fimi treinta ini. Nāskafakīri fētsa Niospa meka nikakōikī Niospa meka nanexō nikasharakōitiro. Akka fētsa Niospa meka nikakōisharakī nā fimi exe cien keskara itiro, fētsari nikasharakōi nā fimi exe sesenta keskara itiro, fētsari nikakōisharakī nā fimi exe treinta keskara itiro,” ixō Jesús ato yoini.

Meka fetsafaxō afara fetsa ato tāpimaxiki anā Jesús ato yoini

²⁴ Anā Jesús meka fetsafaxō afara fetsa ato tāpimaxii ato yoini iskafakī: “Ē mato yoinō nā Nios xanifokōi ika anoax afe keskara ixikanimākai. Ifokōi faafo afe keskaramākī ē mato anā yoinō. Nā yorafāfe Nios Ifokōi faafāfe fimi exe shara fana keskarafo.

²⁵ Akka tare ifo ãfe inafo fe oxano, a ato noikaspamis fakishi kaxō a fana shara ano fana chakafanafaini kani.

²⁶ Akka nā fana shara foaikī pei sharayakōi foaini. Askatari fana chakari foaini.

²⁷ Nāskata a tare ifoki ãfe inafo fokaxō yoinifo: ‘Ifo, fana shara mī tarepa mī fanafiano, akka, ¿fanīax na fana chaka foaikamē?’ ixō yōkanifo.

²⁸ “Askafaifono nā tare ifāfe ato yoini: ‘Nā noko noikaspamisfāfe fanafo rakikīa,’ ato faito ãfe inafāfe yoinifo: ‘¿Na fana chaka nō tsekatiromē?’ fanifo.

²⁹ Akka a tare ifāfe ato yoini iskafakī: ‘Maa, fana chaka tsekapaikī fana sharari mā tsekatiro.

30 Nāskanōki. Nā fana sharafoya yosiyonō nā fana shara ãfe fimi topiaifotĩ, ē mato yoixinō iskafakī: “Na fana chakafo xatekāfe. Xatexō mextexō koaxikaki. Nāskata nā fana sharafos ēfe tapas mēra ea faxoxikakī,” ixō a tare ifāfe ato yoitiro keskafakī, nāskarifikī Epa Niospa mato paxkanāfaxii ea Ifofaafo ē ato ifixii. Akka ea Ifofayamafo chiifā mēra ē ato nīchixii,” Jesús ato fani.

Mostaza exeōnoa yoikī meka fetsafaxō Jesús ato tāpimani

(*Mr. 4.30-32; Lc. 13.18-19*)

31-32 Askata anā Jesús meka fetsafaxō ato yoini iskafakī: “Afe keskaramākī Nios xanīfāfe noko īkinā ē mato yoinō. Nā fimi exe mostaza yōra ãfe tarepa fanatiro. Akka nā mostaza exe pish-takōi. Akka mā yosiax efapakōi itiro fana fetsafo keskarama. Nāskakē peyafāfe ãfe teshpapro ano naa faxō too fatiro. Nāskari fakī taefakī pishta mā Epa Nios Ifofayotiro. Nāskaxō fisti rasichi mā Ifofayotiro. Akka chipo ichapakōichi atirofo Nios Ifofakakī,” ixō ato yoini.

Meka fetsafaxō pāa faraxika keskaraōnoa Jesús ato yoini

(*Lc. 13.20-21*)

33 Askata anā Jesús meka fetsafaxō ato yoini iskafakī: “Afe keskaramākī Nios xanīfāfe noko īkinā ē mato yoinō. Nā kēromā pāa fakī levaduraya arinā osixō kamosakano faraxitiro keskara. Nāskarifiakī nō ōitiroma. Yorafāfe Niospa meka āto shinā mēra naneano nō ōiyamafaino āto ōiti fetsafakanax Nios keskara shara itirofo,” ixō Jesús ato yoini.

*Afama mīshikiri yoikī meka fetsafaxō Jesús ato yoipaoni
(Mr. 4.33-34)*

³⁴ Askatari Jesús nā yorafā rasi yoini meka fetsafaxō afara fetsa ato tāpimaxii. Akka meka fetsafaxō Jesús mēxotaima ato yoipaoni.

³⁵ Akka nā Niospa meka yoimisto a inōpokoi yoikī kirika kenekī keskakōifakī Jesús nāskakōi fani. Iskafakī keneni Jesúsnoa yoikī:

Ê ato meka fetsafaxō yoixii. Niospa keyokōi onifanitīa nāskatari a nikamisfoma ē ato tāpimaxii,
ixō Jesúsnoa yoikī keneni.

Jesús nā fana chakaōnoa ato tāpimanī

³⁶ Askata yorafā rasi makinoax Jesús pexe mēra ikikaini. Mā pexe mēra kaano, aōxō tāpimisfāfe anā yōkanifo ato yoisharanō. “Ifo, meka fetsafaxō mī noko yoia nā fana chakaōnoa nō tāpiama. Anā noko xafakīa yoife nō tāpisharanō,” ixō yoinifo.

³⁷ Askafaifono Jesús ato kemani: “A fana shara fanamisfo keskara ēkīa,” ato fani.

³⁸ “Akka a tare ē yoiai mā tāpitiro nā maitio ē yoi. Akka nā fimi exe shara ē yoiai nā Nios Ifofamisfo ē yoi. Akka nā fana chakafo ē yoiai nā Satanás ifofamisfo ē yoi.

³⁹ Akka nā noko noikaspamisto fimi chakafana ē yoiai, a Satanás ē yoi. Akka nā fimi exe topiaifo ē yoiaito mā nikai, mā mai keyoaino ē yoi. Akka a fimi exe topimisfo ē yoiaito mā nikai, nā Niospa āfe ājirifo ē yoi.

40 Nā fana chakafo xatekaxō chīi koatirofo keskai, nāskarifiaxiesikani nā omiskōiai nokoaítia omiskōixikani mā mai keyoaino.

41-42 Nāskarifakī ēfe ājirifo ē nīchixii a afara ato chakafamamisfoya a afara chaka tāpimisfori ato chii xoisai mēra ato potanōfo anoax oiayanā omiskōipakexanōfo.

43 Akka nā Niospa meka nikasharakōiaifo, Epa Nios ika anoax nā xinī chaxai keskara shara ixikani. Mā pachoyakī ēfe meka nikasharakī māto shinā mēra nanekāfe,” ato fani.

Afara sharakōi oneaōnoa yoikī meka fetsafaxō Jesūs ato tāpimani

44 Anā Jesūs ato yoini iskafakī: “Ē mato yoinō nā Nios xanīfokōi ika anoax afe keskara ixikanimākai. Feronāfāke tare ano yonokī orokī afara sharafinakōia fichixō nā fichia ano anā oneni. Nāskaxō āfe afama mīshti keyokōi ato minixō mā kori fixō nā mai fini nā afara sharakōi āfenā inō. Nāskarifiakī mā Nios Ifokōifapaikī mā fichikōipaitiro,” ixō Jesūs ato yoini.

Makex oxo fakkai fakkaisai keskaraōnoa āfe ane perlaōnoa, meka fetsafaxō Jesūs ato tāpimani

45-46 Anā Jesūs ato yoini iskafakī: “Ē mato yoinō nā Nios xanīfokōi ika anoax afe keskara ixikanimākai. Yora fistichi fenafofāfōfāimis perla ato ināxii. Akka nā perla sharafinakōia mā fichixō āfe afama mīshti keyokōi ato minixō kori fixō nā perla sharakōi fini. Nāskarifiakī nō Epa Nios Ifofasharapaikī nōko afama mīshtifo nō shināmakitiro Epa Niosmāi sharafinakōikē,” ixō Jesūs ato yoini.

Anā meka fetsafaxō riniōnoa Jesūs ato tāpimani

47 Anā Jesūs ato yoini iskafakī: “Ē mato yoinō nā Nios xanīfokōi ika anoax afe keskara ixikanimākai. Nā rini faka mēra potexō foe fetsatapafo fitirofo keskara ixikani.

48 Akka nā rini mā foe fospikōiano, nā rinipa fimisfāfe faka ketokonō rini ninifotirofo. Faka ketokonō tsaoxō foefo katotirofo. Nā sharafo fēta mēra nanekaxō nā chakafo potatirofo.

49 Nāskarifiaxii nōko mai keyoaino. Nāskatari Niospa āfe ājirifāfe noko paxkanā faxii nā chakafoya nā sharafo.

50 Akka nā chakafo nā chii xoisai mēra ato potaxii. Nānoax oiayanā omiskōipakenakafo,” ato fani.

*Afara fena sharakōi yafi afara shara xiniōna
Jesús ato yoini*

51 Nāskaxō Jesūs ato yōkani: “¿Nā ē mato yoiai keskara mā mā nikaimē?” ato faito, “Ēje, a mī noko yoiai nō nikai,” faifono anā Jesūs ato yoini:

52 “Akka pexe ifāfe pexe xaki mēra āfe afara shara onekatsaxakī nā fena yafi nā xini ato ispatiro. Nāskarifiakī a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe mā Nios Ifokōi faifono, Nios xanīfoōnoa ato yoitirofo. Akka meka xiniōxō meka fena sharari mā tāpitiro,” ato fani.

*Jesús Nazarete anoxō nikakaspanifo
(Mr. 6.1-6; Lc. 4.16-30)*

53 Askata Jesūs mā meka fetsafaxō ato yoikī keyoax nānoax kani.

54 Mā kaax āfe mai anokōi nokoni. A judeofāfe āto ichanāti pexe mēraxonō ato yoikī tae-fani ano. Nānoxō yorafāfe iskafanifo: “¡Kee, nikakapo! ¡Fanīxō iskara tāpixō yoimē askatari nā

tsōa atiroma keskara fai? ¿Fanīxō iskara tāpiamē?” fanifo.

⁵⁵ “Nā mīsa famisto fakeki. Āfe afa María. Āfe extofo mā nō ūimis. Santiago ikaino, José ikaino, Simón ikaino, Judas ikaino, nāfō āfe extofo,” fanifo.

⁵⁶ “Āfe pojori nofe imisfo. Nōfi Jesús tāpia. Nākai afama. Akka, ¿afeskaxō afama mīshti fatiromē?” ikax yoinānifo.

⁵⁷ Nāskakē nikakaspanifo. Akka Jesús ato yoini iskafakī: “Keyokōi nā maitio anoxō Niospa meka yoimis nikatirofo. Akka nā āfe maikōi anoxō nikapaitirofoma. Nāskakē mā ea nikakaspamis,” ixō ato yoini.

⁵⁸ Nāskakē anoxō afama mīshti ato ūimanima tsōakairoko nikaito.

14

Juan Maotista nani (Mr. 6.14-29; Lc. 9.7-9)

¹⁻² Nāskatari Galilea anoa nā xanīfo Herodes ini. A Jesús afama mīshti faito nikaxō āfe inafo yoini iskafakī: “Akka nā Juan Maotista ē ato textemayamea mā anā otoa. Mā otoxō tsōa atiroma keskara afama mīshtifo fai,” ixō shināni.

³⁻⁴ Akka Herodes Juan reteyoamano Juan yōani iskafakī: “Xanīfo Herodes, mī exto Felipe mī āfe āfi Herodías mī fīa. Askara chakakōi,” nāskafani. Nāskakē Herodes akiki ūitifishkini. Nāskaxō āfe sorarofo achimani karaxa mēra ikimaxii.

⁵ Akka Herodes Juan retepaifi yorafoki meseni yorafāfemāi chanīmara faifono Juanmāi Niospa meka ato yoimiskē. Nāskakē Herodes shināni

iskafakī: “Ē Juan retekē eari yorafāfe retetirofo,” ixō shināni.

⁶⁻⁷ Akka Herodes āfe cumpleaño ikaino, yorafo ato ichanāfani. Ichanāfono nā Herodías fake xomaya ares mairani yorafāfe ferotaifi ato inimai. Nāskakē Herodes yoikī iskafani nā xomaya yorafāfe ferotaifi, “Mī afara ficipaiyai keskara ea yōkafe ē mia inānō,” ixō yoini.

⁸ Nāskakē nā kēro xomayato āfe afa ano kaxō yōkani iskafakī: “¿Ē afaa Herodes yōkatiromē?” faito āfa yoini iskafakī: “Juan Maotista āfe mapo textexō ea sapaki rataxō ea fexōfe fafe,” fani.

⁹ Askafaito nikai xanīfo Herodes shināmitsani. Shināmitsayanā āfe shinā mēraxon shināni iskafakī: “¡Ooa! É Juan ato textemapaima. Akka yorafāfe nikaifono mē na kēro xomaya yoia. Nāskakē ē Juan ato textemapaiyamafikī ē ato textemani,” ixō shināni.

¹⁰ Nāskaxō xanīfāfe āfe sorarofo yoini: “Juan textexō āfe mapo ea fixotakāfe,” ixō yoini.

¹¹ Ato askafaino fōkaxō sorarofāfe Juan tektekaxō āfe mapo sapaki ratakaxō fenifo. Fēkaxō nā kēro xomaya inānifo. Nāatori āfe afa ināni.

¹² Nāskakē Juan inafo fēkaxō āfe yora fōkaxō maifanifo. Mā askafakaxō Jesúski nokokaxō yoinifo.

*Jesús cinco milferonāfakefo ato pimani
(Mr. 6.30-44; Lc. 9.10-17; Jn. 6.1-14)*

¹³ Askata Herodes sorarofo Juan textemana nikai Jesús ares fisti kani kanōanāfānē tsōa istoma ano. Mā Jesús ato makinoax kaa nikakani pexe rasi anoax yorafā rasi fāi fonifo.

¹⁴ Mā kanōanāfā makinoax fotoxō akiki yorafā rasi foaito fichini. Ato ōikī ato shinākōini. Nāskaxō a isinī ikaifo ato sharafapani.

¹⁵ Mā yātapakeaino aõxō tāpimisfo akiki nokokaxō yoinifo: “Mā yātapakei kiki nono afaamakī yorafo nīchife a piaifo fitanōfo pexe rasi anoafo,” ixō yoinifo.

¹⁶ Askafaifono Jesús ato kemaní: “Maa. Fokanima kiki. Māroko ato pimakāfe,” ato faito,

¹⁷ kemaníifo: “Nō nono cinco pāaya, askatari foe rafes,” fanifo.

¹⁸ Askafaifono Jesús ato yoiní: “Ea fixotakāfe,” ato fani.

¹⁹ Nāskaxō yorafā rasi yoiní fasi ano tsaonōfo. Askata foe rafe yafí cinco pāa tsomaxō nai fois-inífó Apa Nios kīfini iskafakī: “Aicho, Epa, mīõxō ē ato pimai. Mī sharakōi,” fata, pāa kaxketa foe rafeya osixō aõxō tāpimisfo ināni a yorafo ato ināketsanōfo.

²⁰ Nāskax pikanax māyakōinifo. Akka nā chete-faafo doce fēta fospini.

²¹ Nā piaifo cinco mil feronāfakefos ini. Kērofāferi fakefo feta pinifo.

Jesús ūamāfā femākīa kani

(Mr. 6.45-52; Jn. 6.16-21)

²² Mā cinco mil yorafo pimata Jesús aõxō tāpimisfo yoiní iskafakī: “Kanōanāfānanē nanekāfe, okiri ūamāfā pokefaitaxikākī,” ixō ato yoiní. Jesús kayoxoma yorafo nīchiajino aõxō tāpimisfo fonifo.

²³ Mā yorafo nīchita, māchi keya ari arese kani arixō Apa Nios kīfikai. Mā fakishaino, ares fisti ano ini.

24 Akka a aõxõ tãpimisfo kanõanãfãnẽ mã chai foafono, nãefaino ïamãfã poikã ato katimafani.

25 Akka mã penaino Jesús ãa femãkãa atoki kaito tsõa tãpinima.

26 Nãskata tãpikanamax aõxõ tãpimisfo Jesús ïamãfã femãkãa kaito fichikanax tai tai iyanã ratekõinifo, niafakara ikanax.

27 Askaifono Jesús ato yoini: “Rateyamakãfe, ēki,” ato fani.

28 Ato askafaino Pedro kemani: “Ifo, mÃmãkÃ eari kenafe ãri ïamãfã femãkãa kanõ mia ari,” Pedro fani.

29 “Ofe,” Jesús fani. Nãskakẽ Pedro kanõanãfã makinoax fotopakecafã ïamãfã femãkãa Jesús ari kani.

30 Kapaifi nefeaito õi nefe kerexkõi mei mesekõini. Nãskakẽ ïamãfã mÃra ikipakekafakÃ fÃsikõi kenani: “¡Ifo, ea ifife!” fani.

31 Askaito Jesús koshikõi ãfe mÃke achixõ yoini: “MÃkai ea chanÃmara fasharama. ¿AfeskakÃ mÃa chanÃmara faimamÃ?” ixõ Jesús yoini.

32 Askata nÃ rafe kanõanãfã mÃra naneinÃfofanaifono nefe nishpatani.

33 Nãskakẽ nÃ kanõanãfã mÃra naneafãfe Jesús nÃmÃ ratokonõ mai chachipakefovã yoinifo: “ChanÃma, mÃfi Niospa Fakeski,” ixõ yoinifo.

Jesús Genesaret anoafó a isiní ikaifo ato sharafani

(Mr. 6.53-56)

34 Akka ïamãfã pokefaikani Genesaret mai ano nokonifo.

35 Nãskata nÃ ano ikafãfe yorafãfe Jesús tãpirisafanifo. Nãskakẽ nÃ chai ikafori ato yoinifo

akairi tāpinōfo. Nāskakē a isinī ikaifo Jesúski efenifo.

³⁶ Nāskakē Jesús yōkanifo: “¿Nō mia tari kexa maikiri pishta ramākatiromē nō sharaxiki?” fanifo. Nāskakē Jesús tari ramākanax sharai fetsenifo.

15

*Jesús ato yoini afeskai yorafo chakafomakī
(Mr. 7.1-23)*

¹ Askata fariseofo fe a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo Jerusalén anoax Jesúski fēkaxō yōkanifo:

² “¿Afkasai na mīoxō tāpimisfo a nōko xinifo ipaonifo keskakanimamē? Akka a nōko xinifāfe yoinifo keskara tāpifikaxō pixikakī mechokomekeranafo,” ixō yoiaifāfe Jesús ato kemani:

³ “Akka, ¿afeskakī māri māto xinifo ipaonifo keskara mā tanapaimē? Nāskaxō a Niospa yoini keskara mā nikatama nā māto xinifāfe yoimisfo keskara mā nikamis.

⁴ Akka Epa Niospa yoikī iskafani: ‘Māto epa yafi māto efa nīkasharakāfe. Akka a āto apa yafi āto afa chakafaifo ato retemakāfe,’ ixō Niospa yoini.

⁵⁻⁶ Nānori Niospa yoifinikē māfi ato mēstekōi nofe yorafo mā ato tāpimamismaki. Akka mā ato yoimis iskafakī: ‘Māto epa yafi māto efa mā yoikī iskafatiro: “Epa, na kori ē mia inākerana. Nāskafixō mē kori keyoa ē Nios inākī. Nāskakē ē mia anā afaa inātiroma,” ixō mā ato yoitiro. Nāskaxō māto epafo mā shināmakīa keskara mā itiro,’ ixō mā ato yoimis parakī. Askafixō mā ato tāpimasharamisma. A kirikaki yoikī Niospa meka kenenifo anori mā

yoimisma. Nā māto xinifo ipaonifo keskara fisti mā tanamis. A Niospa yoini keskara mā akima.

⁷ Māfi keparanāmiski. Matoōnoa yoikī Niospa meka yoimisto Isaías kirika keneni chanīmakōi iskafakī:

⁸ Nā yorafāfe eōnoa yoisharafikakī āto shinā mēraxō ea shinākōiafoma.

⁹ Åa kaxpa ichanākanax fanāimisfo ea kīfiyanā. A ato tāpimanaifo yorafāfe shinā keskarafo. Akka askarakai Niospa shināma, ixō Isaías keneni, Niospa shināmanaino.”

¹⁰ Nāskata Jesús yorafo kenaxō ato yoini iskafakī: “Ea nikasharakōikāfe tāpisharakōixikakī ē mato yoinō.

¹¹ Na mā piaito choshta keskara mato imatiroma. Askatamaroko yorafāfe āto shinā mēraxō chaka shinākani, askatari chakai mekaifono choshta keskara Niospa ato õi,” Jesús ato fani.

¹² Askata aōxō tāpimisfo fōkaxō Jesús yōkanifo: “Ifo, ¿mī tāpiamamē fariseofo õitifishkikani nā mī yoiaito nikakani?” ikaxō yoinifo.

¹³ Askafaifono Jesús ato kemani meka fetsafaxō: “Tare ifāfe afara chakafo fanatiroma. Askatamaroko a chaka foakaino tsekaxō potatiro. Nāskarifikāfe Epa nā nai mēra ikato afarafo fanayamaxō, āfe tapo tsekaxō potaxii anā afaa inōma.

¹⁴ Akka fariseofo nikayamakāfe. Nā fēxo keskarafoki. Akka fēxo afe fēxo iyopai xato mēra paketiro. Nāskarifiakī nā fariseofāfe Niospa meka tāpikaxoma fetsafo tāpimatirofoma. Nāskakē ato fe Nios ari nokotirofoma,” ixō Jesús ato yoini.

15 Ato askafaito Pedro Jesús yoini: “A na mī yoia keskara meka fetsafaxō noko yoisharafe nō tāpisharanō,” fani.

16 Askafaito Jesús kemani: “¿Afeskakī māri mā nikasharaimamē?

17 Akka nō afara piano nōko ato mēranoax payokomeano nō aya safatiro. Nāatokai mato chakana fatiroma.

18 Akka a māto shināmā shināxō mā afara chaka yoiaino nāato mato chakana fatiro.

19 Akka yorafāfe afara chakafakakī āto shinā mēraxō chaka shinātirofo, ato retetirofo, askatari āto āfima chotatirofo, askatari kēro fetsa kaxefatirofo, askatari yometsotirofo, askatari chanītirofo, askatari ato īchatirofo.

20 Akka mechokomexoma mā piaino Epa Niospa choshta keskara mato õima. Akka yorafāfe ãa shinākaxō afara chakafatirofo. Nāskakē Epa Niospa ato õi choshta keskara,” ixō Jesús ato yoini.

*Xotofake judeoyamafixō Jesús chanīmara fakōini
(Mr. 7.24-30)*

21 Askata Jesús aõxō tāpimisfo fe kani nā pexe rasi Tiro fe Sidón chaimashta ano.

22 Askata kēro fisti Canaán mai ano ikatsax-akī judeo kaifoma Jesús ano kani. Kaxō fāsikōi yoikī kenani iskafakī: “Ifo, mī David fenaki, ea shināfe. Êfe fake xotofakeshta niafaka chakata omiskōimamiski,” ixō yoini.

23 Askafaito nikafikī Jesús kemanima. Nāskakē ãfe inafāfe fōkaxō yoinifo: “Ifo, na kēro yoife katanō. Nocho okī noko fekaxtefaei kiki. Fāsikōi fiisiki kiki,” fanifo.

24 Askafaifono Jesús ato yoini: “Êfe Epa Niospa ea nīchini judeofos ano, nāfo oveja fenoa keskarafo. Akka yora fetsafo ano ea nīchinima,” ato askafani.

25 Akka nā kēro Jesús nāmā ratokonō mai chachipakefotayanā iskafakī yoini: “Ifo, ëfe fake ea sharafaxope,” fani.

26 Askafaino Jesús kemani meka fetsafaxō: “A fakefāfe piai fīaxō nō paxta inā, askarakai sharama,” fani.

27 Jesús askafaito nā kēromā kemani: “Êje, Ifo. Akka paxtafāfe pitirofo a ifāfe piai ãfe potofo mīsa nāmā keyo pakeaito,” fani.

28 Askafaito Jesús yoini nā kēro: “Mī ea chanīmara fakōini fetsafo keskarama. Akka nā mī ea yoiai keskara ē mia axonō,” ixō Jesús nā kēro yoini. Askafaino ãfe fake xotofake shararisatani.

Jesús yora ichapa sharafani

29 Askata Jesús anoax aõxō tāpimisfo fe kaax ĩa Galilea kesemē nokoni. Nāskata machi keya māpefainax tsaoni.

30 Nāno yorafā rasi akiki fenifo. Nā isinī imisfo akiki efenifo Jesús ato sharafanō. Fetsa chāto ini, fetsari fēxo ini, fetsari mifi yōshia ini, fetsari mekamisma ini. Nāskakē fetsa fetsatapafo a isinī ikaifo Jesús keyokōi ato sharafani.

31 Ato sharafaino ōikani yorafo yoinānifo: “¡Kee! Ōikapo. Iskarakai nō ōimisma. Nā mekamisfoma mā mekakani. A mifi yōshiafori mā sharafo. Nā chatofori mā nisharakani. Nā fēxofāferi mā ōisharakani. Jesús afama mīshti fatiro. Akka

nōfi israelifokī nōko Nios fāsi sharakōi,” ikanax yoinānifo.

*Jesús cuatro mil feronāfakefo pimani
(Mr. 8.1-10)*

³² Askata Jesús aōxō tāpimisfo kenaxō yoini: “Ē na yorafo shinākōi, nono tres nia mā efe ikafono, nonoxori afaa pikanimā. A piaifo mā keyo. Akka afaa pimaxoma āto pexe ano ē ato nīchiano fonāikani afaa pikanaxma fai nēxpakīa paketirofo,” ixō Jesús ato yoini.

³³ Akka ato askafaino aōxō tāpimisfāfe kemanifo: “Akka, ¿afeskaxō a nō piai nō fichitiromē na yorafo ato pimaxikī nono tsoa ikama?” fanifo.

³⁴ Askafaifono Jesús ato yōkani: “¿Afe tii mā pāayamē?” ato faito, “Siete pāa pishta, foe ichapamashtari,” fanifo.

³⁵ Nāskata nā yorafo nāmā tsaonōfo Jesús aōxō tāpimisfo ato yoini.

³⁶ Nāskata Jesús siete pāa yafi foeri tsomaxō Apa Nios kīfini: “Aicho Epa, mīōxō ē ato pimaikai. Mī fāsi sharafinakōiaki,” fata, pāa kaxketa, foeri tekenāfaxō aōxō tāpimisfo ato ināni nā yorafā rasi ato miniketsanōfo.

³⁷ Nāskakē keyokōichi pikanax māyakōinifo. A pikī chetefaafo siete fēta fospikōia ini.

³⁸ Akka nā pāa piafo cuatro mil feronāfakefos inifo. Kērofāferi fakefoyaxori ato feta pinifo.

³⁹ Nāskata Jesús yorafo yoini fōtanōfo āto pexe ano. Nāskata Jesús kanōanāfā mēra naneinākafani aōxō tāpimisfo fe. Mā naneinākafāta aōxō tāpimisfo fe mai fetsa ano kani, Magdala ano.

16

Fariseofo feta saduceofafe, “Tsōa atiroma keskara noko ispafe nō mia chanīmara fanō,” ixō Jesús yōkanifo

(*Mr. 8.11-13; Lc. 12.54-56*)

¹ Askata Magdala mai ano Jesús nokoano fariseo fe saduceofo Jesús ōifokani fonifo afara chakafamapaikani. Nāskakaxō yoinifo: “Mī Niospa Fakemākī tsōa atiroma keskara noko ispafe nō mia chanīmara fanō,” fanifo. Nāskakaxō Jesús afara chakafamapainifo.

² Askafaifono Jesús ato kemani: “Mā yātapakeaino xini iki sharapakekōikai, ‘Penama oi ikima,’ mā famis.

³ Akka mā penaino nai choshtakōi ōikī, ‘Oi iki kiki,’ mā famis. Akka nai choshtakēma ōikī, ‘Oi ikima,’ mā famis. Nai foiskī mā tāpitiro oi feyamai feima rakikīa mā fatiro. Askafixokai nā Niospa mato yoiai keskara mā chanīmara faima. Nāskakē mā ea tsōa atiroma keskara fafe, nō ōinō mā ea famis. Akka, ‘afeskakī mā tāpiamamē Epa Niospa noko ikīfiano?’ ato askafani yoikī.

⁴ “Na yora chakafāfe ea chanīmara faafāfema ōipaikani ē Niosxō afara shara ē ato ispanō. Akka ē ato ōimanima. Akka Jonás fafīnōfānē xeaitano fafīnōfānē xaki mēra tres nia ini. Nāskakē Niospa Jonás kāimani fafīnōfānē xāki mēranoax tsekeinō. Nāskakē a tsōa atiroma keskara ē mato ispaima,” ato fata ato makinoax Jesús kani.

“Fariseofo feta saduceofafe anorima yoimisfoki ato nikayamakāfe,” Jesús ato fani

(*Mr. 8.14-21*)

5 Nāskano Jesúsxō tāpimisfāfe okiri ūamāfā pokefaini fōkakī a pii foaifo shināmakifainifo. Nāskakaxō shinānifo: “Kee, ¿nō afaa piikaimē? A nō piikai mā nō shināmakikerani,” ikanax yoinānifo.

6 Nāskakē Jesús ato yoini iskafakī: “Nā fariseofo feta saduceofāfe āto pāa faraxati keskara fiyamakāfe,” ixō ato yoini.

7 Ato askafaito nikakani aōxō tāpimisfo yoinānifo: “¿Afeskakī Jesús noko yoimē fariseofo feta saduceofāfe āto pāa faraxati fiyamakāfe noko fai? Akka nō pāa feama. Nāskakē pāanoa noko yoiraka,” ikax yoinānifo.

8 Akka mā tāpixō Jesús ato yoini: “¿Afeskai nō pāayamara mā ikimē? Akka mā ea chanīmara fasharama,” ato fani.

9 “Mākai ea tāpisharama. Akka, ¿mā shināimamē cinco pāa kaxkexō cinco mil feronāfakefo ē ato pimati? Akka, ¿afe tii fēta pāa fospia ikitamē?” ato fani.

10 “Askatari, ¿mā shināimamē nā siete pāa kaxkexō cuatro mil feronāfakefo ē ato pimati? Akka, ¿afe tii fēta texefafa mā fitamē?

11 Akka, ¿mā tāpiamamē pāanoa ē mato yoima? Nā fariseofoya saduceofoōnoa ē mato yoi,” Jesús ato fani.

12 Nāskakē tāpinifo Jesús ato yoiaito. Akka nā pāa faraxitiōnoa Jesús ato yoinima. Nā fariseofāfe saduceofo feta ato anorima tāpimapaiyaito Jesús ato yoini.

*“Mī Cristo mia Niospa ifini nokoki nīchixii mī nōko xanīfo finakōia inō,” ixō Pedro Jesús yoini
(Mr. 8.27-30; Lc. 9.18-21)*

¹³ Askata Jesú斯 aõxõ tãpimisfo fe mai fetsa ari nokoni, Cesarea Filipo mai ano. Nãnoxõ aõxõ tãpimisfo yõkani iskafakĩ: “Yorafãfe, ¿afaa ea fakan-imẽ õ tsoamẽ?” ato fani.

¹⁴ Ato askafaito kemanifo iskafakakĩ: “Fetsafãfe, ‘Juan Maotistara’ mia fakani. Fetsafãferi, ‘Elíasra’ mia fakani. Fetsafãferi mia iskafakani: ‘Nã Niospa meka ato yoimis nã Jeremíaskĩa, askayamai nã Niospa meka ato yoimis fetsa rakikĩa,’ mia fakani,” fanifo aõxõ tãpimisfãfe.

¹⁵ “Akka, ¿mã, ea tsoara faimẽ?” ato faito, Pedro kemanifi iskafakĩ:

¹⁶ “Mífi Cristoki, nã Nios nãpanakato Fakekõi,” fani.

¹⁷ Askafaito Jesú斯 kemanifi iskafakĩ: “Simón, mífi Jonáspa fakeki. Niospa mia noixõ mia sharafaxõa. Akka õ Niospa Fakekẽ tsõa mia tãpimanama. Õfe Epa Niospa nã nai mera ikato ãa mia tãpimana.

¹⁸ Õ mia anã yoinõ. Mífi Pedroki,” ixõ Jesú斯 yoini. Akka israeli mekapa Pedro Tokirinifã nõ fatiro. Tsõa tokiri efapa pítsi itiroma. Nãskaxõ Jesú斯 anã yoikĩ iskafani: “Mí ea yoia: ‘Mí Cristo, nã Nios nãpanakato Fakekõi,’ mí ea faa. Nã mí yoia keskaraõxõ fetsafãfe arifi chanímara faxikani. Nãskafãfe efe yorafo õ ato imaxii. Nãskax ichanãxikani ea fanãkani ekeki inimakani. Yôshi chakafãfe Nios noikaspakakĩ ato namapayanã ato xatemapaifiaifono tsoa xatetiroma. Nã ea Ifofaafó xatenakafoma ea fanãkani. Tokiri efapanãfã pítsikiki tsõa tararatiroma keskara ixikani.

¹⁹ Akka fêtsa chamisi fepoti fêpetiro yorafo pexe mera ikimaxikĩ. Nãskarifiakĩ õ mia yoi mí yorafo eõnoa mí ato tãpimaxii ea Ifofanõfo. Akka mí ato

yoiaito nikakōikanax efe yora itirofo Epa Nios fe ipaxakakī. Nāskai mī chamis keskara itiro. Nā mī ūiai fato sharakōimākī mī ato yoitiro: ‘Nā sharakōi mā atiro,’ ixō mī ato yoitiro. Nā sharakōi mī ūiai, Epa Niospari sharakōi ūi. Askatari mī ūikai fato chakamakī, mī ato yoitiro: ‘Na chaka mā atiroma.’ Nāskara mī yoiaino, Epa Niospari nā chaka ūitiro.”

20 Nāskata Jesús aōxō tāpimisfo yoini: “Tsoa yoiyamakāfe ēfi Cristokī,” ato fani.

*“Chipo ea retexikani,” Jesús ato fani
(Mr. 8.31-9.1; Lc. 9.22-27)*

21 Akka anā meka fetsafaxō Jesús ato yoinima. Xafakīakōi a aōxō tāpimisfo ato yoini achiyoafomano: “Ē Jerusalén ano kai. Nānoxō a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo feta a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāferi, askatari nōko kaifāfe āto xanīfofāferi ea omiskōimaxikani. Ea ato retemafiafono, tres nia oxata ē anā otoxii,” ixō ato yoini.

22 Askafaino Pedro Jesús ori iyoxō yoini iskafakī: “Ifo, askayamafe. Miakai retekanima kiki,” fani.

23 Pedro askafaino Jesús texkeakekafāni. Nāskaxō iskafakī yoini: “Satanás, emakinoax katāfe. Mī ea xītipaikai a Niospa ea amapaiyai ē anōma. A Niospa shināi anori mī shināima. Akka nā yorafāfe shināi keskara mī shināi,” fani.

24 Askafata Jesús aōxō tāpimisfo yoini: “Fatora fetsa ēfe inakōi ipaikī ūakōi apaiyai keskara anā atiroma. Nā ē yoiai keskara nikakōitiro. Nāskakē iskatiro: ‘Ēfe Ifoxō ea retefiaifono ūkai ēfe Ifo ē potapakenakama,’ ixō shinātiro.

25 Akka fētsa ãa shinātiro iskakī: ‘Ē Nios Ifofaito ea retetirofo. Nāskakē ē Nios Ifofaima,’ ixō shinātiro mesekī. Askara yora naax ēfe Epa ano katiroma. Akka nā ea Ifofaa, eõxõ reteafono ē ifixii efe īpaxanō eamāi Ifofamiskē.

26 Akka fatora fetsa nono mai anoax kori ichapaya ikatsaxakī mā naax aya katiroma. Ea Ifofayamax koriya ifiyakatsaxakī Epa Nios ano katiroma. Nāskakē afama mīshtifoya iyopaofinixakī nā omiskōipakenakafo mēra mā kaax anā aya itiroma. Nāskakē āfe afaraforikai Nios inātiroma afe īpaxakī.

27 Akka ēfi Niospa Fakekī yorakōiri. Nāskakē sharafinakōia chaxapakefotaxii ēfe ājirifo fe nai mēranoax mai ano okī. Mē oax ē āto xanīfo finakōia ē ixii. Nāskakē nā afara shara famisfo ē ato ināsharakōixii ē atoki inimakōikī. Akka nā afara chakafamisfo afara shara ē ato ināsharakōima. Ē ato omiskōimaxii.

28 Ē mato yoi ē xanīfo finakōia ixii. Akka mā atirito ea Ififaxō nayoxoma mā ūyotiro,” ixō Jesús ato yoini.

17

Jesús āfe femānā fetsa keskara ini, fafekōini. Āfe rapatiri oxokōi ini

(Mr. 9.2-13; Lc. 9.28-36)

1 Askata seis nia mā finōano Jesús aõxõ tāpimisfo tres iyoni. Pedro iyota, Santiago iyota, Santiago āfe exto Juanri iyoni. Ranāri ato nīchifaini. Nāskaxō māchi keya māmākīa ato iyoini.

2 Nānoax āto ferotaifi Jesús fetsa keskara ītani. Āfe femānā fafekōini xini keskara. Āfe rapatiri oxokōi itani oa luzpa chaxa keskara.

3 Nāskakē nānoa Moisés yafi Elías õinifo Jesús fe mekaifāfe.

4 Askaito Pedro Jesús yoini: “Ifo, sharakōi ano nō oa. Akka, ¿mī fichipaimē ē tres tapas fanō? Mia fetsafaxota, Moisés fetsafaxota, Elías fetsafaxota, ē fanō,” ixō Pedro yoini.

5 Akka Pedro askafaino kōinī ato keyokōi maipakefofāni. Nā kōi mēranoax Nios mekaito nikanco iskaito: “Nafi ēfe Fakiki ē fitchisharapaikōi. Ē akiki inimakōi. A nikakōikāfe,” ikaito nikanco.

6 Nikakani Jesúsxō tāpimisfo ratekōianā feopakefofānifo.

7 Askaifono Jesús ato ano kaxō ato ramāyanā ato yoini: “Finikāfe. Ratekakima,” ato fani.

8 Nāskakē foisinīfotākakī anoa tsoa õinifoma, Jesús fisti nikē õinifo.

9 Nāskata machi keya ariax anā tisirimepakenifo mā fekani. Tisirimepakekī Jesús ato yoifeni: “A mā õia keskara mā tsoa yoiki. Ē naax mē anā otoano mā ato yoitiroki,” ixō Jesús ato yoini.

10 Nāskakē a aōxō tāpimisfāfe Jesús yōkanifo iskafakakī: “A Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāferi iskafakī yoinifo: ‘Cristo oyoamanoo Elías rekē oi taexii kiki,’ ixō yoimisfo. Akka, ¿afeskakī iskara yoimē?” fanifo.

11 Askafaifāfe Jesús ato kemani: “Chanīma, Elías rekē oi taei nāato keyokōi itipinīsharafaiyoi āto chaka xatenōfo.

12 Akka ē mato yoinō mā Elías ifana mākai tāpiama. Nāskakē nā apaiyai keskafakakī chakafanifo. Nāskarifakī ea omiskōimakani,” ixō Jesús ato yoini.

13 Nāskakē aõxõ tāpimisfāfe tāpinifo Juan Maotistaõnoa Jesús ato yoiaito.

*Jesús feronāfake naetapa niafaka chaka pōtaxoni
(Mr. 9.14-29; Lc. 9.37-43)*

14 Askata Jesús a aõxõ tāpimisfo fe mā māchifā ariaax fotoano yorafā rasi akiki fenifo. Akka feronāfake fistichi ratokonõ mai chachipakefofā Jesús yoini:

15 “Ifo, ēfe fake shināfe. Ēfe fake nīsoi omiskōimiski. Nāskakē chii naki pakeyanā faka mēra pakemiski.

16 Akka mī inafo ano ēfe fake ē efefekē mī inafāfe ēfe fake ea sharafaxomisfoma,” fani.

17 Askafaito Jesús kemani: “Ooa. Mākai ea tāpisharama. Mā afara shināmis. Akka afetīakai ē matoki onima. ¿Afetīakai mā ea tāpimē? Niri nā fake efekāfe,” Jesús ato fani.

18 Nāskakē Jesús nā feronāfake naetapa makinoa niafaka chaka potani. Nāskax sharakōi itani nā feronāfake naetapa.

19 Nāskaxõ aõxõ tāpimisfāfe Jesús yōkanifo: “Akka, ¿afeskakīri nō niafaka yōshi chaka potatiromamē?” ixõ yōkanifo.

20 Askafaifono Jesús ato yoini: “Akka mā ea nikaima. Ē mato yoinõ, ea nikakapo. Akka mā ea pishta nikaxõ mā na machi, ‘Nonoax tsekekainax mai fetsa ari katāfe,’ mā faino na machi tsekekaitiro. Ea nikakōixõ nā mā apaiyai keskara mā atiro.

21 Akka na keskara niafaka chaka mā foni tenekī Nios shinākī mā Epa Nios kīfiyanā mā potatiro,” ixõ Jesús ato yoini.

*Anā Jesús ato yoini: “Chipo ea retexikani,” ixō
(Mr. 9.30-32; Lc. 9.43-45)*

22-23 Askata aõxõ tãpimisfo fe Galilea ano ichanãxõ ato yoini: “Ea achikaxõ ãto xanñifofo ano ea iyoxikani, afãfe ea retenõfo. Akka ea retefiafono tres nia oxata ñ anā otoxii,” ixō Jesús ato yoini. Ato askafaito nikakani aõxõ tãpimisfo shinãmitsakõinifo.

Nā Nios kífiti pexefã ano yonomisfãfe ato kori yõkanifo

24 Askata Jesús aõxõ tãpimisfo fe Capernaúm ano nokoaino a Nios kífiti pexefã anoxõ ato kori fiamisfãfe Pedro õifokaxõ yõkanifo: “¿Mĩ Ifafe kopifaimamẽ na Nios kífiti pexefã nã ato kori fixomisfãfe?” Pedro fanifo.

25 “Êje, kopifai,” Pedro ato fani.

Askata Pedro pexe mëra ikikainaito Jesús yoini iskafakî: “Simón, ¿afe keskara mĩ shinãimẽ? ¿Xanifafe nã maitio anoa ãfe kaifo kori fiaimẽ, askayamakî yora fetsafo ato fiairaka?” ixō Jesús Pedro yõkani.

26 Askafaito Pedro kemani: “Yora fetsafo fiafiro,” fani. “Êje, chanîma,” Jesús ini. “Akka ãfe kaifafe kopifatiroma.

27 Akka nokoki õitifishkiyamanõfo ïa ano kaxõ mîshkimâtâfe. Nã mĩfafî mîshkimâna ãfe axfa méranoa mĩ kori exefichikai. Nâskakê nã Nios kífiti pexefã kori fixomisfo nõ ato kopifaikai,” ixō Jesús Pedro yoini.

18

*“Akka, ¿tsoakaimẽ sharafinakõia?” inifo
(Mr. 9.33-37; Lc. 9.46-48)*

¹ Akka nāskatari aõxõ tāpimisfo fõkaxõ Jesús yōkanifo: “Akka, nõ mia Ifofamiski, ¿fatomē finakōia?” ixõ yōkanifo.

² Askata Jesús fake yome kenaxõ ato nēxpakña nīchini.

³ Nāskaxõ ato yoini: “Ē mato pāraima. Iskara mā shinātiroma: ‘Ē keyokōi finōfakī,’ mā itiroma. Akka fake yome kakapaitiroma. Akka mā shinā fetsafaax na fake yome keskara mā itiro. Mā askayamaxõ mā Nios Ifofatiroma.

⁴ Akka Nios Ifo sharakōi faax nā Nios nikakōiaifo fake yome keskarafo, askatari, ‘Nō tsoama,’ ixõ shināifo nāskarafo sharafinakōiafo.

⁵ Akka fatora fētsa ēfe aneõxõ na fake yome noikī nāatori ea noisharakōi,” ixõ Jesús ato yoini.

Noko fētsa afara chakafamaino ãfenā mesekōi itiro

(Mr. 9.42-48; Lc. 17.1-2)

⁶ Jesús anā yoini iskafakī: “Akka nā ea rama Ifofai fetsafāfe ato afara chakafamaino ōikī, nā keskarafo ato achixõ tokirinīfāya tenextifaxõ fakafā noa mēra potatirofo ãsanōfo fetsafo anā ato afaa chakafamayamanōfo. Nā keskara shara ikerana,” ato fani.

⁷ Askafata Jesús aõxõ tāpimisfo yoini iskafakī: “Mēxotaima ea chanīmara faafāfema yorafo chakafamapaimisfo. Akka fētsa fetsafo chakafamax omiskōi finakōixikani.

⁸⁻⁹ “Akka māto mēkemā mato afara chakafamatiro, askayamākī māto tāe mato afara chakafamatiro, askayamākī māto fēro mato chakafamatiro. Nāskaino māto chaka xatekōitakāfe anā chakafayamaxii. Oa māto mēke xateta pota

keskara itaxikakī, oa māto tae xateta pota keskara itaxikakī, oa māto fero fetoshimea keskarakōi itaxikakī afaa mā chakafayamanō. Akka mā mā mēke fisti potax anā afaa chakafayamai mā Epa Nios fe isharapakenakaki. Nā keskara sharakōi. Nā māto mēke mā xateama keskaraxō mā aō chakafaino, nā omiskōipakenakafo mēra mā kanaka ari chiifā nokanakama mēra. Nā mātonā chaka finakōia ixii. Nāskatari māto tae fisti xatea keskara mā sharafinakōia mā isharapakekōitiro. Nāskax, mā askayamaino nā omiskōipakenakafo mēra mā ipanakaki ari chiifā nokanakama mēra. Nāskatari māto fēro chakafaino, mā fetoshimeax mā isharapakenakaki. Mā askayamax fero rafeyax nā omiskōipakenakafo mēra mā kaxii nā chiifā nokanakama mēra,” ato askafani.

*Oveja fenoaōnoa Jesús meka fetsafaxō ato yoini
(Lc. 15.3-7)*

¹⁰ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Nā rama ea Ifofaōnoa fakefo keskara shinākī iskafayamakāfe: ‘Na rama Jesús Ifofaafokai afaafoma,’ ixō yoiyamakāfe. Ě mato mēstekōi yoinō. Epa Niospa āfe ājirifāfe nā rama ea Ifofaaflo ato kexesharafafāimis. Nā ājirifo Epa Nios fe imisfo. Nāskakē āfe fakefo kexesharamis.

¹¹ Akka nā yorafo fenoaflo ē āto chaka soaxoniyoi ē oni isharapakexanōfo.

¹² “Akka, ¿afaa mā shināimē? Feronāfake fetsa cien ovejaya itiro. Nāskakē fisti a makinoax fenoano nā noventa y nueve anā kāimatiroma nā fenoa fenakī.

13 Ë mato chanîma yoinõ. Mä oveja fisti fichiax inimaifinakõitiro. Akka nã fenoamafoki inimatama nã fenoitaki mä fichiax inimaifinakõitiro.

14 Nãskarifiai Epa Nios nã nai mëranoato nã rama Ifofaifo keyokõi ato noisharai ato õikõ. Askatari tsoa pishta fenopaima ãfe fakefo,” ato fani.

Jesús chanîmara faa fëtsa mia chakafaito mĩ rae-fatiro

(Lc. 17.3)

15 Anã Jesús ato yoini iskafakõ: “Akka meka fetsa ë mato yoinõ. Ea chanîmara famis fëtsa mia chakafakõ mĩ yoitiro iskafakõ: ‘Yamä, mĩ ea chakafaa,’ ixõ mĩ yoitiro. Mĩ askafaito mia nikaxõ, ‘Ëje. Ea mĩa chakafa. Ea anã raefafe,’ ixõ mia yoiaito mĩ afe rae faatanätiro.

16 Nã mĩ askafafiaito mia nikakaspaito feronäfake fisti kenafe, askayamakõ rafe kenafe nã rafetari nikanofo mia chanîmara faimâkai.

17 Nãskatari atori nikayamaito nã ea Ifofaifo ichanäfo anoxõ ato yoife mia tâpinõfo. Nã ichanäfo anoxõ mĩ yoiaito mia nikayamaito mĩ iskafakõ yoitiro: ‘Na feronäfâke Epa Nios Ifofafiax nã Nios Ifofaafoma keskara ika. Nãskatari nã ato pâraxõ ato kori fiamisfo keskarakõi,’ ixõ mĩ yoitiro.

18 “Ë mato chanîma yoi. Nã mä õiai fato sharakõimâkõ mä ato yoitiro: ‘Nã sharakõi. Nãskara nõ atiro,’ ixõ ato yoitiro. Nãskara mä sharakõi õi Epa Niospari shara õi. Askata mä õikai fato chakamakõ, mä ato yoitiro: ‘Na chaka. Nãskara nõ atiroma,’ ixõ ato yoitiro. Nãskara mä õikõ chakamakõ, ‘Na chaka nõ atiroma,’ ixõ mä yoiaino, Epa Niospari nã chaka õitiro.

19 “Askatari fetsari ē mato yoinō, ea nikakōikapo. Fatora mā rafeta nono mai anoxō mā shināsharaxō, mā Epa Nios afara yōkaiyanā mā kīfiaito ēfe Epa nai mēranoato mato afara ināsharaxii.

20 Akka rafe iyamakanī tres yora ea shinākani eōnoax ichanākaxikani ēri ato fe ichanāxii,” ixō Jesús ato yoini.

21 Askata Pedro akiki kaxō Jesús yōkani: “¿Ifo, oato ea noikaspakī ea chakafamis, afe tii fakī ē yoitiromē ē raefaxiki? ¿Siete fakī ē yoitiromē?” faito,

22 Jesús kemani: “Maa. Siete fakī mī yoitiroma. Mēxotaima mī yoitiro,” fani.

Jesús anā meka fetsafaxō ato yoini feronāfake fetsa a afeta yonomis raefapainima

23 Anā Jesús ato yoini: “Nō Epa Nios Ifofaxō nō fetsafo raefatiro, Epa Niospa mato raefamis keskafakī. Nā ē mato yoiai keskara nikakapo mā tāpinō mā rae faatanāino. A xanīfāfe ato yonomamis kenani ato yoixii afe tii mā nimiamakī.

24 Xanīfāfe taefakī afe rafea kenani ichapakōi nimiano.

25 Akka a nimia koriya inima afaa kopifatiroma ini. Nāskakē xanīfāfe iskafani: ‘Mī koriyama mī kori nokotiroma mī ea kopifapanā. Akka ē mia xanīfo fetsa ināi mī ãfe ina inō ea kori inānō. Mia ināta mī ãfi ināta mī fakefo ināta mī afama mīshtifo keyokōi ea ināi mī ea aō kopifanō,’ ixō xanīfāfe yoini.

26 Nāskakē ãfe inapa ratokonō mai chachipake-fofā yoini: ‘Ifo, ea manayofe. A ē mia nimia ē mia chipo kopifaikai,’ ixō yoini.

27 “Askafaito nikakī xanīfāfe shinākōini. Nāskaxō yoini: ‘Rateyamafe. A mī ea nimia ē anā shināima. Mī ea nimia ē keyokōi sofai mī anā ea niminōma. Kasharatāfe,’ ixō yoini.

28-29 Nāskakē xanīfāfe pexe mēranoax kakī, āfe yama fichini, nāato ichapama pishta nimia ini. Nāskakē fichixō testopa achixō temo temosayanā yoini: ‘Mī ea nimia ea kopifarisa fāfe,’ fani. Mā eneano ratokonō mai chachipafofā yoini, ‘Ea manayofe ē mia inānō,’ fani.

30 Askafaito nikakaspakī karaxa mēra ikimani a mēraxō kopifanō.

31 Nāskakē ranāri shināmitsakōikakī a ōiaifo āto xanīfo yoifokani fonifo.

32 Nāskakē xanīfāfe kenaxō mā oano yoini: ‘Mī chaka finakōia. Akka ē mia askafatima mī ea nimifiano, “A ē mia nimia ē mia kopifanō ea manayofe,” mī ea faito,

33 akka mīri mī yama mī shinākerana nā ē mia noikī shināti keskafakī,’ ixō xanīfāfe yoini.

34 Nāskax ūtifishki finakōikī xanifāfe nā āfe ina karaxa mēra ikimani anoax omiskōi finakōinō nā nimia kopifayanā.

35 “Ēfe Epa nai ari ikato matori askafaxii fetsafo mā rae faya maito mato omiskōimaki,” ixō Jesús ato yoini.

19

*Feronāfake āfe āfife enēnātirofoōnoa Jesús ato yoini
(Mr. 10.1-12; Lc. 16.18)*

1 Mā ato yoikī keyota Jesús aōxō tāpimisfo fe Galilea anoax kakī faka Jordán pokafainax Judea mai ano nokoni.

² Nāskakē yorafā rasichi chīfafāinifo. Nārixō nā isinī ikaifo ato sharafapani.

³ Nāskakē fariseofo akiki fēkaxō chakafakī mekamapainifo. Nāskaxō yōkanifo iskafakī: “Nōko xinifāfe Niospa meka yoikī kenenifo keskafakī, ¿feronāfāke ãfe ãfi enepaikī enetiromē afeskaraito?” ixō yōkanifo.

⁴ Askafaifono Jesús ato kemani: “¿A Moisés kirika keneni mā ðimismamē? Iskafakī keneni: ‘Niospa keyokōi onifani. Feronāfāke yafi kēro onifakī taefani.

⁵⁻⁶ Mā askafaxō iskafakī yoini: “Feronāfāke mā ãfiyax ãfe apa yafi ãfe afa makinoax paxkatiro ãfi fe fianāxiki. Nāskakē ãfe ãfi fe yora fisti keskara itirofo,” ’ ixō Niospa yoinino Moisés keneni. Nāskakē anā yora rafema, yora fisti keskara ikani ãfe ãfi fe. Nāskakē feronāfāke ãfe ãfi enetiroma Niospamāi ato fianāmano,” ixō Jesús ato yoini.

⁷ Ato askafaino yōkanifo: “Akka, ¿afeskakī Moisés yoinimē iskafakī? ‘Feronāfāke ãfe ãfi eneyoxoma kirika kenexō yoitiro iskafakī: “Ē anā mia fipaima. Ē mia enei,” ’ ixō yoitiro Moisés fani,” fariseofāfe Jesús fanifo.

⁸ Askafaifono Jesús ato yoini: “Akka māri māto xinifo keskara mā Niospa meka nikakaspamis. Akka Moisés yoini nō kēro enetiro. Akka Niospa taefakī anori shinānima.

⁹ É mato yoinō. Akka fētsa ãfe ãfi enetiroma fetsa fe chotanāyamafiano. Akka fētsa ãfe ãfi enexō kēro fetsa fia askara sharama, chakafai. Askatari a kēro fenē enea fētsa fia askarari sharama, chakafai,” ixō Jesús ato yoini.

10 Askara nikakakī Jesús a aõxõ tāpimisfāfe yoinifo: “Akka nā mī noko yoiai keskara nikakanax, fianãfoma askara shara itirofo,” ikaxõ yoinifo.

11 Askafaifono Jesús ato kemani: “Na ē yoiai keskara atirifāfe nikasharatirofoma. Akka nā Niospa ato shinãmanai tiitos shinãkanax nāfo shara itirofo fianãkanamax.

12 Akka yōshikōi kāiax mā yosiax ãfiyatiroma. Akka fetsafori ato oxkofixotirofo ãfiyanõfoma. Akka fetsafāferi Epa Nios fisti nikakōipaikakī, nā fisti nikakōitirofo. Nāskakē afo ãfiyapakenakafoma,” ixõ Jesús ato yoini.

Jesús fakefo chishtoxõ ato māmāyanā Epa Nios kífixopakeni

(*Mr. 10.13-16; Lc. 18.15-17*)

13 Ato askafaino yorafāfe ãto fakefo Jesúski efenifo ato māmāpakeyanā ato Nios kífixonõ. Akka a Jesúsxõ tāpimisfāfe ato iskafanifo: “Māto fakefo efexõ nōko Ifo fekaxtefayamakāfe,” ato fanifo.

14 Ato askafaifono Jesús ato yoini: “Ato enekāfe nā fakefo ekeki fenõfo. Ato nētefayamakāfe. Êfe Epa Nios xanõfo ika ari na fakefo keskarakōifoki,” ixõ ato yoini.

15 Nāskaxõ fakefo māmāpaketa Jesús nānoax kani.

Feronāfake naetapa kori ichapayax Jesús fe mekani

(*Mr. 10.17-31; Lc. 18.18-30*)

16 Feronāfake naetapa fistichi Jesús õikaxõ yōkani: “Maestro, mī sharaki, ea yoife afaa shara ē afeska fatiromakī Nios xanõfo fe ipaxaki,” ixõ yōkaito,

17 Jesús kemaní: “¿Afeskakī sharara mī ea famē? Akka Nios fisti sharafinakōia. Nios xanīfo fe mī ipaxapaikī a Moisés yoini keskara mī nikasharakōitiro,” faito,

18 “¿Fatomē ē nikanō?” faito, Jesús yoini iskafakī: “Nā Moisés yoini keskarakōi mī nikakōitiro. Iskafakī yoini: ‘Ato reteyamakāfe. Askatari māto āfima chotayamakāfe. Askatari atoki yometsoyamakāfe. Askatari chanī yoiyamakāfe. Askatari kaxpa ato parayamakāfe.

19 Askatari māto epa yafi mātoefa nikasharakōikāfe, ato sharafakāfe. Askatari a mā chaíma nikari noisharakōikāfe a mā mā noimeai keskafakī,’ ixō Jesús yoini.

20 Askafaito a kori ichapayato kemakī iskafani: “Nā mīa yoiai keskara mē nikakōimis. Akka, ¿afaa fetsari ē nikamamē?” faito,

21 Jesús kemaní: “Mī isharakōipaikī, mī afama mīshtifo ato minitāfe. Kori fixō nā afaamaisfo ato ināketsatāfe. Nāskakē nai mēranoax afama mīshtifoya mī ixikai. Mā mī kori ato ināketsata anā oxō ea Ifofasharafe,” ixō Jesús yoini.

22 Askafaito nikai nā feronāfāke shināchakakōi tooxinima kori ichapayamāiyaxō ato inākaspai. Nāskax Jesús makinoax kani.

23 Nāskaxō Jesús aōxō tāpimisfo yoini: “Ē mato pāraima, fekaxkōi yora kori ichapayato Epa Nios Ifofapaia.

24 Akka anā ē mato yoinō meka fetsafaxō. Camello akoja kini mēra ikipaifi ikitiroma, fekaxkōi, efapamāiax. Nāskarari yora kori ichapayato Nios Ifofapai, fekaxkōi āfe afama mīshtifomāi potakaspakī,” ixō Jesús ato yoini.

25 Ato askafaito nikakakī a aõxõ tāpimisfāfe tāpipainifo. “¡Kee! ¿Afeskax nō Nios fe ipaxatiromē?” ikanax yoinānifo.

26 Askaifāfe ōikī Jesús ato yoini: “Yorafokai ãa ifimetirofoma. Nios fistichi yorafo ifitiro. Niospa afama míshtifo fatiro, yorafāfe atiroma keskara,” ixō ato yoini.

27 Ato askafaito nikakī Pedro yoini: “Ifo, nō mefe okī nōko afama míshtifo nō ðiferani nō mefe oni. Akka, ¿afaa nō fíimē?” fani.

28 Askafaito Jesús ato kemani: “Ē mato pāraima. Keyokōi ē ato ūkināno sharafinakōia ea ūixikani, ēfe Epa Nios keskara sharakōi ē ikaito. Akka māmāi ea Ifofasharakatsaxakī nai mēranoax mā efe xanīfofo ixii. Mā nōko kaifo israelifāfe ãto xanīfori mā ixii. Nā doce nofe yorafo israelifo mā ato ūkipakenakakī.

29 Akka yora fētsa eõxõ ēfe meka sharaõnoa ato yoikakī ãfe pexe ūifaini, askatari ãfe onefetsafori ūifaini, ãfe poifori ūifaini, ãfe apari ūifaini, ãfe afari ūifaini, ãfe ūfiri ūifaini, ãfe fakefori ūifaini, ãfe tareri ūifaini, akka nāato afama míshtifo fixii. Nāskatari mā naax Nios fe ipanaka.

30 Akka iskaratīa yora ichapafāfe ato finõpaikani, nō finakōiara ikaxõ, akka chipo fenotirofo. Akka a ato finõpaimayaifo iskaratīa Niospa ato finakōia imaino Nios fe ipanakafo,” ixō ato yoini.

20

A yonomisfokiri yoikī meka fetsafaxõ Jesús ato yoini

1 Anā Jesús ato yoini: “Afe keskaramākī Epa Niospa keyokōi ato ūkinā mā Ifosharafaino, ē anā meka fetsafaxõ ē mato yoinō. Ea nikasharakāfe.

Nā tare ifo mā fakishparikōi kani yorafo fenaikai
āfe tare ano yonoxonōfo.

² Ato fichixō ato yoini iskafakī: ‘Ē mato pena fisti
yonomapai. Akka nā ē ato kopifamis tii mā pena
fisti yonoano ē mato kopifai, ‘nāskara sharamē?’
ato faito, ‘Ēje, shara,’ fanifo. Nāskaxō āfe tare ari
ato nīchini.

³ Askata rama xini keyaino tare ifo anā kakī ōia
plaza anoxō ranārito manaifono yonopaikakī tsōa
ato yonomayamaino.

⁴ Askaifono tare ifāfe ato yoini: ‘Māri ēfe tare
ano yonopaimē nā ē ato kopifamis keskafakī ē
mato kopifanō?’ ato faito nikakata atiri fonifo
yonoifokani.

⁵ Askata tare ifo anā xini keya kaxō ōia ranārito
mananifo yonopaikakī. Nāskakē afori nīchini āfe
tare ano. Askata mā xini kaino anā kaxō ōia
ranāritori manaifono. Nāfori nīchini yonotanōfo.

⁶ Askatari yātapishtakōi plaza ano anā kaxō
ōia nānoa ranāri ato fichitoshini yonopaiyaifāfe.
Nāskaxō ato yōkani: ‘Afaa nonoxō mā afeskafaimē
yonokima?’ ato faito kemanifo,

⁷ ‘Tsōa noko yonomayamaino nō iki,’ fanifo.
Askafaifono ato yoini: ‘Māri ēfe tare ano yonotakāfe,’ ato fani.

⁸ “Nāskata mā fakishano nā tare ifāfe afe xanīfo
yoini iskafakī: ‘Ea yonoxonaifo ato kenafe ato
kopifanō. Nā rama ikiafo ato kopifakī taefafe.
Askata nā iki taeafō ato kopifaxiki,’ fani.

⁹ Akka yātapishtakōi ikikaxō yonoafō nāfo
ato kopifani nā pena fisti yonoafō kopifamis
keskafakī.

¹⁰ Akka nā yonoifoki taeafāfe shinānifo: ‘Nō kori

ichapa fira,’ ikaxõ, askafikaxõ nã fetsafâfe fiaitiri finifo.

¹¹ Nãskakẽ mã ato kopifaino, nã tare ifo mekafakakĩ yðach  penifo.

¹² Iskafakĩ yoinifo: ‘Akka nã rama f  kaxõ yonoafo m   ato kopifaa nã m   noko kopifaa keskafakĩ. Akka n   xini pae meeyan   n   yonoa n  skayan   n   pena tii,’ fanifo.

¹³ Akka nã tare ifâfe fisti kemani: ‘Efe yorashta,    mia chakafakĩ mekafaama. Akka m   mia kopifaa nã m   pena fisti yonoa. N   pena fisti    ato kopifamis tii    mato kopifai    mato faaki. N   sharaki m   ea faaki,’ fani.

¹⁴ ‘Akka    mia kopifan  , nak  a m   kori. Kat  fe m   pexe ano. Akka nã rama ikikaxõ yonoafo n      mia in  ai keskafakĩ atori    in  ai.

¹⁵ N      in  apaiyai keska fak      ato in  atiro,   fe korim  iyak  . Akka,   afeskai m   ekeki   itifishkikim      fetsafo in  asharaino?’ ix   yoini.

¹⁶ N  skarifak   Epa Niospa n   taefak   chan  mara faafo ato in  ai keskafak   n   rama chan  mara faifo n  fori ato in  asharaxii. Akka Epa Niospa yora ichapa kena a ika ano fon  fo. N  skak   Epa Niospa ato kenafiaito ts  a nikayamaito n   Ifofaafos ato ifixii,’ ix   Jesús ato yoini.

An   Jesús ato yoini: “M   chaima ea retekanira,”
ix  

(Mr. 10.32-34; Lc. 18.31-34)

¹⁷ Askata Jesús Jerusal  n ari f  i kak   a a  x   t  pimisfo kenax   ato yoini iskafak  :

¹⁸ “Ea nikak  fe. M   m     ikai iskarat  a Jerusalén ano n   m  pei kaikai. N  nox   ea achikax   ea ato in  kani, a Nios ato k  fixomisf  fe   to xan  fofo,

askatari a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo anori ea iyoixikani. Nānoxō, ‘Mā mī naikai,’ ixō ea yoixikani kiki.

19 Nāskakaxō yora fetsafo nōko kaifoma ea inākani ea kamaketsayanā ea koshaketsakani. Nāskakaxō ifi cruz ikaki ea mastakani. Akka ea askafafono tres nia oxata ē anā otoxii Epa Niospa ea otofaano,” ixō ato yoini.

Ãfa ãfe fake rafe Jesús yoixoní
(*Mr. 10.35-45*)

20 Zebedeo fake rafe Juan fe Santiago ini. Nā rafe ãto afa fe Jesús ano fonifo. Mā Jesúski nokoxō nā kēromā ratokonō mai chachipakefofāni Jesús afara shara yōkapaikī.

21 Askafaito Jesús yōkani: “¿Afaa mī fichipaimē ē mia axonō?” faito, nā kēromā yoini: “Ifo, nā mī xanīfo finakōia ikaitīa ēfe fake raferi mefe xanīfo inōfo ato xanīfo imafe. Nā xanīfāfe tsaoti ano mī tsaoano ēfe fake rafe takairafe mefe ketaxamei tsaonōfo,” fani.

22 Askafaito Jesús nā kēromā fake rafe yoini: “Mā tāpiama a mā ea yōkai keskara. ¿A ē omiskōixiai keskara māri omiskōitiromē?” Jesús ato faito ke-manifo: “Ēje, nōri tenetiro,” fanifo.

23 Askafaifāfe Jesús ato yoini: “Chanīma, māri mā omiskōixii. Akka ēkai tsoa yoitiroma, ‘Efe ketaxamei tsaofe efe rafexii’ ixō. Akka ēfe Epa Nios fistichi yoitiro. Nā Niospa ato katoafos nāfo afe ketaxamei tsaotirofo efe rafexikakī,” ixō ato yoini.

24 Nāskakē a aõxō tāpimis rafeta askafakī yōkaifāfe a aõxō tāpimisfo fetsafāferi nikakakī, “¿Afeskai oa iskai rafemekakanimē?” ikaxō a rafe meepainifo.

25 Askaifono Jesús ato kenaxō ato yoini: “Mā mā tāpia yora fetsafāfe āto xanīfofo afe keskarafomākī. Nā xanīfāfe mitsisipakōixō ato yonomamis. A xanīfo fe rafeafāferi ato yoimisfo iskafakakī: ‘Nōri māto xanīfo. Nō mato yoiaito mā noko afara axorisafatiro,’ ixō fāsikōi ato yoimisfo.

26 Akka mā ranā askayamakāfe. Askatamaroko fatora fetsa mā xanīfo ipai ato yonoxomis keskara mā itiro.

27 Askatari fatora fetsari xanīfo ipaikī iskafakī shinātiro: ‘Ēkai afaama. Nāskakē ē fetsafo axosharapai. Nā apaiyaifo keskara ē ato axoshurai,’ ixō shinātiro.

28 Akka ēri anori shināima, ēfe Epa Nios ariax ē nāmā fotoni feronāfakekōi ixiki, ē Niospa Fakefekē ea afara axonōfo ē onima. Askatamaroko fetsafo ē ato afara sharafaxoxiki ē oni. Ē atoōnoax naxiki ē oni Satanás chaka āto ifo inōma,” ixō Jesús ato yoini.

*Jesús yora fēxo rafe kōi sharafani
(Mr. 10.46-52; Lc. 18.35-43)*

29 Askata Jericó anoax Jesús aōxō tāpimisfo fe kaino yorafā rasichi chīfafainifo.

30 Akka fai kesemē fēxokōi rafe tsaonifo. Nānoxō Jesús fāi kaito nikakaxō nā rafeta kenanifo iskafakakī: “Ifo, David fenapa, noko shināfe,” fāsikōi fanifo.

31 Askafaifono nā yorafā rasichi ato iskafanifo: “Nōko Ifo fekaxtefayamakāfe,” ato faifono, akka nā fēxokōi rafe fāsikōi kenanifo: “Ifo, David fenapa, noko shināfe!” fanifo.

32 Askafaifono Jesús nēteakekafani. Ato kenaxō ato yōkani nā fēxokōi rafe: “¿Afaa mā fichipaimē ē mato axonō?” ixō ato yōkani.

33 Ato askafaito kemanifo: “Ifo, nō fēro ōisharapaikōi,” fanifo.

34 Jesús ato shinākī āto fero mēeni. Āto fero mēeaino nā fēxokōi rafeta āto fēro ōirisafatanifo. Nāskakaxō Jesús chīfafainifo.

21

*Jesús nokoni Jerusalén ano
(Mr. 11.1-11; Lc. 19.28-40; Jn. 12.12-19)*

1 Nāskata mā Jerusalén chaima fokanax pexe rasi Betfagé ano nokonifo machi Olivos ano. Nānoxō Jesús a aoxō tāpimis rafe nīchini,

2 ato iskafayanā: “Mēstekōi fotakāfe oa ono pexe rasi ano. Nānoa burro nexekē mā fichi kaikai āfe fake fe nexekē. Nāskakē tēpexō ea efexotakāfe.

3 Anoxō yora fētsa mato yōkaito: ‘¿Afeskakī mā burro tēpeyoamē?’ mato faito, yoikī iskafakāfe: ‘Nōko Ifāfe fichipaiyaito nō ifixoniyoa. Akka samama nō mia nīchixoniyokai,’ fakāki,” a aoxō tāpimis rafe fani.

4 Nā Niospa meka yoimisto kirikaki kenekī yoini keskakōini Jesús.

5 Iskafakī keneni:
Pexe rasi Sión anoafō ato yoikāfe iskafakī: “Ōikapo. Māto xanīfokōi mā matoki oi kiki. Xanīfofiax afama keskara oi kikī. Burro fake kamaki tsaoa na feronāfakekai kakapaimisma,” ixō Niospa meka yoimisto kirika keneni.

6 Nā Jesúsxō tāpimisfāfe mā fōkaxō nā ato yoia keskara fanifo.

7 Nāskata burro fake yafi ãfe afa iyonifo. Nāskaxõ burro kate kamaki ãto sama fanifo. Nāskakē Jesús a kamaki tsaoinãkafāni.

8 Yora ichapakōi inifo. Nāfāfe ãto rapatifo kakafa fonifo fai nēxpakīa. Ranāritori epe pei xatekaxõ kakafanifo.

9 Akka nā rekē foaifo fe a acho foaifo fāsikōi mekafonifo. Tai tai fokani. “¡Aicho! ¡Nōko xanīfo David ãfe fena nokoki oi kiki! ¡Sharafinakōia nokoki oi kiki Niospa nīchiano nai mēraxõ! ¡Nōko Ifo Nios sharafinakōia!” ikanax tai taifonifo.

10 Nāskata Jesús Jerusalén ano kaito õikani yorafo ratei fetsenifo õiakefaikani. “¿Tsoamē na?” ikanax ãa ranā yōināi fetsenifo.

11 Askafāfe nā Jesús fe foafāfe ato kemanifo: “Nafi Jesúski Niospa meka ato yoimis. Nazarete anoa Galilea mai ano imis,” ixõ ato yoinifo.

Jesús a Nios kífiti pexefā mēraxõ a ato ināifo ato potani

(*Mr. 11.15-19; Lc. 19.45-48; Jn. 2.13-22*)

12 Mā fotoax Nios kífiti pexefā mēra Jesús ikitoshini. Ikikaixõ õia a mēraxõ yorafāfe ãto afama mīshtifo ato miniketsakaní inifo kori fikani. Askafaifāfe õikī Jesús ato pōtaketsani a ato afama mīshtifo miniaifo, a ato fīaifori potani. A kori fīanõnāifo anoari ãto mīsa pōtakī ato nāpakaketsani. Askatari a ato rifi miniaifori ãto tsaotifori ato pōtaketsani.

13 Askafata ato yoini iskafakī: “Niospa shināmanaino Isaías Niospa meka keneni iskafakī: ‘Mā ëfe pexefā mēraxõ mā ea kífitiro,’ ixõ keneni. Akka nā yometsofāfe pexe keskara mā famis,” ixõ Jesús ato yoini.

¹⁴ Ato askafaino a Nios kīfiti pexefā ano fēxofo, chatofo Jesúski fenifo. Nāskakē anoxō Jesús ato sharafani.

¹⁵ Jesús askarafo ato sharafaino ōikani. Akka nā Nios ato kīfixomisfāfe āto xanīfofo feta a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe ūnifo afama mīshtifo Jesús akaito. Askatari fakefo Nios kīfiti pexefā mēranoaxri tai tai ikaifāfe nikanifo iskaifāfe, “¡Aicho! ¡Nā Jesús David āfe fena sharafinakōia!” ikaifāfe nikakani ūtitishkinifo.

¹⁶ Nāskakakī Jesús yoinifo iskafakakī: “¿Oaiskai mī nikaimē yoiaifo keskara faifāfe?” Jesús ato kemani: “Ēje, mē nikai,” ato fani. “Akka a kirika ke-neano, ¿mā ūdimismamē? Iskafakī kenenifo, Niospa ato shināmanaino:

Fake yomefāfe mia fanākani, mī ato fanāimaino,
ixō kenenifo,” Jesús ato fani.

¹⁷ Askafakī ato yoita ato makinoax kani pexe rasi ano Betania ano. Nāno oxafistishini.

“Fana higuera, mī anā fimiyanakama,” Jesús fani

(Mr. 11.12-14, 20-26)

¹⁸ Mā penano Jerusalén ano anā okī Jesús meeа fonāikōini.

¹⁹ Mā anā kakī Jesús ūni a fana higuera fai kesemē nikē. Nāskakē akiki kaxō āfe fimi fenani pi-paikī. Akka fimiya inima, āfe pei fisti ini. Nāskakē yoikī iskafani: “Anā mī fimiyanakamaki,” faino koshikōi nā higuera xanarisatanī.

²⁰ Askaito ūikakī aoxō tāpimisfāfe yōkanifo: “Kee, ¿afeskai na ifi xanarisatanimē?” ikaxō,

21 yōkaifono Jesús ato kemani: “Ē mato pāraima mā ea nikakōixō māri atiro na ē ifi higuera xanafaa keskafakī. Nāskarifakī na machiri mā yoitiro iskafakī: ‘Nonoax tsekekainax fakafā mēra paketāfe,’ mā faino fakafā mēra paketiro.

22 Mā Epa Nios chanīmara fakōixō mā afara kīfiaito mato inātiro,” ixō ato Jesús yoini.

“¿Tsōa mia nīchinimē mī xanīfo inō?” ixō Jesús yōkanifo anoxō achipaikakī

(Mr. 11.27-33; Lc. 20.1-8)

23 Ato askafata Nios kīfiti pexefā mēra ikikaini. Nā Nios kīfiti pexefā mērāxō ato tāpimanaino, nā ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfo fe judeo anifofo fonifo. Akiki fōkaxō yōkanifo iskafakakī: “¿Tsōa mia nīchinimē? ¿Tsōa mia yoiamē mī iskafanō?” ixō yōkanifo.

24-25 Askafaifono Jesús ato kemani: “Ēri mato yōkanō. Ea yoikapo ē nikanō. ¿Tsōa Juan nīchinimē ato maotisafakī ato faka mēra ikimapakenō? Niospa nīchiyamakī yorafāfe nīchiniforaka. Akka mā ea kemaito, ēri mato yoikai tsōaōxō ē iskafaimākai.”

Ato askafaino, ãa ranā mēenāpai fetsayanā. Shinānifo iskakakī: “Niospa Juan nīchini nō faito noko yoikī iskafatiro: ‘Akka afeskakī mā Juan nikamismamē?’ noko fatiroki,” ikanax yoinānifo.

26 “Akka nō iskafatiroma: ‘Yorafāfe Juan nīchinifo,’ nō fatiroma. Nō yorafoki mesei keyokōichi shinākani Niospa shināmanaino Juan ato yoipaoni,” ikanax xanīfofo yoinānifo.

27 Nāskakaxō Jesús yoinifo iskafakakī: “Nō tāpiama,” faifono Jesúsri ato kemani iskafakī: “Ēri

mato yoima tsõa ea nīchinimākī ē iskafanō,” Jesús ato fani.

Meka fetsafaxō feronāfake rafeōnoa Jesús ato yoini

²⁸ Jesús ato yoini: “Meka fetsafaxō ē mato yoinō. Feronāfake fisti fake naetapa rafeya ini. Nāskaxō ãfe fake iyoa yoini: ‘Ēfe tare ano kaxō ea yonoxotāfe,’ fani.

²⁹ Askafaito ãfe fāke kemani: ‘Ē kapaima,’ fani. Askafiax mā shināx kani.

³⁰ “Askata ãfe fake chipokori yoini iskafakī: ‘Mīri kaxō ëfe tare ano ea yonoxotāfe,’ fani. Askafaito nāato kemani iskafakī: ‘Ia, epa. Ē yonotanōkī,’ fafiax kanima.

³¹ Akka, ‘fatoto a ãfe ãpa fichipaiyai keskafakī axonimē?’ ato faito, “Iyoato axoni,” fanifo. Nāskaxō Jesús ato yoini: “Ē mato pāraima. Nā xanīfo kori fixomisfo fe, nā kēro chotaferomafo ãto chaka xatekanax mā Epa Nios Ifofakōikani. Akka mā afaa afeskafaxoma mā Epa Nios Ifofaama.

³² Akka Juan ato maotisafamis oni ato tāpimaxiki afeskax mā itiromāki, Niospa fichipai keskara. Akka mākai Juan nikamisma. Akka nā xanīfo kori fixomisfo feta nā kēro chotaferomafāfe nikakōinifo. Akka mātō chaka mā xateama mā afara fetsafo shināmis,” ixō Jesús ato yoini.

Meka fetsafaxō Jesús ato yoini a ato yonoxomis chakafoōnoa

(Mr. 12.1-12; Lc. 20.9-19)

³³ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ea nikakapo ē mato meka fetsafaxō yoinō. Tare ifāfe ãfe tare ano uva fanani. Fanaxō akiki keneakeni. Nāskaxō mai

pōkini a mēraxō uva tsinīxiki. Askatari pexe keya fani anoxō kexexiki tsōa mēeyamanō. Mā askafakī fetsaxō ato ināni nā uva tare kexenōfo. Nāskata mai fetsa ari kani.

³⁴ Akka nā fimimistīa mā ãfe fanafo pachiaino, a yonoxomisfo nīchini a kexexonafo ato yōkaxō nā ãfenā tiiri fixotanōfo.

³⁵ Akka nā tare kexexonafāfe a xanīfo yonoxomis achikaxō fisti seteketsanifo. Askatari fetsari retenifo. Askatari fetsari tokirinī tsakaketsanifo.

³⁶ Nāskakē tare ifāfe anā ãfe inafo ichapakōi nīchini. Mā foafono nā tare kexemisfāfe ato askari fanifo.

³⁷ “Mā ato askafapaxō ãfe fakekōi nīchini aõnoa shināchakatama, ‘Ēfe fake nikatirofokī,’ ixō.

³⁸ Akka mā ãfe fake kaito fichikanax nā tare kexemisfo aa ranā yoinānifo: ‘Nato ãfe apa naano na fanafo fixii kiki. A nari retekape na ãfe fanafo nōkonā inō,’ inifo.

³⁹ Nāskakata achinifo. Mā achikaxō tare pasotai iyokaxō retenifo.

⁴⁰ Akka, ¿mā tare ifo oxō a tare kexemisfo ato afeskafatiromē?” ixō Jesús ato yōkani.

⁴¹ Ato askafaito kemanifo: “Ato retetiro ato noitama yora chakafokē. Nāskaxō tare ifāfe yora fetsafo ãfe tare inātiro, nāfāfe inānōfo nā ãfenā tiiri mā ãfe fana fimifo pachiano,” ixō yoinifo.

⁴² Nāskata Jesús ato yoini meka fetsafaxō: “¿Na kirika kenea anoa mā anemismamē? Iskafakī kenenifo:

Tokiri pexe fapaikakī nā pexe famisfāfe na tokiri chakara ixō potafiafono, fetsafāfe fichikaxō na tokiri sharakōi ikaxō akiki pexe fatirofo. Nāskarifiakī xanīfofofāfe, ‘Nakai afama,’

ikaxõ Niospa Fake ōikaspamisfo. Askafafiaifono Niospa ãfe Fake katoni nõko Ifo inõ. Nãskakẽ nõ akiki inimakõi,
ixõ kirika ano kenenifo,” Jesús ato fani.

43 “Nãskakẽ ē mato yoi, taeyoi Nios fe rafexõ ãfe meka mā ato yoiyomis. Askafixõ mā ea nikakaspai. Nãskakẽ Epa Niospa fetsafo yoi ãfe meka ato tãpimanõfo afeska faxõ Nios Ifo sharakõifatiromakĩ.

44 Akka tokiriki fetsa pakeki aõ xao teketiro. Akka tokiri yoraki pakekĩ yamakõi fatatiro. Nãskarifiakĩ ē Niospa Fakelõixõ a ea nikakaspaifono ē ato omiskõimaxii,” ixõ Jesús ato yoini.

45 Akka nã Nios ato kãfixomisfo ãto xanõifo feta fariseofâfe nikanifo Jesús meka fetsafaxõ ato yoiaito. Nãskakaxõ tãpinifo Jesús atoõnoa yoiaito.

46 Nãskakaxõ achipainifo. Akka achipaifikani mesenifo yorafãfemäi chanõmara faifono Jesús Niospa meka ato yoimiské. Nãskakẽ achinifoma achipaifikakĩ.

22

*Meka fetsafaxõ Jesús ato yoini a feronãfake
ãfiyaino inimayanã piaifoõnoa yoikĩ
(Lc. 14.15-24)*

1 Anã Jesús meka fetsafaxõ ato yoini iskafakĩ:

2 “A Epa Nios xanõfo ika ano iskaraki ē mato yoinõ. Nikakäfe. Nã xanõfâfe ãfe fake ãfi fiaino fista axoxiki.

3 Akka xanõfâfe a yonoxomisfo nõchini ato yoitanoõfo fenõfo. Akka mā fõkaxõ ato yoiaifono fekaspanifo.

4 Nāskaxō anā a yonoxomis fetsafo nīchini ato iskafayanā: ‘Ato yoikī iskafatakāfe: “Mā xanīfāfe āfe fāke āfiyaino mā itipinīsharakōi faa pixiki. Āfe fakka efapa mā ato retemana. Askatari fakka fake xoakōiari ato retemana. Mā keyokōi itipinīsharafakī, kookāfe pixikakī,”’ ato fani.

5 Akka ato askafaifono ato fe fekaspanifo. Fetsa āfe tare ari kani. Fetsari kani āfe afama mīshti minikai.

6 Atirifāfe nā xanīfāfe inafo ato achikaxō ato seteketsayanā ato retenifo.

7 Nāskakē xanīfo ūtitishkifinakōini. Nāskaxō āfe sorarofo nīchini a retemitsamisfo ato reteyanā āto pexefori ato kōakī mītokakōitanōfo.

8 Nāskaxō xanīfāfe a yonoxomis fetsafo yoini ato iskafakī: ‘Mē itipinīshara faa ēfe fāke āfiyaino pixiki. Akka nā chakafo ē ato kenamanafo fekas-pakōiafokī.

9 Akka māri fotakāfe nā pexe rasi ano. Nāria ato fichixō nā mā ūiaifo ato yoikāfe fenōfo pii fenōfo, ēfe fāke āfiyaino,’ ixō ato yoini.

10 Nāskakē a yonoxomisfo fai fētsa fonifo. Mā fōkaxō yora ichapafo fichikaxō ato efenifo. Yora sharafo efeta yora chakafori efenifo. Nāskakē xanīfāfe āfe fāke āfiyaino yorafo pexe fospikōinifo.

11 “Nāskakē xanīfo pexe mēra ikikaini yorafo feaito itipinīsharafaxō ato rapati sharakōi ato ināketsani safenōfo āfe fāke fista akaino. Xanīfo ikikaini ato ūikai mā sharakōi safeketsafomakī. Akka fistichi rapati shara safea inima, chapokōi safea fichini.

12 Akka a rapati shara safeama fichixō yoini: ‘Afeskakī mī rapati sharakōi safeax mī oamamē ēfe

fāke āfiyafiaino?’ Askafaino nā feronāfake tooxinima.

¹³ Nāskaxō xanīfāfe a yonoxomisfo yoini: ‘Na feronāfake otexkere ata metexkeraxō fakishifā mēra potakāfe, anoax omiskōipakexanō eaiyanā,’ ixō ato yoini.

¹⁴ Nāskarifiai Epa Niospa yora ichapa kenai a ika ano fenōfo nā āfe Fake Ifofaifo tii afe ipanakafo,” ixō Jesús ato yoini.

“¿Xanīfo nō kori inātiromē noko yōkaito?” ixō Jesús yōkanifo

(Mr. 12.13-17; Lc. 20.20-26)

¹⁵ Nāskata mā Jesús ato yoiaito nikakata mā fokanax fariseofo yoinānifo: “¿Afeskaxō nō Jesús afara chaka yoimatiromē? Afara chaka noko yoiaito nō yōaxiki,” ikanax yoinānifo.

¹⁶ Nāskafakata āto inafo nīchinifo, Herodes āfe inafoya iskafakī yoitanōfo: “Maestro, mā nō tāpia mī chanīmakōi yoimis. Nā Epa Niospa noko shināmapaiyai keskarakōi mī noko yoimis yorafāfe mīōnoa afara chaka yoifiaifono. Afara mī yoipai mī ranomisma. Keyokōi nāskarafos mī ato yoimis.

¹⁷ Nāskakē noko tāpimasharafe. Akka chanīmamakī noko yoife na romanō xanīfo nō kopifatiromakī askayamakī nō kopifatiroma rakikī,” fanifo. Jesús chakafamapaikakī askafanifo.

¹⁸ Askafaifāfe ōikī Jesús tāpini separamapaiyaifāfe. Ato yoini: “Feparamisfāfe, ¿afara chaka mā ea yoimapaimē eōnoa afara chaka yoipaikī?

¹⁹ Akka māto kori exe ea ispakāfe a aō mā xanīfo kopifamis,” ato fani. Ato askafaito kori exe fisti fōxonifo.

20 Nāskaxō Jesús ato yōkani: “¿Tsōa femānā na keskaramē? ¿Tsōa aneri na kori exe ano ke-neamē?” ixō ato yōkaito,

21 kemanifo iskafakakī: “Nōko xanīfo César keskara,” fanifo. Nāskakē Jesús ato yoini: “Akka na kori exe Césarnākē César inākāfe, akka Niosnākē Niosri inākāfe,” ixō Jesús ato yoini.

22 Ato askafaito nikakani, ratekōiyana. “Kee. Āfemekakai tsōa finōtiroma,” ikanax a makinoax fonifo ūifaikani.

“¿Yora naax anā otoax afeskatiromē?” ixō Jesús yōkanifo

(Mr. 12.18-27; Lc. 20.27-40)

23 Nāskatari afia pena fisti saduceofo fenifo Jesús ūifeikani. Nā saduceofāfe yoimisfo iskafakakī: “Yora naaxkai anā afeskax ototiroma,” ixō shināmisfo. Nāskakaxō Jesús yōkai fekani fenifo iskafakakī:

24 “Maestro, Moisés yoini iskafakī: ‘Feronāfake naano āfe āfi feta fake akamax, one fētsa nā kēro fitiro, āfe āfi inō. Mā fixō afeta fake atiro āfe ūchi fake inō,’ ixō Moisés noko yoikī keneni.

25 Akka nō mia yoikī taefanō. Noko nikafe chipo noko yoixiki. Akka nā nane tii siete inifo, feronāfake. Ato ochi iyoa ūfiyai taeni. Mā ūfiyax afeta fake akamax nani. Mā āfe ochi naano chipokoto fini.

26 Nāskarifiai nā chipokori nani afeta fake akamax. Nāskatari chipoko fētsari fini, nāri nani afeta fake akamax. Nāskakanax akikinoax nai keyonifo afeta fake akanamax.

27 Nāskata mā nai keyoafono nā kērori chipo nani.

28 Akka, ¿a yorafo mā otokaxō nai mēraxō, fatoto nā kēro fixiimē, nā fistimāi fīpakaxō?” ixō yōkanifo.

29 Askafaifono Jesús ato kemani: “Mākai afaa tāpiama. Nā kirika ano Niospa meka yoikī keneni-fokai mā tāpiama. Nāskaxori Niospa akai keskara āfe sharaōxō ari mā tāpiama. Na mā ea fanīrira yoiai,” ato fani.

30 “Akka yorafo nakanax anā otokanax anā āfiyatirofoma. Kērofori anā feneyatirofoma. Nāskakanax ājirifo keskara itirofo nai mēranoax.

31 Akka, ¿a yorafo naax otoxiaifo Niospa yoini keskara, a kirika keneano mā ūimismamē?

32 Iskafakī Niospa yoini: ‘Ēfi mī xinifāfe āto Nioskōiki, Abraham ikaino Isaaca ikaino Jacobo ikaino,’ ixō Niospa yoini. Akka yorafo mā nafifafono naafoma keskara Epa Niospa ato ūimis. Niospa yoini iskafakī: ‘Ēkīa āto Nioskōi,’ ixō Niospa yoini.” Nāskara Jesús keyokōi ato yoini.

33 Saduceofāfe nikanifo Jesús ato askafaito, “¡Aira! ¡Nikakapo! Jesús sharakōi yoi,” ikanax yoinānifo.

“Akka, ¿fato meka sharafinakōiamē, nā Niospa shināmanaino Moisés ato yoiniraka?” ikaxō farise-ofāfe Jesús yōkanifo

(Mr. 12.28-34)

34 Nāskakē saduceofo Jesús ato meka xatem-anaito nikakaxō fariseofo ichanākanax Jesús ano fenifo.

35 Akka feronāfake fisti a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamis ini. Nāato Jesús fanīrira kemamapaikī yōkani,

36 “Maestro, ¿fato meka sharafinakōiamē, nā Niospa shināmanaino Moisés keneniraka sharafinakōia?” fatto,

37-38 Jesús yoini iskafakī: “Moisés yoikī taefani iskafakī: ‘Nōko Ifo Nios noikōikāfe nōko ōitifoyaxō, nōko māpori shināsharakōita, nōko yōshi sharafoyaxori.’ Nā mekafi sharafinakōiakī nā Moisés yoini keskara.

39 Nāskatari nā ē mato taefakī yoia keskarakōiri nāno fetsari, a mia chaima nikari noisharafe a mīa mī noimeai keskafakī ixō Moisés keneni.

40 Moisés noko yoini keskai afeskax nō shara itiromāki. Askatari a Niospa meka yoimisfāfe yoinifo keskai afeskaxri nō askatiromakī. Akka nō askasharapai nā meka rafe nikakōisharax nō askasharakōitiro,” ixō Jesús ato yoini.

“Akka, ¿tsōa fenamē Cristo?” ixō Jesús ato yōkani (Mr. 12.35-37; Lc. 20.41-44)

41 Fariseofo afe ichanāyoafono,

42 Jesús ato yōkani: “Akka, ¿nā Niospa katoa nā Cristoōnoa, afaa mā shināimē? ¿Tsōa fenamē?” ato faito kemanifo: “David āfe fenakīa,” fanifo.

43 Nāskata Jesús ato yoini: “David Niospa Yōshi Sharapa shināmanaino nōko Ifo Cristoōnoa kirikaki keneni iskafakī Cristo oyoamano. Ē mato yoinō mā shinākōinō:

44 Epa Niospa ēfe Ifo yoini iskafakī: ‘Mī efe xanīfokōi īpanakaki. Akka nā mia noikaspaifo mī ato finōkōinō ē ato mīnāmā nīchikai,’ ixō Epa Niospa yoinino David kirika keneni.

45 “Akka, ¿afeskai Cristo David āfe fena itiromē, nā David Cristo ēfe Ifora fafiapaonino?” Jesús ato fani.

46 Ato askafaino nikakakī tsōakai pishta kemanima. Nāskakē akiki ranokakī anā tsōa afaa pishta yōkanima.

23

Jesús ato yōani fariseofoya a Moisés yoini keskara ato tāpimamisfo

(Mr. 12.38-40; Lc. 11.37-54; 20.45-47)

1 Mā askafata Jesús yorafo yoini aõxõ tāpimisfoya:

2 “A Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo feta fariseofāfe a Moisés yoini keskara mato tāpimakani.

3 Akka ato nikakāfe. Nā mato yoiaifo keskara akāfe. Akka nāfāfe nā yoiaifo keskara akanima. Nāskakē nā yoiaifo keskara akātama afara fetsafo amisfo. Nāskakē māri ato keskara iyamakāfe.

4 Āto patoronō ato yoitiro iskafakī: ‘Na efekōi pefexõ fōtakāfe,’ ato fafiashõ ēri foyoikanō ato fatiroma. Nāskarifiakī a Moisés keneni ato tāpimamisfo feta fariseofāfe mato afara fekaxkōi yoimisfo afeskax Epa Nios fe mā itiromākī Epa Nios matoki inimanō ikaxõ. Nāskafikaxõ mato afara axosharamisfoma.

5 Afama mīshti sharafo apaikani yorafāfe noko ōinōfora ikaxõ kakapaiyanā. Niospa meka kirikaki kenekata koiro kafo pishta fakāta a mēra Niospa meka nanekaxõ āto fishpi ano nētamisfo. Askatari āto pōya anori nētamisfo. Askatari tari kepanātia chainipa safemisfo sharakōira noko fanōfo ikaxõ.

6 Askatari sharakōi anoxõ pipaimisfo, askatari tsaoti sharakōi anori tsaopaimisfo ichanāti pexe anoax, keyokōichi noko ōinōfora ikanax.

7 Nāskakata nā yora ichapa rasi ano fopaikani noko finōkakī noko yoisharakakī, ‘Maestro noko fanōfora,’ ikanax.

8 “Akka mā, ‘Maestro, noko fakāfe,’ ato faya-makāfe. Akka keyokōi mā yora fisti keskara. Tsoa fetsakai finama. Akka māto Maestro fisti finakōiaki.

9 Nāskakē iskaratīa nono mai anoxō tsoa Ēpa fayamakāfe. Akka nōko Epa Nioskōi nai mēra ikaki. Nā fisti Epa nō fatiroki.

10 Askatari tsoa ifofayamakāfe. Akka nā Epa Niospa katoni fisti na Cristo fisti mā Ifofatiro.

11 Nā fatora fetsa xanīfo ipai nā ato yonoxomis keskara itiro. Nāskaxō ato afara axosharatiro.

12 Akka fatora fētsa ato finōpaiyaito a keskara Niospa ato nāmā nīchitiro anā afaa inōma. Akka a shināi iskai: ‘Ēkai afama, ē fetsafo finōpaima, ē ato keskarama,’ ixō shināito Niospa fetsafo finōmainīfovā sharakōi nīchitiro,” ixō Jesús ato yoini.

13 Nāskata Jesús a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfoya fariseofo yoini iskafakī: “Moisés meka ato tāpimamisfāfe, māri fariseofāfe ea nikasharakāfe. Māfi ato pārapaimiski. Mākai a mā yoia keskara mā ato yoimisma. Mā ato xītimis Epa Nios Ifofayamanōfo. Māri mā Nios Ifofamisma. Nā Nios Ifofapaiyaifo mā ato xītimis. ¡Ooa! Epa Niospa mato fāsi omiskōimaxii.

14 “¡Ooa! Mā omiskōikai, Moisés meka ato tāpimamisfāfe fariseofo fe. Mā ato yoimiski iskafakī: ‘Nō mato afara shara faxōira,’ ixō mā ato pāramis. Akka kēro ifomafa mā pāraxō mā pexe fīamis. Nāskaxō mā Nios kīfikī mā chaikōi

kīfimis yorafāfe sharakōi shinānōfora ixō. Nāskakē Epa Niospa mato fāsi omiskōimaxii.

15 “¡Ooa, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe, mā omiskōixii fariseofo fe! Akka mā judeofoma ari kafāsamis ato yoikai noko keskara inōfora ikax, nō mato Niospa meka tāpimanōra ixō. Askafixō mā ato yoisharamisma. Nāskakē mato nikakanax mato keskarari ikani kiki. Mā chakakōifo nāfori chakafinakōia ikani kiki. Nāskakē mā nakanax Epa Nios ari foxikanima. Mato fe nā omiskōipakenakafo mēra foxikani.

16 “¡Ooa! Niospa mato omiskōimaxii, mā ato mēstekōi yoimiskēma. Mā tāpiamafixō mā ato paramiski ato tāpimapaiķi. Mā fēxo keskarakī fēxo afe fēxo iyoikai nā rafe fenotirofo. Nāskarifiakī Niospa meka anoriyamafiano mā ato paramiski iskafakī mā ato yoikī: ‘Ē mato paraima. Nāskakē ē mato yoi, nā ē mato yoiyoa keskara ē ayamaito Nios kīfiti pexefāne ea omiskōimatiro,’ mā imis. ‘Akka nā Nios kīfiti pexefā aneōxō mā yoiyoa keskafakī mā ato axoyamaxō shināchakayamakāfe. Askafixō nā Nios kīfiti pexefā mēranoa oro aneōxō mā ato yoiyoa keskafakī ato axokāfe,’ ixō mā ato yoimis.

17 Mā tativakōifo, askatari mā fēxo keskarakōifo. Akka, ¿fato sharafinakōiamē? Nā Nios kīfiti pexefā mēranoa oro raka sharafinakōia, askayamai Nios kīfiti pexefā raka sharafinakōia. Akka oro ares rakax shara itiroma. Akka Nios kīfiti pexefā mēramāi rakax shara itiro.

18 “Nāskarifiakī, ‘Nā ē mato yoiyoa keskara ē ayamaito nā a kamakixō yoinā koati mīsamāfānē ea omiskōimatiro,’ ixō yoimisfo. Akka mā fariseofāfe,

anorima mā ato yoikī iskafamis: ‘Nā mīsamāfā aneōxō mā ato yoiyomis keskafakī mā ato axoya-mafixō shināchakayamakāfe. Askatari nā mīsamāfā kamakixō yoinā koaki nā yoinā aneōxō mā ato yoiyomis keskara akāfe,’ ixō mā ato yoimis.

19 “Akka mā fēxo keskarakōi. Akka, ¿fato sharafinakōiamē? Nā afarafo mā Nios ināi raka sharafinakōia, askayamai a kamakixō yoinā koati mīsamāfā raka sharafinakōia. Akka nā yoinā ina ares shara itiroma. Askafiax nā shara, māmāi mā Nios ināno mīsamāfā anoxō koakī. Nāskakē nā yoinā inapa nā koati mīsamāfā finōama.

20 Akka nā koati mīsamāfā aneōxō afara yoiaito nā koati mīsafā fistiōnoa aneima. Akka nā mīsamāfā kamaki rakaōnoari yoi.

21 Akka nā Nios kīfiti pexefā aneōxō afara yoikī Nios kīfiti pexefā fistiōnoa yoima. Akka Niosri a mēra ikano mā yoi.

22 Akka nā nai aneōxori mā afara yoikī, nai fistiōnoa mā yoima. Nā Nios Xanīfo nai mēra ika anoafori mā yoi.

23 “¡Ooa, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe fariseofo feta! Ea nikakapo. Māfi ato parapaimiski. Māto afama mīshtifo mā Nios ināpaifikī a Niospa afara fetsa yoia keskara mā shināmiska. Mā māto fana mīshtifo nā korātorofo fana fetsa mīshtifori mā Nios ināmis. Akka fetsafo mā ato yonomaxō afara fichipaifiaifāfe mā ato noikima mā ato afaa ināmiska. Epa Niospa yoini keskafakī mā ato noima. Akka a mā yoiai keskara tsōa māto meka chanīmara fatiroma. Nāskaxō māto fana mīshtifo mā Nios ināfikī a Niospa yoia keskara mā shināima.

24 Akka mā nā fēxo afe fēxo iyotiroma keskarafo. Nāskarifiakī māri mēstekōi shināsharaima yorafo Niospa meka tāpimapafikī. Nāskaxō afara sharakōifo mā ato tāpimasharamisma. Akka afara sharama mā ato tāpimamis. Akka nāpe pishta māto kecho mēra naneano, mā fixō mā potamiski. Akka nā camello efapakōi mā potakaspakī mā ayamis.

25 “¡Ooa, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe fariseofo feta! Mā ato parapaimiskōi. Akka māto kecho yafi māto sapa femākīa fisti chokasharafikī, oke mērakai mā chokasharamisma, nachoshtax pisikōi itiro. Nāskarifiakī mā yorafo ūimapai nafo sharafora noko fanōfora ixō. Akka māto shinā mēraxō mā shara shināyamafikī, oa choshta pisi keskaraxō. Nāskaxō afarafo mā ato fiamis fetsafo ratexō. Askatari mareskōi mā shinākī, ichapakōi fichipaikī mā icha icha famis. Nāskakē Epa Niospa mato omiskōimakōixii.

26 Fariseofāfe, mākai mēstekōi shināsharamisma. Akka iskaratīa māto shinā mēraxō shināsharakāfe, isharakōixikakī. Anā afaa chaka shinākakima. Nāskaxō mā yorafo ūkisharakōitiroki.

27 “¡Ooa, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe, fariseofo feta! Māfi ato parapaimiski. Māfi nā mafa kini keskaraki. Akka mafa kini femākīa oxo sharakōi nō ūfiaino oke mēra sharama. A namisfāfe ãto xaifo fospikōia pisia fetsa fetsatapafo.

28 Nāskarari shara keskara yorafāfe mato ūikanī. Akka māto shinā mēraxō mā shara shināima. Afara chakakōifo mā shināmīs, ato mā parakōimis.

29 “¡Ooa, a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfāfe, fariseofo feta! Mā ato parapaimis.

Nāskakē Niospa mato omiskōimakī finakōixii. Nā māto xinifo a Niospa meka yoimisfo fetsafāfe ato retenifo maiafo ano mā tokiri famis a māto xinifo namisfo ato shināxikī. Nāskaxori a maiifo mānāo charofori mā famis yorafāfe ōikakī na mēra sharakōira fanōfora ixō.

³⁰ Nāskaxō mā yoimis iskafakī: ‘Nōko xinifāfe a Niospa meka ato yoimisfo retenifo keskafakī nōri niyoxō nō ato retekeranima,’ ixō mā yoimis.

³¹ Akka nā mā yoiai keskara chanīma. Māto xinifāfe ato chakafakī ato retenifo. Māri ato keskarakōifo.

³² Nā Niospa matoki nīchiari mā retexii. Akka nā mā apaiyai keskafakī ayotakāfe.

³³ “Mā afara chakafa fafafāini. Nāskakē mā rono keskarafo. Mā chakafa fafafāini. Mā rono paekapato fake keskarakōifo. Nāskakē mā omiskōipakenakafo mēra mā kaxii. Akka afeskax mā faki ichotiroma. Askatari tsōakai mato nētefatiroma.

³⁴ Nāskakē a Niospa meka yoimis ē matoki nīchikai. Askatari a Niospa meka tāpisharakōixō shināsharakōimisno ē nīchikai. Nāskatari a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfori ē matoki nīchixii. Nāskakē atiri mā ato retexii. Askatari fetsafori ifi cruz ikaki mā ato mastaxii nanōfo. Askatari fetsafori māto ichanāti pexe mēraxon mā ato koshaxii. Nāskakē mā ato omiskōimakōixii. Nāskaxori fetsafori mā ato chīfafofāsa faxii ato omiskōimayanā.

³⁵ Nāskakē Epa Niospa matori omiskōimaxii nā māto xinifāfe nā yora sharafo retenifono. Akka taefakī nā Abel sharafiano ãfe ōchi reteni. Askatari fetsafori sharafiafono ato retenifo. Chipori mā xini ichapa finōano nā Zacarías, Berequías fake,

māto xinifāfe retenifo. Nā Zacarías feronāfake sharafiano Nios kīfīti pexefā chaimashtaxō koati mīsamāfā nakirafexō retenifo. Nāskakē Niospa atoōxō mato omiskōimaki finakōixii.

³⁶ Akka chanīma ē mato yoinō. Na yorafo iskaratīa niyoafō Niospa ato omiskōimaki finakōixii,” ixō Jesús ato yoini.

*Jesús Jerusalén anoafō ato shināi oiani
(Lc. 13.34-35)*

³⁷ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “¡Ooa, Jerusalén ano ikafāfe! Māfi a Niospa meka yoimisfo mā ato retemiski. Askatari aōnoa āfe meka shara yoitānōfo Niospa mato ano nīchiafori mā ato tokorinī tsakakī retemis. Oa takaranā āfe fakefo āfe pei nāmā onetiro keskafakī ē mato kexepaifiaito mā ea nikakaspamis. Māfi ekeki omismakī ē mato ūkipanā.

³⁸ Akka ūikapo, iskaratīa anā tsōa mato kexeima nā mā imis anoa.

³⁹ Ē mato yoinō, iskaratīakai mā ea anā ūima. Nā ē oaitīa mā ea ūixii. Nā ē nai mēranoax ē oaitīa mā yoikī iskafaxii: ‘Nafi Niospa nokoki nīchia. Fāsi sharafinakōia Epa Niospa na shara fapanaka,’ ixō mā eōnoa yoixii,” ixō Jesús ato yoini.

24

*Jesús ato yoini: “Na Nios kīfīti pexefā pāoixii,” ixō
(Mr. 13.1-2; Lc. 21.5-6)*

¹ Nāskata Jesús Nios kīfīti pexefā mēranoax tsekekainaino, aōxō tāpimisfo akiki fēkaxō yoinifo iskafakakī: “Ifo, ūipo. Nōko Nios kīfīti pexefā sharakōi,” fanifo.

² Askafaifono Jesús ato yoini: “Na mā ōiai, akka ē mato pāraima anākai tokirifo petsanāmēxima, keyokōi pāoixii. Na tokirifori maoi fetsexii,” ato fani.

*Afaa afeskaximākai mā chaima nōko mai keyoaino Jesús ato yoini
(Mr. 13.3-23; Lc. 21.7-24; 17.22-24)*

³ Askata fonifo māchifā Olivos ano. Nāno Jesús tsaoni. Nāskakē aōxō tāpimisfo akiki fonifo yōkaxikakī iskafakakī: “Nō tāpipai mī noko yoinō afetīa iximē a mī yoiai keskai. Afeskaxō nō tāpitiromē a mī anā oxiai mā mai keyoaino noko yoife,” fanifo.

⁴ Askafaifono Jesús ato kemani: “Kexemesharakani mā ato nikaino mato afara chakafamatirofoki.

⁵ Yora ichapa fēkaxō, ‘Ē Cristora,’ ixō mato paraxikani.

⁶ Nāskaxori mā nikaxii yorafo retenāifāfe chai inoax. Nāskatari nonoaxri askaxikani retenākani. Askara ōi, rateyamakāfe. Nā ē mato yoimis keskakōi kiki. Nāskafiax nōko mai fena keyoxima kiki, chipo ixii.

⁷ Akka yorafo mai fetsa anoax mēenāpaiyafono yora fetsafori mai fetsa anoax retenāxikani. Askatari fonāiki finakōixikani afaa pikanim. Nāskatari nā mai fetsa anoax mai naya naya ixii. Askatari pae finakōia fetsa fetsatapafo nokoxii kiki.

⁸ Akka taei nā omiskōiaifo, askai fetsexii.

⁹ “Nāskata mato achikaxō fetsafo mato ināxikani mato omiskōimanōfo. Nāskaxō mato retenōfo.

Nāskaxō keyokōi nā mai tio anoxō eõxō mato noikaspaxikani.

¹⁰ Nāskatari yora ichapafāfekai ea anā chanīmara fakanima. Nāskakanax ãa ranā noikaspfaatanāxikani. Nāskakaxō yora fetsa yōsixikani ato achinōfo.

¹¹ Nāskatari yora ichapafo ãa chanīxikani iskakani: ‘Ea Niospa shināmani kiki ē Niospa meka mato yoinō’ iki ãa chanīxikani. Nāskakaxō yora ichapafo ato pāraxikani.

¹² Nāskakaxō ato chakakōi faxikani. Ato noimisfo keskafakī atirififāfe anā ato noisharaxikania.

¹³ Akka nā ea shināmakixoma ea shinākōiai nāfi ēfe Epa Nios fe ipaxatiroki.

¹⁴ Nāskakē na meka shara Jesúsnua nikaxakani Jesúsnoko nāxonikē Epa Nios xanīfo anoax nō afe īpaxanō. Na maifo tii ano ato yoiaifono, chipo nōko mai keyoxii.

¹⁵ “Nā Niospa meka yoimisto Daniel a inōpokooi yoikī keneni iskafakī: ‘Nios kīfiti pexefā mēra afara chakakōi faxikani,’ ixō kirika keneni. Nāskakē na kirika kenea anexō tāpikāfe.

¹⁶ Nā chakafinakōia ōikanax, nā Judea anoafomachi keya ano ichorisatakāfe.

¹⁷ Askatari ãfe pexe māmākīa tsaoxō ato fichiax koshikōi fotopakecafā ãfe afaa fiamax ichotiro.

¹⁸ Askatari a ãfe tare ano yonoaito anā oxō ãfe rapati fitiroma.

¹⁹ Askatari a kēro fake naneafo fe a fake yome pishta chocho amaifo omiskōixikani māmāi yorafo omiskōifinakōiaifono.

²⁰ Akka Epa Nios kīfikāfe iskafakī: ‘Epa Niosi, noko omiskōimayamafe nōko pena tenetitīa askaya-

mai yōtaiño matsi meexikakīma,’ ixō yoikāfe.

²¹ Askatari a omiskōiaifo nokoxii, taeyoi askakatsaxakīma. Nā Niospa yora onifakī taefanitīa tsōa askara ñiyomisma. Askatari anā tsoa chipo omiskōinakama.

²² Akka a omiskōiaifo nōko Ifāfe xateyamano, tsoa nikeranama nai keyokeranifo. Akka afe yorafō ato noikī omiskōinōfoma xateni atomāi katonixakī.

²³ “Akka fētsa mato yoikī iskafaino: ‘Óikapo, nakīa Cristo,’ mato fayanā, ‘Oa onokīa, ñikapo,’ mato faito nikayamakāfe.

²⁴ Akka nā chanīmisfo fekani, ē Cristora ixikani, nāfo nō Niosxō nō mato yoira ikani. Nāskakaxō tsōa atiroma keskara fakani Satanás yōshixō mato parapaikakī. Nā Niospa ato katoafori nāfo ato parapaikani.

²⁵ Mē mato yoikai iyoamano shināsharakāfe.

²⁶ Nāskakē mato parapaikani: ‘Cristo mā tsōa istoma ano oa,’ ikaxō. Nāskakē ari foyamakāfe. Askatari mato iskafakani: ‘Óikapo, na Cristo na pexe mēra,’ mato faifāfe ato nikayamakāfe.

²⁷ Akka nā kana peikīfafetanaito nō ñitiro keskara, nāskarifai ē oxii xafakīakōi ea ñixikani ē oaito.

²⁸ Akka nā naafóano ishpifo ichanātiro. Nāskari fakīkeyokōichi ea tāpixikani ē oaito,” ato fani.

“Niospa Fake fotoaino afe keskara iximākai,” ixō Jesús ato yoini

(Mr. 13.24-37; Lc. 17.26-30, 34-36; 21.25-33)

²⁹ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Akka nā penatari, nā omiskōiaifo mā keyoano, xini fakishkōi ixii, ñixeri anā chaxaxima. Fishifori nai mēranoax

pakei fetsexii, askatari nā nai mēranoafō naya naya iki fetsexii.

³⁰ Nāskatari ōixikani nai mēranoax afara afeskaraito mā tāpinō ē fotoaitīa. Nāskatari keyokōi nā maitio anoax ratei fetseyanā oiaxikani. Nāskatari ea ōixikani ē nai mēranoax nai kōinī fotoiyaito. Ē sharafinakōia ēfe sharaōnoax ē fotoaito ea ōixikani.

³¹ Nāskatari ēfe ājirifori ē yoixii āto maneti fāsikōi manekakī chāi chāisafanōfo a nikakanax efe yorafo a ē ato katoa ichanānōfo. Chai inoax fisti rasi efe yorafo fexikani nāno fistiax ichanāxikakī.

³² “Akka shinākapo ē mato yoinō. Mā yōkkafaino mā tāpitiro āfe pei sirikiaito. Nāskakē āfe peifo keyopakeaito ōikī mā tāpitiro māmāi chaima xiniaito.

³³ Nāskarifiakī afarafo afeskaraito ōikī mā tāpitiro mē chaima oaino askai fetsexii.

³⁴ Ē mato pāraima ē mato yoikōi, na ē mato yoiai keskara nono mai anoxō yorafāfe nayokaxoma ōiyokani.

³⁵ Akka nai fe mai keyoi. Akka ēfe meka fisti keyonakama, nā ē mato yoiai keskakōi.

³⁶ “Afetīara nai mēranoax ē oxii tsōakai tāpiama. Nā ājirifāfe nai mēra ifiakaxō tāpiafoma. Ērikai tāpiama. Ēfe Epa Nios fistichi tāpia.

³⁷ Akka nā Noé niyoano ini keskai, nāskarifixii ē anā oaino.

³⁸ Nāskata fakafānē ato maiyoamano, Noé kanōanāfā mēra ikini, yorafo pikāta, ayakāta fianākāta ikaifono.

³⁹ Akka tsōa shināyamaino mā faka faipafaxō keyokōi ato ūsakī mitokōini. Nāskarifixii ē oaino ea shinātama afara chakafaifono.

40 Nāskatari feronāfake rafeta āto tare ano yonokani. Fetsa ea ari kai yamarisatatiro. Akka fetsa nētetiro nā omiskōipakenakafo mēra kaxiki.

41 Nāskarifiai kēro rafeta xiki renekanī. Fetsa ea ari kai yamarisatanaino akka fetsa nētetiro nā omiskōipakenakafo mēra kaxiki.

42 “Nāskakē itipinīsharakāfe oa mā moinākafanai keskakāfe. Akka mā tāpiamaki afetīara ē anā oxikai.

43 Nāskakē māri nā keskara tāpisharakāfe. Akka pexe ifāfe mā tāpixō afetīa yometso nokoimākai ixō āfe pexe itipinīshara fatiro mā moixō, a mēra ikiāx yometsoyamanō.

44 Nāskarifiai māri itipinīsharakāfe. Akka oimara ixō mā ea manayamaino ē matoki nokorisatani,” ixō Jesús ato yoini.

*Ina shara yafi ina chakaõnoa Jesús yoini
(Lc. 12.41-48)*

45 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē mato yoinō afe keskaramākī a yonoxomis shara mā tāpinō. Xanīfāfe mai fetsa ari kakī, a yonoxomis āfe pexe ano nīchifaini nānoxō a yonoxomis fetsafo a piaifo pena tii ato ināfafainō.

46 Mā mai fetsa ari katani oxō ōitoshini a yonoxomisto mā yonoxosharakōiano. Nāskakē akiki inimakōini a yonoxomisri inimakōini māmāi yonoxosharakōiax.

47 Ē mato paraima. Nāskaxō āfe xanīfāfe mā xanīfo imaxō āfe afama mīshtifo kexesonō inātiro.

48 Akka nā yonoxomis chakapa shinātiro: ‘Ēfe xanīfo fena oimara,’ ixō.

49 Nāskaxō a yonoxomis fetsafori ato seteketsani. Askatari nā pāemisfo fe rafexō ato feta piyanā askatari ato feta ayayanā.

50 Iskaratīa ēfe xanīfo oimara ixō manasharaya-maino nā penata āfe xanīfo nokorisatani.

51 Mā oxō nā yonoxomis omiskōimaxii. Nā yora keparanāmisfo fomisfo mēra potaxii. Nāskakē anoax oiaiyanā omiskōipakenaka,” ixō Jesús ato yoini.

25

Meka fetsafaxō Jesús ato yoini diez xotofake xomayaōnoa

1 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē mato yoinō meka fetsafaxō mā tāpinō ē anā oxii a Nios Iffo-fafoōnoax afe keskara ixikanimākai. Akka nā diez xotofake xomayafāfe āto rāpari fifaikani fonifo. Feronāfāke rama āfiyaino afe fista mēra foxikakī manai fokani fonifo.

2 Akka nā cinco xomayafāfe shināsharanifoma, itipinīnifoma. Akka nā cincofāferi shināsharanifo.

3 Akka nā shināsharaifāfema āto rāpari foiyakakī āto kiroſī fonifoma anā fospifaxikakima.

4 Akka nā shināsharakōiaifāfe āto manishomoki kiroſī fonifo. Askatari āto rāpari fonifo.

5 Akka feronāfāke fena nokoyamaino, mā fakishaino, oxakatsa ikani. Nā kēro xomayafo oxanifo.

6 Nāskakē yame nakekafanaino nikanifo kenaiſāfe iskaifono: ‘¡Mā nā feronāfāke oi kiki! ¡Moinīfōfākāfe, ifixikaki!’ ato faifono.

7 Nāskakē nā kēro xomayafo moinīfōfākata itipinī fakī fetsanifo āto rāparifo ōtaketsakakī.

8 Nāskata nā cinco xotofake shināsharaifāfema nā cinco xotofake shināsharaifo āto kiroſī pishta

yōkanifo: ‘Noko kirosī pishta inākāfe. Nōko rāpari otasharaima kiki,’ ato fanifo.

⁹ “Ato askafaifono nā xotofake shināsharaifāfe ato kemanifo ato iskafakākī: ‘Maa. Nō mato inātiroma, nōri afaa otatiroma. Akka mā kaxō fitiro a kirosī miniaifo anoa fitakāfe mātonā faxikakī,’ ato fanifo.

¹⁰ Akka nā cinco xotofakefāfe kirosī fiifofāfono nā manaifo feronāfake nokoni. Nāskakē nā cinco xotofakefo shara shināmisfo nā feronāfake mā nokoaino afe pexe mēra ikinifo afeta fista ayanā pixikāki. Nāskakaxō pexe fepoti feponifo.

¹¹ Nāskano nā xotofakefo kirosī fitakani anā fenifo. Mā fēkaxō iskafakī yoitoshinifo: ‘Xanīfo, noko fepoti fēpexōfe nō ikikanō,’ faifāfe,

¹² ato kemani: ‘Maa. Ěkai mato ōimisma, ē mato ikimatiroma,’ ato fani.

¹³ “Nāskarifiaki māri isharakōixō ea manasharakōikāfe. Afetūara ē anā matoki oxikai tsōa tāpiamaki,” Jesús ato fani.

*Meka fetsafaxō koriōnoa Jesús ato yoini
(Lc. 19.11-27)*

¹⁴ Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē anā mato yoinō Nios xanīfo iskaraki. Feronāfake mā mai fetsa ari kakī a yonoxomis kenaxō yoini āfe kori kexesonō.

¹⁵ Akka a yonoxomis fetsa ināni cinco mil. A yonoxomis fetsari ināni dos mil, fetsari ināni mil. Akka nā kori kexekī tāpia ichapa ināni. Akka a kori kexekī tāpisharafomari ichapa ato inānima. Nāskax kani mai fetsa ari.

¹⁶ Akka āfe ina fetsa nā cinco mil fiato nā kōri afama mīshti fini. Nāskaxō anā cinco mil fini āfe afama mīshtiōxō.

17 Nāskafakīri nā dos mil kori fiato nāatori nāskarifani afianā dos mil kori fikī.

18 Akka nā mil kori fiato nāato kori oneni āfe xanīfo mekexokī. Mai kini mēra maifani.

19 “Akka mā samarakax anā oni āto xanīfo. Mā oxō a yonoxomisfo nā tres ato yōkani afe tii kori fixofafomākī.

20 Nāskakē nā cinco mil kori fini akiki oi taeni. Nāskaxō āfe xanīfo kori ināni iskafakī yoiyanā: ‘Xanīfo, mī ea cinco mil kori ināti. Akka ē finōmainīfotā anā cinco mil faxō ē fia. Ōipo. Nakīa mī kori,’ fani.

21 “Askafaito āfe xanīfāfe yoini: ‘Aicho, mī ea yonoxomis sharakōi. Nā pishta ē mia ināoxō mī yonosharakōia. Nāskakē ēfe afama mīshtifo ichapakōi ē mia anā ināi mī ea kexexonō. Nāskakē nā ē inimai keskariai mīri inimafe,’ ixō yoini.

22 “Nāskatari a yonoxomis fetsari chipo oni, nā dos mil kori fini. Oxō yoini iskafakī: ‘Xanīfo, mī ea dos mil kori ināni. Akka ē finōmainīfotā anā dos mil faxō ē fia. Nakīa mī kori,’ fani.

23 Nāatori askafaito āfe xanīfāfe yoini: ‘Aicho, mī ea yonoxomis sharakōi. Nā ē mia ināoxō mī yonosharakōia. Nāskakē ēfe afama mīshtifo ē mia anā kexemani. Nāskax mīri nā ē inimai keskariai mīri inimafe,’ fani.

24 “Nāskata a yonoxomis fetsari oni nā mil kori fini. Mā oxō āfe xanīfo yoini: ‘Xanīfo, ē tāpia mī feronāfake mitsisipakōi. A mī fanama anoa mī fimis. Askatari a mī saakama anoafori mī fimis.

25 Nāskakī ē mesekī ē mia kori maifaxōa. Nakīa mī kori,’ faito āfe xanīfāfe kemani:

26 ‘Mī ea yonoxomis chakakōi. Askatari mī xanikōi. Akka, ¿mī shināmē a ē fanama anoafotā, a ē saakama anoafori ē fimis?’

27 Nāskakī nānori mī shinākī mī kori banco ano ea fāxōama anā oxō ē kori ichapa fikerana mā ēfe kori ichapano ē anā fikerana,’ fani.

28 Nāskaxō nā anoafō ato yoini: ‘Nā feronāfake nā mil kori fīakāfe fetsa ināxikakī nā kori diez milya,’ ato fani.

29 Akka nā afara ichapaya ichapayakōi itiro. Nāskaxori āfe afara ranāri anā meketiro. Akka nā afaa ichapayama āfe afara fīatiro anā afaa ichapaya iyamanō.

30 Nāskata a yonoxomis chaka mā potaxō fakishifā mēra nīchini nā fakishi mēranoax oiaiyanā omiskōipakexanō,” ixō Jesús ato yoini.

Mā mai keyoaino nā omiskōipakenakafoōnoa Jesús ato yoini

31 Anā Jesús ato yoini iskafakī: “Ē mato anā yoinō, ea nikakapo. Ē nai mēranoax oni. Ē Niosfiax feronāfakekōi ē oni. Ē anā nai mēranoax fotoyoi, ē xanīfokōi oxii ēfe ājirifo fe keyokōi ē oxii, ea kemataima mapoi fetsexikani. Askatari efe xanīfāfe tsaoti ano tsaoxikani. Keyokōi sharafinakōia ūixikani.

32 Nāskatari yorafo keyokōi nā maitio anoafō ēfe ferotaifi ichanāxikani. Nāskakē ē ato paxkanā faxii nā oveja kexemisto āfe ovejafoya āfe cabrafo paxkanā fatiro keskafakī.

33 Nā āfe inafo kexemisto āfe inafo paxkanā fakī āfe ovejafos āfe pōya kayakai aōri nīchixii. Askatari āfe cabrafori āfe pōya mishkiori nīchixii. Nāskarifiakī ē yorafo keyokōi ē paxkanā faxii. Nā ea Ifofaafos ēfe pōya kayakai aōri ē ato nīchixii,

akka a ea Ifofaafomafori ēfe pōya mishkiori ē ato nīchixii.

³⁴ Nāskaxō mē xanīfoxō ē ato yoixii nā ēfe pōya kayakai aõrinoaf ekeki fekāfe, ēfe Epa Niospa mato inimamamiski. Nāskakē ēfe Epa Xanīfo anoa mā afara fikai nā mai onifaitfia mato yoiyoni keskara.

³⁵ Akka ē fonāikaito mā ea pimamis; ē nōamāikaitori mā ea ayamamis; ē pexemaisax kafāsaitori, ‘Nono ēfe pexe ano ofe nono oxaxiki,’ mā ea famis.

³⁶ Askatari ē rapatimaiskē mā ea ināmis; ē isinī ikaitori mā ea kexesharamis; ē karaxa mēra ikikēri kaxō mā ea õimis.

³⁷ “Ē ato askafaito ea yōkaxikani iskafakākī: ‘Ifo, Ɂafetīa nō mia õimismē mī fonāikaito, akka mī fonāikaito nō mia pimamis? Askatari, Ɂafetīa nō mia õimismē mī nōamāikaito, akka mī nōimāikaito nō mia ayamamis?’

³⁸ Askatari, Ɂafetīa nō mia õimismē pexemaisax mī kafasaito, akka nō mia pexe ināmis ano mī oxanō, askatari mī rapatimaiskē akka nō mia rapati ināmis?

³⁹ Askatari, Ɂafetīa mī isinī ikaito nō mia õimismē? Askatari, Ɂafetīa karaxa mēranoa nō mia õikamismē? ixō ea yōkaxikani.

⁴⁰ “Ea askafaifono ē ato kemaxii: ‘Ē mato paraima, nā fetsafo omiskōiaino mā tanaima isharaxō eõxō mā axomis.’

⁴¹ “Askatari na ēfe pōya mishkiorinoa ē ato yoikī iskafaxii: ‘Na ēfe pōya mishkiorinoa emakinoax fotakāfe mā chakakōikī. Chii xoisai mēra fotakāfe anoax omiskōixikaki. Nā ē chii xoisai itipinī fani

mēranoax Satanás chaka fe ãfe yōshi chakafori
anoax afe omiskōinakafo.

⁴² Akka ē fonāikaito mā ea pimamisma. Askatari
ē nōamāikaito mā ea ayamamisma.

⁴³ Askatari ē pexemaisax kafāsaito, “Nono nōko
pexe mēra ife,” mā ea famisma. Askatari mā ea
rapati ināmisma. Askatari karaxa mēranoa mā ea
ōikamisma. Askatari ē isinī ikaito mā ea ūikamisma,
ixō ē ato yoixii.

⁴⁴ “Ato askafaito yorafetsafāfe yōkaxikanī
iskafakakī: ‘Ifo, ¿afetīa nō mia ūimismē mī
fonāikaito, askatari a mī nōiamāikaito, askatari mī
pexemaiskē, askatari mī rapatimaiskē, askatari a
mī isinī ikaito, askatari a mī karaxa mēra ikikē nō
mia tanamisma nō mia ūikaspamis?’

⁴⁵ “Ea askafaifono ē Xanīfokōixō ē ato kemaxii
iskafakī: ‘Ē mato paraima. Nā omiskōiaifo mā ato
tanamisma nafokai afaafoma ixō askatari eari mā
tanamisma,’ ixō ē ato yoixii.

⁴⁶ Nāskakē nāfo nā omiskōipakenakafo mēra
foxikani. Akka nā ea Ifofaafo efe nīpanakafo,”
ixō Jesús ato yoini.

26

“¿Afeskaxō nō Jesús retetiromē?” ixō shinānifo
(Mr. 14.1-2; Lc. 22.1-2; Jn. 11.45-53)

¹ Nāskata mā ato yoikī keyota Jesús aõxō tāpimisfo
yoini:

² “Mā mā tāpiakī oxa rafeta Pascua fista ikiki.
Nāskatari Pascua fistatīa ea achikani fetsafāfe ea
mastanōfo,” ixō Jesús ato yoini.

3 Nāskakē a Niospa meka yoimis xanīfo fe a judeo anifofo ichanānifo Caifás pexe anoax. Nā Caifás ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfo ini.

4 Nāno ichanākanax yoinānifo: “¿Afeskaxō nō Jesús achitiromē paraxō retexiki?” ikanax yoinānifo.

5 Nāskakanax yoinānifo: “Fistatīkai nō achitiroma yorafā rasimekai fetsekani nokoki ūtifikasirofo,” ikanax yoinānifo.

Kēromā Jesús shinākī āfe mapoki pirofomā nachini

(*Mr. 14.3-9; Jn. 12.1-8*)

6 Nāskata Jesús Betania ano ini Simón pexe ano. Nā Simón “Rashkishiai” fapaonifo.

7 Jesús nānoxō piaino kēro fisti akiki kani pirofomā manishomo sharakōikī foikai nā manishomo āfe ane alabastro. Akka nā pirofomā kopikōi ini. Jesús mīsa ano tsaoxō piaino, nā kēromā āfe mapoki pirofomā nachini.

8 Askafaito ūikaní Jesúsxō tāpimisfo ūtifikasiyanā iskanifo: “¿Afeskakī nā pirofomā shara mī nachimē?

9 Mī ato minixō mī kori ichapa fixō a afaamaisfo mī ato inākerana,” fanifo.

10 Askafaifāfe nikakī Jesús ato yoini: “¿Afeskakī na kēro mā fekaxtefaimē? Na ea iskafai sharaki,” ato fani.

11 “Akka nā afaamaisfori mato fe ipanakafo. Akka eakai mēxotaima mā ea anā ūima.

12 Akka na kēromā ea iskafakī ēfe yoraki pirofomā nachia ea itipinīsharafakī ea iskafa ea maifasharaxinōfo.

13 Ë mato pāraima, fanīxōra na meka shara eōnoa yoikakī nā mai tio anoxō na kēromā ea iskafaōnoa yoixikani. Askatari na kēroōnoa shināpakenakafo, shināmakiyamaxikakī,” ixō Jesús ato yoini.

*Judaspa aōxō tāpifikatsaxakī Jesús ato achimani
(Mr. 14.10-11; Lc. 22.3-6)*

14 Nānori Jesús ato yoiaino a aōxō tāpimis fetsa, āfe ane Judas Iscariote, nā kani nā ato Nios kīfixomis xanīfofo ano.

15 Mā kaxō ato yoini: “¿Afe tii mā ea kori inātiromē ē mato Jesús achimanō?” ato faito yoinifo: “Treinta nō mia inātiro,” fanifo.

16 Nāskaxō Judaspa shinākī taefani: “¿Afeskaxomāi ē Jesús ato achimanō?” ixō shināni.

Mā chaima reteaifono Jesús aōxō tāpimisfo feta yātapake pini

(Mr. 14.12-25; Lc. 22.7-23; Jn. 13.21-30; 1 Co. 11.23-26)

17 Akka nā Pascua fistatīa pāa faraxatimais pi-paonifo. Nāskata mā fista pakeano aōxō tāpimisfo akiki fokaxō yōkanifo: “¿Fanī mī fichipaimē ano kaxō nō itipinī fanō, anoxō Pascuatīa yātapake pixiki?” fanifo.

18 Askafaifono Jesús ato kemani iskafakī: “Oa pexe rasi ano fotakāfe. Nānoa feronāfake fetsa fichixō yoitakāfe iskafakī: ‘Nōko Ifāfe noko yoia nō mia yoiyonō iskafaki: Mē chaima naikai. Nōko fistatīa mī pexe anoxō eōxō tāpimisfo feta ē pii kaikai,’ ixō yoitakāfe,” ato faano,

19 nāskafakī yoinifo nā āto Ifāfe ato yoia keskafakī. Nānoxō itipinī fanifo Pascua fistatīa pixikakī.

20 Jesús mā fakishaino pexe ano nokoax mīsa ano tsaoni a aõxõ tāpimiskōifo fe.

21 Nānoxõ piyanā ato yoini: “Ē mato pāraima, fatora mā fētsa ea mā ato achimafainaka,” ato fani.

22 Ato askafaito nikai shināmitsakōinifo. Nāskaxõ yōkaketsanifo: “¿Eraka, Ifo?” fakī fetsanifo.

23 Askafaifono Jesús ato kemani: “Nā efeta sapakinoa pāa momoxõ piaito nāato ea ato achi-maxii.

24 Ē Niospa Fakekōifiax ē yorakōi. Nā eõnoa yoikī kirika kenenifo keskakōi fakī ē asharakōitiro. Akka nā feronāfāke ea ato achimafiax akairi omiskōikōixii. Akka nā feronāfake shara ikerana fakeyamanixakī,” ixõ Jesús ato yoini.

25 Nāskakē Judaspa nā ato achimanaito yōkani: “Maestro, ¿eraka?” faito, “Ēje, nā mī yoiai keskarakīa,” Jesús fani.

26 Nāskakaxõ piaifono Jesús pāa tsomainīfovā Apa Nios kīfini. Mā Apa kīfita pāa kaxkeketsaxõ aõxõ tāpimisfo ināni ato iskafayanā: “Na ēfe nami keskara pikāfe,” ato fani.

27 Ato askafata kechokinoa fimi ene tsomainīfovāxõ Apa Nios kīfini. Nāskaxõ aõxõ tāpimisfo ato ayamani ato iskafayanā: “Na fimi ene ayakāfe,” ato fani.

28 Nāskaxõ ato yoini: “Nafi ēfe imi keskaraki. Akka nā ē mato yoiyoní keskai mē nai. Nāskakaxõ ēfe imi ōikaxõ tāpitirofo Epa Niospa yoiyoní keskafakī yora ichapafo ē ato chaka soaxonõ.

29 Akka anā ē mato yoinõ ē anā mato feta fena na fimi ene ayaima. Mā mā nai mēra kano ē mato feta anā fimi ene ayaxii ēfe Epa xanīfo anoxõ,” ixõ Jesús ato yoini.

*“Ê Jesús õimisma,” Pedro ixiaino Jesús ato yoini
(Mr. 14.26-31; Lc. 22.31-34; Jn. 13.36-38)*

30 Nãskakata mã fanâiki xatekata machi Olivos
ano fonifo.

31 Nãnoxõ Jesús ato yoini: “A na fakishi keyokõi
mã ea shinãmaki fetsei. Nãnori kirika kenenifo
iskafakakõ: ‘Äfe ifo reteaifono, äfe ovejafo ichoi
fetsetirofo,’ ixõ kirika kenenifo,” ato fani.

32 “Akka ea retefiaifono ē otoax ē Galilea ano
rekẽ kai mã kayoamano,” ato faino,

33 Pedro kemani: “Keyokõi shinãmakifiaifono,
akka ēkai mia shinãmakima,” fani.

34 Askafaito nikakõ Jesús yoini: “Ê mia pãraima
na fakishi takara fene keofamano, ‘Ê Jesús
õimismara,’ mĩ ea fai tres fakõ,” fani.

35 Askafaito nikakõ anã Pedro kemani: “Maa.
Mia retefiaifono ē mefe nai. Ê õimismara ē mia
faima,” fani. Pedro askafaito nikakakõ keyokõichi
aõxõ tãpimisfãfe askafakõ fetsanifo.

*Getsemaní anoxõ Jesús Apa Nios kïfini
(Mr. 14.32-42; Lc. 22.39-46)*

36 Nãskata Jesús kani aõxõ tãpimisfo fe Getse-
maní ano. Nãnoxõ ato yoini: “Nono tsaokäfe oní
chaimashta kaxõ ē Epa Nios kïfiyotanõ,” ato fani.

37 Akka Pedro iyoni, Zebedeo fake rafe yafi.
Nãskaxõ äfe yora meeni shinãmitsakõyanã fekax-
teaito.

38 Anoxõ ato yoini: “Êfe yõshi shinãmitsai na-
paiyaito ē meikai. Nono nëtekäfe oxakakima mãri
efeta õisharaxikakõ,” ato fani.

39 Ato askafata Jesús ares fisti ori chaimashta
kani. Nãnoax maikiri fepepakecafata äfe fishpi
mai tiisani. Nãskaxõ Apa kïfini iskafakõ: “Epa, na

ẽ omiskõiai ekeki nokoyamafe. Akka nã ẽ apaiyai keskafakima. Nã mĩ ea amapaiyai keskafafe,” fani.

40 Nãskata anã anoris oni aõxõ tãpimisfo ano. Oxõ ato õia oxafo inifo. Nãskaxõ Pedro yoini: “¿Mã efeta pishta oxa tenetiromamẽ?” ato fani.

41 Nãskafata anã yoini: “Moikaxõ Epa Nios kãfikãfe Satanás chakata mato chakafamapaiyai keskara axikakima. Chanõma, nã Epa Niospa mato amapaiyai keskara mäto shinã měraxõ mã apaiflkã mã atiroma. Akka mäto yora pachikõikã,” ato fani.

42 Ato askafata anã kani Apa Nios kãfikai iskafakã: “Epa, ea mĩa omiskõimayamakã ea mĩa omiskõimatiroma. Akka nã mĩ ea amapaiyai keskafafe,” fani.

43 Nãskata anã oxõ ato fichitoshini aõxõ tãpimisfo oxafono, oxa paemei fetsoafono.

44 Nãnoa ato õifaini kaxõ anã Apa Nios kãfini, afia yoitana keskafakã.

45 Nãskata Jesús anã oni aõxõ tãpimisfo ano. Mã oxõ ato yoini: “¿Aimã oxamẽ tenekõiyanã? Akka iskaratã a ea ato achimaniyoai mã chaima oi kiki. Yora chakafãfe ea achifenõfo ato efei kiki.

46 Fininõifofákãfe nõ kanõ. Mã chaima oi kiki a ea ato achimaniyoai,” Jesús ato fani.

Jesús achinifo

(*Mr. 14.43-50; Lc. 22.47-53; Jn. 18.2-11*)

47 Jesús ato yoiaino Judas nokoni, nã Judaspa Jesúsxõ tãpifikatsaxakã, yorafã rasifo fe oni. Nã yorafo kenofoya ifi xatefoya fenifo, a ato Nios kãfixomisfãfe ãto xanõfofo feta judeofãfe ãto xanõfofãfe ato nãchiafono.

48 Judaspa nā ato efeaito ato yoiyoni iskafakī: “A ē kokoki tsoo akaito ōikī achirisafaxikāki,” ato fani.

49 Mā Jesús ano nokoxō Judaspa iskafakī yoini: “Maestro, ¿mīmē?” fatishoni. Nāskaxō kokotoshini.

50 Askafaito ōikī Jesús kemaní: “Efe yora, nā mī apaiyai keska farisafafe,” fani.

Askafaito ōikakī nā Judas fe foafāfe Jesús achinifo.

51 Akka Jesús achiaifāfe ōikī a aōxō tāpimis fētsa āfe keno chainipa tsekainīfōfā a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfāfe ina paxteni.

52 Askaito ōikī Jesús yoini: “Mī keno fafe. Akka nō kenopa retenāino kenopari noko retetirofo.

53 ¿Mī tāpiamamē Epa Nios ē yoiaito iskaratīa āfe ājirifo ichapakōi ea nīchixotiro ea kexei fenōfo?” fani.

54 “Ē iskaratīa ājiri kenano ea kexeaifono ē naima. Akka nā Niospa meka yoikī kirika kenekī yoinifo keskai ē naikai,” Jesús ato fani.

55 Askaifono ōikī Jesús yorafo yōkani: “¿Afeskai kenofoya ifixatefoya mā oamē ea achiyoi oa ē yometso keskarakē? Pena tii ē mato fe itiani Nios kīfiti pexefā mēraxō ē mato tāpimaní, akka mākai ea achipaimisma.

56 Akka nā eōnoa yoikī kenenifo keskafakī mā ea achi,” ixō Jesús ato yoini.

Ato askafaino aōxō tāpimisfo Jesús ūifaikani. Ichoi fetsenifo a makinoax.

Xanīfo finakōiafo ano Jesús iyonifo

(Mr. 14.53-65; Lc. 22.54-55, 63-71; Jn. 18.12-14, 19-24)

57 Mā Jesús achikaxō a ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfo Caifás ãfe pexe ano iyonifo. A xanīfofo fe a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo fe a judeo anifofo fe nā tsaoafo ano Jesús iyonifo.

58 Pedro chai ixō õini faki Jesús iyoí fokanimākai. Nāskaxō ato chīfafoni. Nāskata nā ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfāfe pexe emāiti ano Pedro nokoni. Mā nokoax nāno tsaoni nā pexefā kexemisfo fe anoxō Jesús afeska fakanimākai õixiki.

59 Nā Nios kīfixomis xanīfofo feta a ato fe rafeafāfe Jesús noikaspakakī, “¿Afaa nō fatiromē Jesús afaa chakakōi faamakī nō retexiki?” ixō shinānifo.

60 Akka Jesús afaa chakafayamafiano, yora ichapafāfe ãa chakafakakī mekafanifo parakī. Akka aõnoa afaa chaka nikanifoma. Nāskakē feronāfake rafeli mekafai fekani fenifo.

61 Nā rafeta yoinifo: “Mā nō nikaita Jesús iskaito: ‘Ē na Nios kīfiti pexefā ē pāo fatiro. Nāskata tres nia oxata ē anā pexefā fatiro,’ ikaito nō nikaita,” fanifo nā rafeta ãa parakakī.

62 Askafaifono a ato Nios kīfixomis xanīfo finīkafāta Jesús yōkani: “¿Mī kemamitsaimamē afamē na mīõnoa meka chaka yoiaifo?” ixō yoini.

63 Akka Jesús tooxinima. Nā Nios ato kīfixomis xanīfāfe yoini iskafakī: “Nā Nios nipanakato mia õi kiki mī yoikai chanīmakōi, noko yoife mīmākī Cristo Niospa Fake,” fani.

64 Askafaito nikakī Jesús kemani: “Nā mī ea yoiai keskarakīa, ēkīa Niospa Fake. Ē mato yoinō. Akka mā ea õixii ëfe Epa ketaxamei ãfe pōya kayakai aõri ē tsāokē xanīfo finakōia ëfe Epa fe. Askatari mā ea õixii nai kōi mēranoax ē anā foto-faito,” Jesús ato fani.

65 Ato askafaito nikakakī a Nios ato kīfixomisfāfe ãto xanīfāfe ãfe rapati faxteni yorafāfe tāpinōfo Jesús yoiaito nikakaspakī. Askafata yoini: “Na feronāfāke ãfe meka chakakōi Nios chakafakī mekafai. Mā nōakōi nō nikakī noko anā tsōa yoitiromaki nō tāpinō,” ato fani.

66 “¿Afe keskara mā shināimē?” ato faito keyokōichi kemanifo: “¡Nanōki!” fanifo.

67 Mā fenexkaxō ãfe femānāki kemo mechoket-sayanā koshaketsanifo. Atirito fepasketsanifo.

68 Iskafakī yoianā: “Mīkai Cristomākī, noko yoife tsōa mia koshaketsamakī,” fanifo.

“Ē Jesús ūimisma,” Pedro ini

(Mr. 14.66-72; Lc. 22.56-62; Jn. 18.15-18, 25-27)

69 Pedro nāno ato fe pexefā emāiti tsaoano, nāno kēro xomaya a xanīfo yonoxomis akiki kaxō yoini: “Mīri Jesús fe kafāsamis Galilea anoax,” faito,

70 Pedro kemaní, yorafāfe ūiaifono iskafakī: “Ēkai Jesús ūimisma. Ēkai afaa tāpiama tsoaraōnoa mī yoi,” fani.

71 Nāskafata pexe fepoti ano kani. Nānoa kēro xomaya fētsari fichixō fetsafo yoini: “A nari Jesús fe Nazarete anoax kafāsamis,” fani.

72 Askafaino anā Pedro kemaní: “Maa, nā mī yoi ai keskara Niospa tāpia ē na feronāfāke ūimisma,” fani.

73 Nāskafaino nā anoafāfe Pedro ano fōkaxō yoinifo: “Chanīma, mīri Jesús fe rafemis mā nō mia nikai mī mekaito, nā keskara,” fanifo.

74 Nāskafaifono Pedro ato yoikī taefani iskafakī: “Ē mato paraima, Niospa ea ūi ē chanīkē Niospa ea omiskōimatiro. Niospa tāpia ē mato yoikōi nā feronāfāke ē ūimisma,” ixō ato yoini.

Pedro askaino takara keoinākafani.

⁷⁵ Nāskaino Pedro shināni nā Jesús yoita keskara. “Takara keoyoamano mī ato yoikī tres faxii: ‘Ē Jesús ōimismara,’ mī ixii,” ixō Jesús yoita keskara Pedro shinātani. Nāskata Caifás pexefā mēranoax kāikainax oiai finakōini.

27

Pilato ano Jesús iyonifo

(Mr. 15.1; Lc. 23.1-2; Jn. 18.28-32)

¹ Nāskata mā penaino keyokōi a ato Nios kīfixomis xanīfofo fe judeo anifofo yoinānifo: “¿Afeskaxō nō Jesús retetiromē?” ikanax yoinānifo.

² Nāskakaxō metekere akaxō Jesús iyonifo Pilato ano. Nā Pilato ãto xanīfo yora fetsa Roma anoa ini.

Judas nani

³ Judaspa Jesús ato achimaxō reteaifāfe ōikī shināmitsayanā ato treinta kori exe ināni, a ato Nios kīfixomis xanīfofoya judeo anifofo.

⁴ Ato iskafayanā: “Ē chakafaa, Jesús afaa chakafayamafiamiskē. Paraxō ē ato achimana retenōfo,” ato faito kemanifo: “Nōkai aōhoa afaa shināchakaima. Mīa mī shināchakakōi,” fanifo.

⁵ Askafaifāfe nikai nā Nios kīfiti pexefā mēraxō ato nāmā kori exe saafaini kaax ãari tenexemeax Judas nani.

⁶ A ato Nios kīfixomis xanīfofofāfe anā kori finifo iskayanā: “Na kori exe imi foano mā chakanaki. Nāskakē a kori fati mēra nō nanetiromaki,” ikax yoinānifo.

⁷ Nāskakanax yoinānifo: “A na kōri nō mai finō ano yora fetsafo maifaxiki. Nā neo kesho fakakī neo fimisfo anoa nā mai nō finō,” ikanax yoinānifo.

⁸ Nāskakē nā mai anekī fetsafanifo. “Imi Mai,” fanifo. Akka iskaratīari, “Imi Mai,” famisfo.

⁹ Nāskakē nā Niospa meka yoimisto Jeremías a inōpokoai yoikī kirika keneni keskakōini. Iskafakī yoikī keneni:

Kori exe treinta fixikani nā israelifāfe yoinifo keskafakī.

¹⁰ Nāskakē nā kōri kesho faxii mai fimisfo anoa nā mai finifo nā Niospa ea yoiyoni keskafakī, ixō Jeremías keneni.

Pilato xanīfāfe Jesús yōkani

(Mr. 15.2-5; Lc. 23.3-5; Jn. 18.33-38)

¹¹ Jesús iyonifo Pilato xanīfo ano. Mā iyoafono nānoxō yōkani iskafakī: “¿Mīmē judeofāfe xanīfo?” faito Jesús kemaní: “Ēje, nā mī ea yoiai keskarakī,” fani.

¹² Akka nā ato Nios kīfixomis xanīfofo feta judeo anifofofāfe, “Mī chakakōi famis,” pārakī fanifo. Askafaifono Jesús ato kemanima.

¹³ Nāskakē Pilato yōkani: “¿Mī nikaimamē mia chakafakī mekafaifāfe?” fani.

¹⁴ Askafaito nikakī, Jesúskai pishta kemanima. Nāskakē xanīfo Pilato, “Kee, ¿afeskai ea kemaimamē?” ixō shināni.

Pilato ato yoini Jesús retenōfo

(Mr. 15.6-20; Lc. 23.13-25; Jn. 18.38-19.16)

¹⁵ Akka Pascua fistatīa xanīfo Pilato yora fisti karaxa mēranoa kāimapaoni. Nā yorafāfe kāimapaiyáifo ato kāimaxopaoni.

16 Akka nā karaxa mēra ika feronāfake chakakōi ini, āfe ane Barrabás ini.

17 Nāskakē yorafo ichanāfono Pilato ato yōkani: “¿Fato mā fichipaimē ē mato kāimaxonō? ¿Barrabás iyamai Jesús nā Cristo nā Niospa nīchini ē kāimatiromē?” ato fani.

18 Akka mā Pilato tāpia ini judeo xanīfāfe shināchakaito nō anā xanīfo itiromara ixō, a ano Jesús iyoafono.

19 Nā xanīfāfe tsaoti kamaki tsaoxō Pilato shināino, āfe āfinī āfe ina nīchini Pilato yoitanō: “Mī āfinī ea yoia ē mia yoinō iskafakī: ‘Na feronāfake afaa chakafamismakī afeska fayamafe. Ēfe namapa aōxō chakakōi ē namakī’ mia faa,” āfe inapa fani.

20 Akka nā ato Nios kīfixomisfāfe āto xanīfofo feta judeo anifofofāfe āfe yorafo ato yoinifo iskafakakī: “Jesús kāiyamanō. Akka Barrabás kāinō. Jesús ato retemanō Pilato yoikāfe,” ato fanifo.

21 Askaifāfe xanīfo Pilato anā ato yōkani: “Fato mā fichipaimē ē mato kāimaxonō ea yoikāfe,” ato faito, “Barrabás kāimafe,” fanifo.

22 Anā Pilato ato yōkani: “Akka, ¿ē Jesús nā Cristo famisfo ē afeska faimē?” ato faito, keyokōichi kemanifo: “¡lfi cruz ikaki mastamafe!” fanifo.

23 Askafaifāfe nikakī Pilato ato yoini: “Akka, ¿naato afaa chakafamē?” ato fani.

Ato askafaito nikakakī fāsikōi yoinifo: “¡Mastafe!” fanifo.

24 Akka Pilato ñia tsōa nikakanima inifo. Yorafā rasi fāsikōi mekanifo. Nāskakē āfe ina faka fixotanō nīchini. Askata mechokomeni yorafāfe

ferotaifi õinõfo ato iskafakĩ yoiyanã: “Ēkai afaamaki na feronãfake ē retepanã. Mā mā apaikai akafe. Eõnoax naima kiki. Matoõnoax nai kiki,” ato fani.

²⁵ Ato askafaito yorafafe kemanifo: “Akka nõ akikai retekĩ nõ tenetiroma nokoõnoax nai. Nõko fakefoõnoaxri nai,” fanifo.

²⁶ Nãskakẽ Pilato Barrabás ato kãimaxoni. Nãskata mā Jesús ato koshamata ifi cruz ikaki mastatanõfo ato yoini.

²⁷ Askata sorarofafe Jesús iyonifo xanifafe pexefã ano. Nãnoax sorarofo ichanãkanax Jesús kemataima niakenifo.

²⁸ Nãskakaxõ ãfe rapati pækakaxõ, rapati õshi nana safemanifo, xanifafe tari keskara.

²⁹ Nãskatari moxa chainipaho maiti fãkaxõ maimanifo. Æfe mẽke kaiyakai aõriri ifi chati tsomamanifo. Nãskakaxõ ãfe ferotaifi ratokonõ mai chachipakefofã ãto xanifo feyakanakõi keskarakaxõ kaxemetsamakõi fanifo, iskafakĩ: “Mĩ sharakõi. Mĩfi judeofafe ãto xanifo,” fanifo kaxefakakĩ.

³⁰ Nãskakata akiki kemo mechokata, afia ifi xate tsoma fãkaxõ aõ mapoki koshanifo.

³¹ Mā kaxemetsama fakaxõ, tari õshi fãkata, Jesús ãfe rapatikõi safemakaxõ iyonifo mā mastai fokakĩ.

Jesús ifi cruz ikaki mastanifo

(Mr. 15.21-32; Lc. 23.26-43; Jn. 19.17-27)

³² Anoax fõkakĩ, feronãfake fisti fichinifo ãfe ane Simón. Nã Simón Cirene anoa ini. Nãskaxõ yoinifo: “Na Jesús ifi cruz ika foxõi afe,” fanifo.

³³ Nãskakata nokonifo machi ãfe ane Gólgota ano. (Nã ãfe ane fetsa Mapo Xao fanifo.)

34 Nānoxō fimi ene moka osia Jesús ayama-painifo. Akka Jesús mā meexō ayakaspani.

35 Nāskata mā Jesús mastakaxō ãfe rapati fianifo. Sorarofafe makex tokoronō tsakaketsakaxō nāskakaxō sakka sakka anifo kanānōnākakī. Nā kanāto Jesús tari fōani. Nāskaxō Jesús rapati fetsa fianifo.

36 Mā Jesús mastakanax nāno tsaonifo anoxō kexexikakī.

37 Nāskaxō ãfe mapo mānāori tafaraki kenexō mastanifo. Mā retekaxō kenekī iskafanifo: “Jesúsfi judeofafe xanīfoki,” ikaxōkenenifo.

38 Jesús yafi yometso rafe mastanifo, fetsa ãfe pōya kayakai aōri ata, fetsari ãfe pōya mishkiori anifo.

39 Nā ano finōfāifafe īchayanā ãto mapo rafe rafeanifo.

40 Iskafakī yoinifo: “Mī yoimis ē Nios kīfiti pexefā pāofaxō ē tres nia oxata ē anā axii pexefā fakī mī imiski, akka mī ifimetromākī mīa ifimefe. Mī Niospa Fakemākī na ifi cruz ikakinoax fotopakekafafe,” fanifo.

41 Nāskariakani akiki kaxemetsamanifo a ato Nios kīfixomisfafe ãto xanīfofo fe a Moisés yoikī kirika keneni keskara ato tāpimamisfo a judeofafe ãto xanīfori ãa ranā yoinānākani iskanifo:

42 “Naato fetsafo ififitiroxakī, akka ãakai ifimeima. A nafi israelifafe ato xanīfokī, akka ifi cruz ikakinoax fotoano nō chanīmara fai.

43 A naato Nios shināmis. Mēxotaima noko yoimis: ‘Epa Nios ēfe Epakōira,’ noko famis. Akka chanīmamakī Niospa noikī ifimākai nō ūinō,” ixō mekafakī chakafanifo.

44 Nāskaxō nā yometso rafeya mastafono fētsa chakafakī mekafakī īchani.

Jesús nani

(*Mr. 15.33-41; Lc. 23.44-49; Jn. 19.28-30*)

45 Nāskata xini keya nā mai tio fakishifākōi itani. Nāskax mā xini kaino anā penani.

46 Nāskata mā penano Jesús fāsikōi ãfe mekapa kenai iskani: “Elí, Elí, ¿lema sabactani?” Nōko mekapa iskafakī yoini: “Ēfe Nios, Ēfe Nios, ¿afeskakī mā ea potamē?” fani.

47 Nāskaito nā ano niafāfe nikakakī iskafanifo: “Nikakapo, nā ato Niospa meka yoipaoni Elías kenai kiki,” fanifo.

48 Nāskaito nikafaini fetsa ichoni xapo keskara fiikai. Nā xapo keskara fimi ene kachaki momoxō tafa xate kaxkexō akiki aō nētaxō ayamapaini.

49 Askafaito ranārito yoinifo: “Enefe. Elías nai mēranoax fotoxō ifimākai nō ōinō,” fanifo.

50 Anā Jesús fāsikōi ea ini. Nāskax nani.

51 Mā Jesús natanaino, sama nami Nios kīfiti pexefā mēranoax naki rafekōi faxtepakekafāni fomākīanoax. Nāskatari mai naya naya ini. Tokir-inīfāfori kaxkei fetseni.

52 Nāskakē a maiafo anoax kini fepekemetani. Akka a Nios Ifofaafo nakatsaxakakī otoinīfōfānifo.

53 Nāskakata maiafo anoax fonifo. Mā Jesús otoi-tano, Jerusalén ano fonifo. Nānoxō yora ichapafāfe ōnifo.

54 Nāskata soraro xanīfāfe a afeta Jesús kexeafō feta ōnifo mai naya naya ikaito afarafori afeskara ikaito. Nāskakē ratekōiyanā yoinānifo iskayanā: “Chanīma, na feronāfake Niospa Fake ika,” fanifo.

55 Kērofāferi chaimashta nikaxō ñinifo. Kēro ichapafāferi Jesús fe fopaonifo Galilea anoax ato afara axosharamisno.

56 Nā tiixō Jesús ñinifo. María Magdalena ikaino María fetsari ikaino, nā María Jacobo feta José ãto afa ini. Askatari kēro fetsari ini Zebedeo ãfe ãfi. Æfe fake rafe Santiago fe Juan ini. Keyokōichi Jesús ñinifo chaimashta nikaxō.

Jesús makex kini mēra maifanifo

(*Mr. 15.42-47; Lc. 23.50-56; Jn. 19.38-42*)

57 Akka mā fakishaino feronāfake kori ichapaya fisti kani ãfe ane José. Nā José Arimatea mai anoa ini. Nāatori Jesús Ifofamis ini.

58 Nā José xanīfo Pilato ano kaxō Jesús ãfe yora yōkani maifai axiki. Nāskakē Pilato ato yoini Jesús ãfe yora ināñōfo.

59 Nāskata José mā Jesús yora fixō, sama oxosharakōipa rakoni.

60 Nāskaxō makex kini a tsoa maiyomisma mēra ratani. Nā makex kini fakī José ayoni. Nāskata nā Jesús maifaa ano makex kini tokirinīfanē fepofaini kani.

61 Akka María Magdalena fe María fetsa nāno nētekanax a Jesús maia ano tsaokaxō ñinifo.

Sorarofāfe Jesús maia ano kexenifo

62 Mā askaitano, judeofo ãfe pena tenetitīa a ato Nios kīfixomisfāfe ãto xanīfofo fe fariseofo fonifo Pilato ñifokani.

63 Mā fōkaxō yoinifo iskafakakī: “Xanīfo, mā nō shināi na feronāfake chanīmisto nayoxoma yoikī iskafamis: ‘Ē naax tres nia oxata ē otoxii,’ ixō yoimis.

64 Nāskakē mī sorarofo nīchife a maia ano kexey-onōfo tres nia aõxō tāpimisfo fakishi fēkaxō ãfe yora fiyamanōfo. Fīakaxō yorafo yoitirofo iskafakī: ‘Mā Jesús otoaki,’ ato fatirofoki. Akka ē otoxira ikax a chanīmiskī. Nāskakē mā otoara ikaxō ato parakī finakōitirofoki,” fanifo.

65 Askafaifono Pilato ato yoini: “Nakīa sorarofo. Ato iyotakāfe. Fokaxō mafa kini kexesharatakāfe nā mā apaiyai keskafakī,” ato fani.

66 Nāskakanax fonifo. Mā fōkaxō itipinī fanifo nā mafa kini. Nāskata nā aõ fepoa tokirinīfā si-chopa marakka fanifo. Nāskakaxō ano sorarofo nīchitakani fenifo anoxō kexesharanōfo.

28

Jesús otoni

(*Mr. 16.1-8; Lc. 24.1-12; Jn. 20.1-10*)

1 Judeofāfe ãto pena teneti safaro mā finōano, nāskata nomīkonō fakishparikōi fonifo a Jesús maia ano. María Magdalenanō María fetsanō fonifo a Jesús maia ano õifokani.

2 Nāskata samamakōi fāsikōi mai naya naya ini, nōko Ifo Niospa ãfe ãjiri nai mēraxō fotomanaino. Mā fotota a Jesús maia ano kaxō, a aõ fēpoita tokirinīfā fepeta a kamaki tsaoni.

3 Nā nōko Ifo Niospa ãfe ãjiri fafekōini, nā kana peeikai keskara. Æfe rapati oxofinakōi ini.

4 Askaito õikani sorarofo choayanā ratekōinifo. Nāskakanax oa naa keskara nāmā pake pake-fofānifo.

5 Akka nā nōko Ifo Niospa ãfe ãjirinī nā kēro rafe yoini: “Rateyamakāfe. Mē tāpiakī mā Jesús fenaiyoaki a mastaitafo,” ato fani.

6 “Nonomaki, mā otoaki a mato yoimis keskai. Ōifekapo, a rātaitafo ano.

7 Koshikōi fōkaxō aōxō tāpimisfo yoirisafatakāfe iskafakī: ‘Mā otoaki. Galilea ano kai kiki mā kayoamano. Nānoa mā ōikaikai ato yoitakāfe. Mē mato yoikai shināmakiyamakāfe,’ ” ato fani.

8 Ato askafaito nikafaikani nā kēro rafe koshikōi fonifo nā Jesús maita anoax. Ratefiyanā āto shinā mēra inimakōinifo aōxō tāpimisfo chanifaifokani ichonifo.

9 Ichoaifono Jesús atoki nokorisatani nā kēro rafeki. Nāskaxō, “Mē oi,” ato fani. Ato askafaino nā kēro rafe Jesúski fōkaxō akiki inimakakī ratokonō mai chachipakefofā āfe fitax ano achinifo. “Mī sharakōi,” fanifo.

10 Nāskaxō ato yoini: “Rateyamakāfe. Fokaxō ēfe extofo ē yoimis keska fakī ea ato yoixotakāfe Galilea ano fotanōfo. Nānoa ea fichifokani kiki,” ixō ato yoini.

Sorarofāfe ato yoinifo

11 Mā nā kēro rafe foaifono, nā Jesús maia ano kexekanax soraro ranāri fonifo pexe rasi ano. Mā fōkaxō a ato Nios kīfixomis āto xanīfofo yoinifo nā ōiafo keskara.

12 Nā xanīfo ano fonifo. Nā anifofo fe mekai fokani, ato fe yoināsharaxikaki. Nāskakaxō sorarofo kori ichapakōi inānifo.

13 Ato iskafanifo: “Ato iskafakakī yoitakāfe: ‘Nō fakishchāi oxano Jesús āfe inafo fēkaxō āfe yora yometsoanafo,’ ” ato fatakāfe.

14 Mā ato askafaito xanīfāfe nikaxō mato afara faito, nō yoisharanō mato afeska fanōfoma,” ato fanifo.

15 Nāskakaxō sorarofāfe mā kori fikaxō, mā fōkaxō nā ato yoiafo keskafakī ato yoinifo. Nāskakē nā maitio anoxō nikaketsanifo. Iskaratīari a keskara chanīmara famisfo judeofāfe.

Jesús aõxõ tāpimisfo yoini aõxõ keyokōi yoifofāsafatanõfo
(Mr. 16.14-18; Lc. 24.36-49; Jn. 20.19-23)

16 Nāskakanax Jesús aõxõ tāpimisfo once fonifo Galilea ano, nā Jesús ato yoiyomis keskai fonifo māchifā ari.

17 Nāskakata Jesús õikakī, “Aicho, mī nōko Ifo Jesús nō mia noikōi,” fanifo. Akka Jesús otoano ranārito chanīmara fanifoma.

18 Nāskaifono Jesús atoki kaxō ato yoini: “Ēfe Epa Niospa ea yoia nai mēranoafoya nono mai anoafori ē ato yoinō.

19 Akka nā maitio ano yorafoki fotakāfe ato yoixikakī ea Ifofasharanõfo. Nāskaxō ēfe Epa aneõxõ ato maotisafapatakāfe. Ēfe aneõxori ato askafatakāfe, ãfe Yōshi Sharaõxori ato askafatakāfe.

20 Nāskaxō ato yoisharakāfe nikasharakōinõfo nā ē mato yoia keskara. Akka ē mato fe mēxotaima ipanakaki,” Jesús ato fani.

**Niospa meka fena Jesucristoõnoa
New Testament in Yaminahua (PE:yaa:Yaminahua)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yaminahua

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yaminahua [yaal], Peru

Copyright Information

© 2008, Bible League International. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Yaminahua

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

6c7b7ce2-9d87-5405-91e6-71ce1387adcc